

El Figarot

Butlletí dels Castellers de Vilafranca SEGONA ÈPOCA FEBRER 2010 PREU 5€

2009,
noves fites
nous castells

El 3 de 9 amb
folre i l'agulla

El 5 de 8
amb l'agulla

n ú m e r o

40

Més força,
més valor i més seny!

ATO
amb els Castellers
de Vilafranca

Índex

Entrevista a Miquel Ferret i Miralles	4
2009, noves fites, nous castells	9
El 3 de 9 amb l'agulla	36
Un 3 de 9 amb l'agulla folrat memorable	40
El 5 de 8 amb l'agulla pot pujar un pis més	42
2009, un any de novetats	44
100+5 castells de gamma extra descarregats	47
Renovem el pilar	50
Ricard Pallarès, un casteller de la primera fornada	54
60 anys després, el 3 de 9 amb folre i l'agulla	58
La primera actuació amb camisa verda	60
Afers exteriors	62
Feu pas a les dones	68
Cyntia Maciel, castellera xilena a Sant Fèlix 2009	70
Lluís Mas, el primer documentalista fotogràfic	72
Els castells als programes i cartells de la FM	74
Cal Figarot es posa al dia	77
Ser soci, un gran avantatge	78
Superverd	79
Castells a banda	80
El Figa-rot	82
L'altra cara dels castellers: Josep Lluís Delriu	84

Butlletí dels Castellers de Vilafranca

segona època. Número 40. Febrer del 2010

EDITA

Castellers de Vilafranca. Estatge social: General Prim, 11
08720 Vilafranca del Penedès. Apartat de correus 313

CONSELL DE REDACCIÓ

Francesc Bou, Xavi Carrasco, Laia Colomé, Miquel Ferret i Biel Senabre.

COL-LABORADORS

Josep Almirall, Toni Bach, Joan Badell, Josep Cabré, Júlia Carrillo, Josep M. Feliu, Miquel Gallart, Jordi Galtés, Fèlix Garcia, Josep Giménez, Jordi González, Jaume Grau, Ivó Jordà, Quim Mas, Joan Mestres, Jordi Mir, Eloi Miralles, David Miret, Manel Ortiz, Anna Riba, Josep Ribes, Rafael Salvadó i Abel Yuste.

FOTO PORTADA

Raquel Tarrés/CdV

DISSENY GRÀFIC

Ricard Aranda i Xavi Carrasco

FOTOCOMPOSICIÓ, MUNTATGE I IMPRESSIÓ

Gràfiques Kerpe, SL. Pere el Gran, 16. 08720 Vilafranca del Penedès
Dip. L. B-29.663/86

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Conselleria de Benestar Social

AJUNTAMENT
VILAFRANCA
DEL PENEDÈS

Editorial

Il·lusió i forces renovades

Miquel Ferret

En aquest exemplar de EL FIGAROT trobareu un resum del més destacat que ha succeït durant el 2009. Amb aquesta número, EL FIGAROT arriba als 40, una xifra rodona com ho ha estat la feina del Consell de Redacció per realitzar-lo. Enhorabona a tota la gent que ho ha fet possible, especialment al Biel Senabre que hi és des del primer butlletí.

En principi, aquest any havia de ser de renovació del tronc, de rodatge, de traspàs, en certa manera tranquil. Però a l'hora de la veritat no ho ha estat gens ni mica, perquè la tranquil·litat i el conservadorisme no s'adiu amb el tarannà de la colla. Ens agrada donar el màxim en tot moment, sigui en les circumstàncies que sigui, encara que en alguna ocasió ens quedem amb la mel als llavis i no aconseguim tot el que ens proposem. I és que any rere any treballem, assagem i actuem més que ningú per superar-nos a nosaltres mateixos.

Al llarg del 2009 hem renovat molt el tronc. Castellers que ho han donat tot per la colla durant molts anys i que ho han fet tot en els castells, com són el Jordi Colomera, el Lluís Esclassans, el Fèlix Miret, el Pere de Sant Quintí i el Marc Fernández, aquest any no han pujat en cap castell, i substituir-los no era feina fàcil. Tot i així, hem aconseguit més castells de gamma extra, de nou, de gamma alta de vuit i pilars de set amb folre que ningú. I hem descarregat castells tan extraordinaris com el 4 de 9 amb folre i l'agulla, el 3 de 9 amb folre i l'agulla i el 5 de 8 amb l'agulla, els dos últims descarregats per primera vegada a la història. Per quinzena temporada consecutiva, hem aconseguit fer castells de gamma extra, i hem d'estar molt contents de poder dir que un any més ocupem la posició de privilegi al capdavant de les colles castelleres. I això ha estat possible gràcies a nous castellers de tronc, però també als soferts castellers del peu de sempre, que cada any que passa fan la seva llegenda més gran: més de 150 castells de gamma extra els avalen! I, evidentment, al gran treball del nostre cap de Colla David Miret, del Toni Bach, l'Anna Riba, el Xavier Badia i tot de l'equip de la Tècnica. Només ells saben les hores que han dedicat a la colla.

Com tots sabem, el 2009 ha estat un any de crisi econòmica, però gràcies a l'esforç de tots els castellers, els socis, les institucions públiques i les empreses privades patrocinadores, no ha estat un any perdut i la colla ha pogut seguir endavant en molts àmbits i projectes: s'han realitzat obres de reforma i millora a Cal Figarot; s'ha promocionat la colla fora de Catalunya amb viatges a Flandes, Anglaterra, Mallorca i el País Valencià; s'ha impulsat la campanya d'establiments col·laboradors; s'han incorporat nous sistemes de comunicació i hem acollit els Al·lots de Llevant a casa nostra, entre moltes altres iniciatives socials, culturals i esportives. Tot això no hauria estat possible sense la feina de moltes persones: dels vicepresidents Àlex Sánchez-Granados, Miquel Roper, Xavier Escribà, Joan Mestres, Francesc Bou, del secretari, Òscar Trejo, de la cap de Comunicació, Laia Colomé, i la gent de les àrees. Tots ells s'han dedicat en cos i ànima a la colla.

I què ens depararà el nou any? Qui ho sap! El que sí que us podem garantir és que seguirem treballant tan bé com sapiguem per continuar millorant aquest fantàstic patrimoni que és Cal Figarot; per promocionar els castells arreu del món; per aconseguir nous patrocinadors i socis; per engrescar els joves perquè siguin dels Castellers de Vilafranca, i sobretot per fer possible el somni de guanyar el cinquè Concurs de Castells consecutiu! Entre tots hem d'aconseguir tornar a portar centenars de castellers i aficionats de la colla a Tarragona, omplir de verd la plaça i assolir aquesta fita històrica del cinquè concurs. Hem de tornar a fer feliç tanta gent de Vilafranca i del Penedès que estima la colla i els castells.

Gaudim un any més dels castells que hem fet durant el 2009 i de la bona feina que hem dut a terme; celebrem-ho com cal, i sobretot mantinguem-nos units i amb il·lusió per encarar els fantàstics reptes del 2010. Que sigui un any 10 per a la colla en tots els sentits!

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Mans a la feina!

Miquel Ferret i Miralles

Laia Colomé

*«El que realment t'omple de satisfacció
és ser casteller de Vilafranca»*

Després de «perseguir-lo» durant algunes setmanes, al final aconseguim quedar un divendres de gener per sopar al restaurant La Fàbrica. Home de moltes paraules i que no es cansa mai de parlar d'allò en què fermament creu; acostumat a treballar a un ritme frenètic i a fer molta feina; un enamorat de la colla i de la vila. Aquest és Miquel Ferret i Miralles. Una anècdota: a la carta del restaurant hi ha plats de *sushi* amb denominacions castelleres.

Parlem del passat

Quan vas entrar a la colla i per què?

«Vaig entrar a la colla l'any 85 quan tenia 14 anys, tot i que per la Festa Major ja havia fet pinya els anys 83 i 84. Pel que fa a veure castells, ho havia fet des de petit, ja que al meu pare li agradava molt i a casa meva sempre hem viscut molt la Festa Major. Recordo de petit haver vist algun castell des del balcó de l'Ajuntament: em va impactar molt. Els antecedents familiars hi van tenir alguna cosa a veure, perquè tenia alguns tiets que eren castellers: l'Eloi, el Pep i el Toni Miralles. I també els amics, ja que des de petit que sóc amic del David i el Fèlix Miret, i ells també havien entrat per aquelles dates.»

Com valors l'evolució dels Castellers de Vilafranca des que vas entrar fins al dia d'avui?

«Uf! És clar, són vint-i-cinc anys! La meva entrada va coincidir amb un moment bastant clau en la història de la colla, com va ser inaugurar Cal Figarot i descarregar el primer 5 de 8. L'evolució ha sigut brutal. Tot i que ja s'havien fet coses importants abans del 85, en aquests vint-i-cinc anys s'han aconseguit els primers castells de vuit de gamma alta, el salt als castells de nou, tota la dimensió del local amb la seva compra, la compra de la nau i el creixement en massa social, ja que als anys 90 hi va haver un boom en el terreny del suport popular i en el nombre de castellers de camisa. Després van venir els castells de gamma extra, la primera torre de 9 i el primer pilar de 8 amb folre i manilles. He tingut la sort de poder viure uns anys molt bons. I bé, quan jo vaig entrar, la colla no era a dalt de tot: era entre les colles grans i feia grans diades puntualment, però al llarg d'aquests anys ha aconseguit mantenir una hegemonia molt marcada a dalt de tot. La colla no ha parat de créixer.»

Amb quin moment et quedes?

«Sense cap mena de dubte, la primera torre de 9 amb folre i manilles descarregada per Sant Fèlix del 95. Va ser un moment molt especial que encara m'emociona i em fa brillar els ulls quan el recordo. És dels

Foto: Raquel Tarrés/CdV

«Al llarg d'aquests anys la colla ha aconseguit mantenir una hegemonia molt marcada a dalt de tot. La colla no ha parat de créixer»

moments, no tan sols com a casteller sinó també com a persona, més emocionants que he viscut.»

I el moment més trist?

«N'hauria de dir només un? (Riu) Diria que el concurs del 2000, ja que era la primera ocasió que teníem per aconseguir-ne tres de seguits i no va poder ser. Nosaltres no vam estar encertats i la Vella va tenir molta sort. Va ser una llàstima, perquè jo havia viscut tres concursos consecutius de la Vella, tres de la Joves, i en aquell moment pensava que costaria molt tornar-nos a trobar en aquella situació, cosa que després s'ha desmentit. Jo crec que aquell concurs ens va donar força i empenta per després guanyar-ne quatre de consecutius.»

El present i la presidència

Casteller per davant de president?

«Sí. El que realment t'omple de satisfacció és ser casteller; això és el que realment et

dóna alegries. Ser president et permet tirar endavant projectes, veure com les coses avancen. Quan jo vaig decidir presentar-me com a president era per retornar d'alguna manera totes les alegries que jo havia viscut com a casteller arran d'una feina que havien fet altres presidents, i el que tocava era dedicar-me quatre anys a fer aquesta funció dins la colla i mantenir la bona feina feta durant tots aquests anys.»

Amb quin principal objectiu vas iniciar la presidència?

«Tant a la campanya com a la presentació de la candidatura, el David i jo vam voler transmetre que era un equip amb gent molt vàlida, el que es presentava. Rebiem la colla en un moment molt bo, a dalt de tot, i l'objectiu era intentar fer un salt endavant: mantenir el que ja funcionava i millorar el que no i innovar en altres temes. Per això vam plantejar una organització diferent, com era crear una estructura amb vicepresidències, que impliqués el major nombre

de persones a través de l'organització per àrees temàtiques on la gent treballés i anés impulsant temes, i... (riu) no morir en l'intent!

Ara que ets a l'equador del mandat, pots afirmar que l'experiència és satisfactòria?
«Ser president et dóna alegries, però també disgustos. Moments de satisfacció quan veus que les coses avancen, quan veus que les coses que has pensat i que has treballat amb l'equip produeixen resultats. És un càrrec per treballar i arromangar-se, no per rebre grans elogis i alegries. Ser president és treball, és esforç, són maldecaps, és equivocar-se i aprendre dels errors.»

Compaginar feina, família i presidència. Complicat?
«Moltíssim! M'ho esperava, però no tant!

«Si la gent es manté unida, segueix estimant la colla, segueix dedicant temps i segueix apostant per projectes nous, la colla anirà endavant»

Cada junta ha fet el que creia convenient en el seu moment i ha procurat aixecar el llistó que ha trobat i, és clar, el llistó estava molt alt i només el pots mantenir o aixecar amb molt d'esforç i dedicació. S'han de treure hores de família, fer equilibris amb la feina, treure hores d'amics i de lleure... Com jo, ho fa molta gent a la Junta i a la Tècnica de la colla; ho han fet abans i ho faran després.»

Amb quin moment d'aquests dos anys et quedes?

«Home, jo m'ho vaig passar molt bé en el viatge a Xile. Hi havia molta il·lusió i, encara que era una feina que ja venia portada pel Josep Cabré, l'Àlex Sánchez-Granados i el Fèlix Miret, entre altra gent, era el primer repte que teníem la nova Junta. Va ser un fet preciós, una experiència inoblidable i molt transcendent per a la colla i per al fet casteller. Per sort, hem viscut molts moments bons aquests dos anys: el viatge

a Xile, la celebració del 60è aniversari, el Sant Fèlix 2008 amb tots els castells descarregats, el quart concurs consecutiu, l'actuació al Catllar, el 3 de 9 amb l'agulla, el 5 de 8 amb l'agulla a Reus, i veure com la Junta treballava i tirava endavant molts projectes.»

El futur

Cinquè concurs consecutiu. Què et diu?

«Una il·lusió tremenda i que ens hi deixarem la pell! És un dels objectius importants de la colla, i la Junta treballarà a tota màquina per intentar que sigui realitat. Jo hi tinc molta il·lusió, molta confiança i molta esperança. Crec que l'any 2009 ha sigut molt important, perquè ja s'ha començat a treballar per aquest concurs, amb la renovació del tronc. El 2009 era un any de traspàs, un any de prendre's les coses amb calma; però hem acabat l'any portant a plaça el 4 de 9 i el 3 de 10 amb folre i

manilles, dos dels objectius més importants que pot tenir una colla. Ha sigut una gran preparació per al 2010.»

Com et planteges els dos anys que et queden de mandat?

«Hem après molt, dels encerts i dels errors; hem après de la feina feta i crec que encara ens queden molts reptes. Com a colla ens mantenim a dalt de tot i volem deixar-la en condicions perquè hi sigui tot els anys després del nostre mandat. Com a Junta ens plantegem fer obres de reforma i millora a la planta baixa de Cal Figarot i, si hi arribéssim a temps, poder-ne fer a la nau. Si pogués ser, ens agradaria fer-les amb recursos suficients, que la colla no s'hagués d'endeutar. Això vol dir signar uns quants convenis amb les institucions públiques i amb empreses privades i poder créixer en nombre de socis. I després de l'experiència de Xile, seria molt bonic poder-la repetir en un altre país durant uns quants dies i transmetre els castells, encara que Xile és irreplicable.»

I el futur dels Castellers de Vilafranca?

«Penso que la història dels Castellers de Vilafranca és una història d'èxit. Estic convençut que el fundador, Oriol Rossell, i tots els amics i gent que el van ajudar i que van començar aquesta aventura no s'haurien imaginat mai el nivell casteller, social i institucional al qual s'ha arribat. Si la gent es manté unida, segueix estimant la colla, segueix dedicant temps i segueix apostant per projectes nous, la colla anirà endavant.»

Què significa ser casteller de Vilafranca?

«La colla és plural, cada persona té la seva manera de viure-la i la seva manera d'expressar ser casteller de Vilafranca, i això és bo que sigui així. Per mi Castellers de Vilafranca és una part important de la meua vida. M'ha donat moltes coses, m'ha aportat molt com a persona, he conegut gent d'edats molt diferents i gent que sense la colla no hauria conegut mai, he pogut conèixer poblacions de Catalunya i altres països que no hauria visitat mai. No m'imagino la meua vida sense els castells.»

Què significa per tu Sant Fèlix i la Festa Major?

«Per mi Sant Fèlix és la diada més important, sens dubte. Ja no només com a casteller de Vilafranca, sinó per als castells. La diada de Sant Fèlix té una història i una significació que no té cap més diada, i si a més ets vilafranquí, i a més ets casteller de Vilafranca, doncs encara més. Jo sóc molt de la Festa Major, i per mi són els cinc dies més especials de l'any. Per mi la Festa Major són castells, i els castells

Fotos: Raquel Tarrés/cdv

«Ser casteller de Vilafranca m'ha donat moltes coses, m'ha aportat molt com a persona, no m'imagino la meua vida sense castells»

tenen el seu punt àlgid llavors.»

Què et suggereix el 3 de 10?

«Jo penso que és el castell dels castells, un castell de gran complexitat que significa moltes coses per a la colla i per als castells en si. Vam ser la primera colla que el va carregar, l'hem carregat en sis ocasions, més que ningú, i l'hem intentat també més que ningú; però encara tenim el repte pendent de descarregar-lo. Va ser objectiu del Melilla, va ser objectiu del Lluís Esclassans, és objectiu del David Miret i ho serà del proper cap de colla, si no ho aconseguim. Es podrà intentar en més o menys ocasions, es podrà tenir més encert o menys, però penso que és un objectiu que ens manté a tots vius i amb empena perquè el puguem descarregar algun dia: la colla s'ho mereix.»

Què signifiquen els castells per a Vilafranca?

«Els castells per a Vilafranca signifiquen molt, però encara hi ha molt de camí per

recórrer. Es dona per descomptat que tant Vilafranca com les institucions públiques i privades se'ls miren amb bons ulls i hi donen suport; però crec que encara es podria intentar aconseguir una implicació més gran. Hi ha prou història i prou material per poder fer un museu, un centre o un espai on s'expliquin els castells, ja que cada vegada més la gent vindrà a conèixer Vilafranca pels castells. Jo crec que els Castellers de Vilafranca som la colla de Vilafranca, la colla del Penedès; però cada vegada més la colla de Catalunya i ara també la colla de molts altres països. Ve gent de tot Catalunya a fer castells amb nosaltres i gent d'altres països està interessada en el que fem. Per això Vilafranca ha d'apostar clarament en inversions perquè les colles de la vila tinguin suficients recursos i espais per practicar i difondre els castells en condicions. Crec que és el repte que hauríem d'afrontar com a colla i també Vilafranca en conjunt.»

ECOBOTIGA LA BOTIGA QUE ET CUIDA

AVINGUDA D'EUROPA, 21-25
RESID. EL PARQUET. LA GIRADA
08720 VILAFRANCA DEL PENEDES
TEL. 93 890 54 93 / 666 548 234
ECOBOTIGA@CASESBLANQUES.COM

ENVETATS PER A BALLS POPULARS

c/ DOS DE MAIG, 5 BIS
(CARRER DE L'ELÈCTRA)
08720 VILAFRANCA DEL PENEDES

INSTATEC

INSTAL·LACIONS TÈNIQUES, SL

**Auditories
Energètiques**

**Manteniment
Comunitats
de Propietaris**

INSTAL·LACIONS

Electricitat
Aigua
Gas
Domòtica
Calefacció
Aire condicionat
Aparells a pressió
Energia solar

ENGINYERIA

Projectes d'instal·lacions
Legalitzacions d'activitats
Direcció d'obres
Sistemes intel·ligents
Automatització
Auditories energètiques
Certificació energètica

www.instatec.net
Rambla de la Girada, 3 · Tel. i fax 93 890 20 72
08720 VILAFRANCA DEL PENEDES · instatec@instatec.net

2009, noves fites, nous castells

Can Cassanyes

8 de febrer

90è Aniversari de l'Oriol Rossell

Pd5

Vilafranca

19 de març

Inauguració de l'Exposició del Miquel Arroyo

al Casal dels Avis del Tívoli - Caixa Penedès

Pd4

Festival de Sint-Truident

28 de març

Bruges, Flandes, Bèlgica

5Pd4, 3d7, Pd5 i 4d7

29 de març

Sint-Truident, Flandes, Bèlgica

5Pd4, Td6, 4d7a, 3d7 i 2Pd4

4Pd4, 4d7, Td6, Pd5 i 3d7

Fuvis

4 d'abril

Apadrinament del ruc català Fèlix

Pd4

Les Gunyoles

5 d'abril

25è aniversari del local de la Societat

La Torre, Les Gunyoles d'Avinyonet

3d7, 4d7a, id5d7, 5d7, 4Pd4, Td6 i Pd4

La Vall del Castell

19 d'abril

Descoberta de la placa del 3 de 9 amb folre

Vilafranca del Penedès

Pd5, 4d7a, Td7c, 5d7, Td7, 3d7a i 4Pd4

16a Diada del Graller

26 d'abril

Vilafranca del Penedès

4d7a, Td7, 4d8, 3d7a, 5d7 i 6Pd4

Fotos: Raquel Tarrés/CdV

La primera torre grossa per Fires

17 de maig

Fires de Maig, plaça de la Vila

Vilafranca del Penedès

4d8, Td8f, 3d8 i 2Pd5

Junt amb els Xicots de Vilafranca,

Bordegassos de Vilanova, Minyons

de l'Arboç i Colla Jove de Castellers

de Sitges

Fotos: Raquel Tarrés/CdV

Castells de vuit a la Selva del Camp

7 de juny

Festa major, plaça Major

La Selva del Camp

3d8, Td8f, 4d8 i 3Pd5

Junt amb la Colla Vella dels Xiquets

de Valls

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Felix Miró

Tornem a les illes

30 de maig
Fires i Festes de Primavera, plaça de
sa Bassa, Manacor, Mallorca
Pd4cam, 4d8, 3d8, Td7, Vd5+2Pd4
Junt amb els Al·lots de Llevant i els
Castellers de Mallorca

Fotos: Lluís Salcedo/CdV

Estrena de pilar per Corpus

14 de juny
Diada de Corpus, plaça de l'Estació,
Cornellà de Llobregat
Td8f, 4d8a, 3d8, Pd6 i 5Pd4
Junt amb els Castellers de Cornellà i
els Minyons de Terrassa

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Algemesí

9 de maig

X Trobada de Muixerangues

5d7a, 4d8, Td7, 4d7a i 6pd4

Fotos: Raquel Tarrés/Cdv

Cumbria

23 de maig

Bowness-on-Windermere, Anglaterra

Pd4cam, Td6, 3d7, 5d7, 4d7a i Vd5

24 de maig

Carlisle, Anglaterra

Pd4cam, 5d7, 4d8, 4d7a, Td6 i Vd5

25 de maig

Penrith, Anglaterra

Pd4cam, Td6, 4d7a, 5d7, 3d7a i Vd5

Fotos: Raquel Tarrés/Cdv

Molí d'en Rovira

27 de juny

Sessió fotogràfica per a l'exposició

Identitats d'en Roger Velázquez

3d7, 3d7 i Pd5

«Dos» de nou a Ribes

27 de juny

Festa Major, plaça de la Vila, Sant Pere de Ribes

3d9f, 4d9f, 4d8a, Pd6 i 6Pd4

Junt amb la Colla Jove de Castellers de Sitges

Altafulla, sense pluja

11 de juliol

Diada de les Cultures, plaça del Pou, Altafulla

4d8a, 3d9f, 2d8f, Pd6 i 5pd5

Junt amb els Castellers d'Altafulla i els Xiquets de Tarragona

Fotos: Raquel Tarrés/CdV

Fotos: Raquel Tarrés/CdV

Un pis més per al nou pilar

12 de juliol

Festa Major del Quadre de Santa Rosalia, plaça de la Vila, Torredembarra
4d8a, 3d9f, 4d9f, Pd7f i 6Pd4
Junt amb els Nois de la Torre i la Colla Jove dels Xiquets de Tarragona

Foto: Fèlix Miró

Foto: Raquel Tarrés/cdv

Foto: Fèlix Miró

Calafell, plaça de nou

19 de juliol

Festa Major de la Santa Creu, plaça de Catalunya, Calafell
4d8a, 3d9f(c), Td8f, Pd6 i 4Pd4
Junt amb els Nens del Vendrell i la Colla Jove de Castellers de Sitges

Foto: Fèlix Miró

Les Santes d'esquena

26 de juliol

Festa Major de les Santes, plaça de Santa Anna, Mataró

4d9f, iTd9fm, Td8f, 3d9f(c) i Vd5

Junt amb els Capgrossos de Mataró i la Colla Jove dels Xiquets de Tarragona

Foto: Fèlix Miró

Foto: Miquel Arroyo

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Fèlix Miró

Vilanova torna a ser de nou

1 d'agost

Festa Major, plaça de la Vila, Vilanova
i la Geltrú

4d8a, 4d9f, 3d9f, Pd6 i 6pd4

Junt amb els Bordegassos de Vilanova
i la Colla Joves Xiquets de Valls

Foto: Fèlix Miró

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Posant fil... a l'agulla

15 d'agost

Festa Major de la Bisbal, diada de la Mare de Déu d'Agost, plaça del Dr. Robert, La Bisbal del Penedès

Pd5, 4d9f, 3d9f, 3d8a, Pd7f i 6Pd4

Junt amb la Colla Vella dels Xiquets de Valls i la Colla Joves Xiquets de Valls

Foto: Fèlix Miró

22 d'agost

Festa Major del Catllar, plaça de la Vila, El Catllar

3d8a, 3d9f, 4d8a, Pd7f i 4Pd4

Junt amb la Colla Vella dels Xiquets de Valls i la Colla Jove dels Xiquets de Tarragona

Foto: Fèlix Miró

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Tot a punt

23 d'agost

Festa Major de l'Arboç, carrer Major, L'Arboç

4d9f, 3d8a, 3d9f, Pd7f i 6Pd4

Junt amb els Minyons de l'Arboç, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i la Colla Joves Xiquets de Valls

Foto: Raquel Tarrés/Cdv

Foto: Felix Miró

Foto: Raquel Tarrés/Cdv

Foto: Felix Miró

Bones perspectives

29 d'agost

Festa Major, vigília de Sant Fèlix, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès

5d7 i 3d8a a la cercavila, 4d9f, 4d8a, 3d9f i Pd6

Junt amb els Xicots de Vilafranca

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Fèlix Miró

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Fèlix Miró

Jo ho tinc clar: Saint Fèlix!

Manel

30 d'agost

Festa Major, diada de Sant Fèlix, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès

4d9fa, i3d10fm, Td9fm, i3d9fa, 4d9f i iPd7f

Junt amb els Minyons de Terrassa, la Colla Vella dels Xiquets de Valls i la Colla Joves Xiquets de Valls

Si a alguns vilafranquins/penedesencs/catalans ens diuen que el dia 30 d'agost no podem ser a Vilafranca (i concretament a la mítica plaça de la Vila), ens agafa alguna cosa.

La diada castellerà és l'acte més esperat de l'any, un espectacle incomparable, el moment en què tot aficionat casteller sent alguna cosa més que l'empeny a venir a Vilafranca; és el dia en què les quatre grans colles escenifiquen les seves construccions, la jornada que ens captiva i ens porta cap a emocions i sensacions irrepetibles. És Sant Fèlix.

Tu què prefereixes: guanyar Sant Fèlix o el Concurs? Jo ho tinc clar: Sant Fèlix. Per mi és la *champions* castellerà de veritat, la *final four* de les millors colles. És el dia en què t'enfrontes a tu mateix i als teus rivals, el dia en què vols assolir les fites principals i vols guanyar per ser el número u. I, a més, tot plegat té lloc al millor escenari possible. L'encant d'aquesta plaça és incomparable. La seva història l'avalua i el criteri del seu públic la referma. Molts castellers anhelaven poder actuar un 30 d'agost en aquest màgic entorn. I no podem perdre aquest actiu que tenim; és patrimoni de tots i és el nostre deure preservar-lo per sempre.

El 2009 Sant Fèlix queia en diumenge: retransmissió en directe pel Canal 33, notícies cada hora a Catalunya Informació, diferents mitjans cobrint la diada, més de 10.000 aficionats presents a plaça, (l'estelada que no hi falti), 1.500 castellers suant la camisa, portada als diaris de l'endemà... Vilafranca és la capital de Catalunya per un dia.

La jornada es presenta amb nombrosos al·licients com sempre. D'una banda, els verds afrontem un programa extraordinari. Hem treballat els castells, venim d'unes setmanes prou bones i hem incorporat una renovada fornada de castellers tant a l'assaig com a la plaça. Els moments previs a l'entrada són impagables. Cadascú els viu com pot, però per mi segueixen una litúrgia incomparable. Sona el *Toc de castell* i s'enlaïra el pilar d'entrada, que aquesta vegada para l'amic Pere. Això ja no es pot parar.

Més de deu castellers nous pugen al tronc del 4 de 9 amb agulla, el nostre castell bandera que aconseguim descarregar en primera ronda. «És el gamma extra que fa cent!», em recorda el David. A continuació afrontem el gran repte del dia: el colossal 3 de 10. Proves, assaigs, canvis... La veritat és que no acabem de lligar prou bé el nucli dur del folre i manilles i el castell cau entrant dosos. Ens queda una sensació de buidor que em preocupa.

Foto: Fèlix Mito

Ara recordo la convicció amb què la Tècnica va decidir tirar la torre de 9. Va ser impressionant la capacitat que va demostrar la colla per afrontar aquest repte, després de la caiguda del tres i de la patacada de Mataró, i tenint en compte la pressió que tenia per no decebre la gran quantitat de persones que seguien la jornada. La vam descarregar!

A la tercera ronda, i amb la moral recuperada, decidim continuar donant espectacle perquè nosaltres ho vivim així. Som guanyadors nats, no ens arronsem i volem oferir el millor, en el millor dia i en el millor marc possible. «El que no senti ganes de ser més, arribarà a no ser res». L'intent de 3 de 9 amb l'agulla, però, no fa justícia al que s'havia treballat als assaigs. Puja bellugadís, el folre no treballa bé i l'estructura pateix més del compte fins que es trenca. Lluny d'ensorrar-nos, ens refem amb un 4 de 9 amb folre sobri, per afrontar posteriorment un nou repte: el pilar de 8 amb folre i manilles.

El tronc del pilar s'ha renovat gairebé tot, fa sis mesos que van començar a treballar junts i, en el seu primer Sant Fèlix, els pilaners ja assumeixen la responsabilitat d'enlairar el mític espatat. L'Ivó es col·loca sobre el Xaio... però el baixem. Recordo que la majoria de la colla no sabia què passava. Dins l'Ajuntament hi ha un moment d'incertesa i finalment no podem muntar-lo novament. L'actitud dels pares de la Mariona va ser admirable en tot moment. Acabem la diada afrontant el pilar de 7 que malauradament ens cau. Hem muntat fins a cinc pinxes de castells de gamma extra, hem tingut feina, el dia ha estat dur i el resultat no ens ha acompanyat del tot. «Els cops de l'adversitat són molt amargs, però mai estèrils».

Quarts de cinc de la tarda i anem a dinar. L'espectacle s'ha acabat i no ha deixat indiferent ningú. Alegria o desencís. Queda't amb l'emoció que vulguis, però has viscut un Sant Fèlix. Tu també hi eres. Jo em quedo amb la il·lusió de ser-hi l'any que ve novament. «L'ànima té il·lusions com l'ocell té ales: és el que la sosté.»

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Fèlix Miró

Sant Ramon, una més per a la història

Jou Cabré

31 d'agost

Festa Major, diada de Sant Ramon, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès

4d9f, 3d9fa i Pd8fm (c)

Junt amb els Xicots de Vilafranca

La del 2009 va ser una Festa Major molt especial ja que, com a administrador de la festa, la vaig viure d'una manera molt diferent. El que tenia clar, però, (com molts ja sabeu) era que el meu cor és verd. Per tant, si algú tenia dubtes de si aniria amb camisa verda durant les actuacions, evidentment que sí que hi vaig anar; i si algú es preguntava si aniria amb americana i corbata a l'ofici, doncs ja va veure que no, que hi vaig anar amb camisa verda, igual com la meva Míriam anava vestida de falconera. La sang de les nostres colles ens corre per les venes. L'únic que vaig trobar a faltar va ser l'esmorzar del dia 30 amb el Pepetxu i companyia, i els dinars i les tertúlies a Cal Figarot després de les diades. Ara bé, l'experiència d'haver muntat una festa major (la de Vilafranca) no té preu i, a més, la bona companyia dels administradors tampoc té preu. Hem fet una gran família per sempre.

El destí, però, va fer que, per prescripció mèdica, hagués de descansar el dia de Sant Ramon, ja que

Foto: Felix Miró

la diada de Sant Fèlix va ser molt intensa (sobretot el 4 de 9 amb l'agulla titànic i bestial) i vaig tenir un ensurt, que al final només va quedar en això. Per tant, vaig haver de veure els castells sense posar-me al meu lloc: a les galeres, pures i dures. Què hi farem... La sort va ser que vaig poder veure els castells perquè no n'acostumo a veure gaires: allà sota no veiem res.

Aquell 31 d'agost veia els castellers més tranquils (com passa habitualment el 31). Ja se sap que la gent es lleva tard (menys els que anem a ofici), mira els diaris per veure què diuen de la diada de Sant Fèlix i, de mica en mica, va arribant a la plaça per on desfilen tot el reguitzell de balls de la festa. Els diables diuen els seus versots, els balls fan la seva particular actuació de lluïment i els Falcons construeixen les seves figures. Mentrestant, els castellers van arribant a la plaça més castellera. Poc a poc es va palpant un ambient de tranquil·litat, sense la pressió que té l'única colla que el dia de Sant Fèlix va a totes i que porta uns castells de somni en cartera, quan seria més fàcil intentar un castell de gamma extra (o com a molt dos) i anar-se'n cap a casa. Nosaltres en portàvem cinc de gamma extra, per Sant Fèlix, i quan es juga fort, ja se sap...

El dia de Sant Ramon anàvem tranquils i pensant en l'objectiu del dia. Com ja ha passat en força ocasions anteriorment, el somni de l'intent del dia 31 es va forjant justament quan s'acaba la diada del dia 30, i aquest any va ser tornar a provar el 3 de 9 amb l'agulla al mig. La gent ja en parlava durant el dinar del dia 30, a la processó i pertot arreu.

Per començar, vam enlairar un 4 de 9 amb folre i, a la segona ronda, la megafonia va anunciar el que ja era una realitat. La plaça va arrencar en aplaudiments i molta gent es va acostar a fer pinya. La construcció va pujar bastant bé, però, quan el tres estava a punt de carregar-se, va patir d'una forma brutal. Els dosos van fer un treball de pel·lícula, magistral, i van aguantar la batzegada tan bèstia que el castell va tenir en el moment de passar l'enxaneta. S'anava fent justícia. Un cop van sortir els dosos i va quedar l'enxaneta del pilar solitària allà dalt (realment és una fotografia de Photo Press), la plaça va esclatar en crits i aplaudiments. El tres anava baixant i el somni es feia realitat: es va carregar i el mestratge dels pilaners va fer que la "bèstia" es descarregués. A partir d'aquest moment, ja us ho podeu imaginar: crits d'alegria, crits de ràbia, crits d'emoció, crits de melancolia (aquests no fan soroll); embogiment total dels castellers i afeccionats; els administradors al balcó aplaudint d'alegria i sabent que aquell castell era el de la seva administració... Anys i anys recordarem la Festa Major del 2009 per haver descarregat el 3 de 9 amb l'agulla folrat. El millor castell per a la millor festa!

L'atzar va fer que, en tornar-me just després de descarregar el castell, em trobés el David Miret i ens vam abraçar d'una manera emocionada. Ell em va dir: "Jou, t'estimo". Van ser uns moments per recordar tota la vida. Posem-nos per un instant en la seva pell. Aquella abraçada va servir-li per descarregar tota l'adrenalina i la tensió que portava a dins per tots els dies previs a la Festa Major.

Veure les companyes i els companys de la colla abraçant-se és el més bonic que puc veure. I cridant "Vilafranca, Vilafranca...", i plorant d'emoció. I escoltar el crit de tota la plaça: és impressionant.

Després vam coronar el pilar de 8, amb els pilaners que enguany han fet una feina increïble. No hi ha paraules per descriure el que han arribat a fer en un any. Només cal felicitar-los per la feina ben feta. Segur que l'any vinent en descarregaran uns quants. En aquest pilar hi ha molta experiència.

Quan em van nomenar administrador, vaig fer la predicció que tornàvem a escriure una pàgina d'or al llibre dels Castellers de Vilafranca. Vaig dir que el dia 30 d'agost descarregaríem el 3 de 10. Em vaig equivocar de dia i de castell. Ara penso que ha estat millor perquè sempre és més important per al món casteller descarregar un castell inèdit.

Som Castellers de Vilafranca fins a la mort i el dia 31 d'agost del 2009 ja ha quedat gravat amb foc als nostres cors.

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Fèlix Miró

Foto: Raquel Tarrés/CDV

«Mamadeta» verda

Quim Mas, Tarraco

20 de setembre

Festa Major de Tarragona, plaça de la Font, Tarragona
4d9f, 3d9f, Td9fm i Pd8fm(c)

Junt amb els Xiquets de Tarragona, la Colla Jove dels Xiquets de Tarragona i la Colla Vella dels Xiquets de Valls

Diumenge, XX de setembre de l'any MMIX. Plaça de la Font de la imperial Tarraco del segle XXI de la nostra era. Ens apleguem els nous «gladiadors» castellers, forans i locals, per patentitzar moments d'emoció, lluita, rivalitat i estratègia en l'anomenada Diada castellera del primer diumenge de la Festa Major de Santa Tecla (carai!, la llargària del nom era presagi que la diada duraria massa).

A Tarragona, per poder gaudir plenament d'una bona jornada castellera, és imprescindible ajuntar tres ingredients: un bon esmorzar (si ho fas amb temps, tastant espineta amb cargolins, el plat típic de les festes), completar una excel·lent actuació castellera (si pot ser, superant les anteriors) i, per celebrar-ho, que et facin una bona «mamadeta» (si la vols, només cal preguntar a qualsevol tarragoní on i qui les fa). Tot, si és possible, a la mateixa plaça de la Font que, en època romana, va ser escenari de lluites i curses sobre la sorra del circ a l'espai que ara ocupa la plaça. En aquesta ocasió els Castellers de Vilafranca ho vam assaborir tot fins a la sacietat.

La diada complia cinc anys i al final, per celebrar-ho, se li

Foto: Félix Miró

va oferir un pastís amb tres castells de gamma extra i sis castells de nou. Per primera vegada cal destacar que el públic va ser nombrós i fidel, va omplir la plaça i va aguantar quasi fins al final (gairebé quatre hores), i això que molts tenien esperant a taula un sucós plat d'espíneta amb cargolins. Els castells programats i a la fi assolits valien l'espera.

En un principi semblava una actuació a dues bandes. Per un costat Jove i Xiquets de Tarragona rivalitzaven com mai però amb diferent sort. Per altra banda, un duel i duet clàssic dels darrers anys: Vella i Vilafranca, les dues V, també amb desigual fortuna.

Els verds sortíem de les habituals vacances després de Sant Fèlix, que és un petit hàndicap per arribar a Tarragona amb tot l'arsenal, però teníem ganes d'oferir el millor. D'entrada descarregàvem amb solvència, seguretat i bona estètica el 4 i 3 de 9 amb folre. A la tercera ronda escometíem amb èxit la torre de 9 amb folre, cobejada també pels rosats, tot i que només la van carregar (també hi van fer el 5 de 8 i el 3 de 9 descarregats). S'ha de destacar que vam comptar amb la inestimable col·laboració de castellers i aficionats locals, que ens van ajudar en els castells amb manilles.

L'emoció va arribar fins als pilars. Ambdues agrupacions capdavanteres especulàvem amb l'espadat de set però al final ens vam decidir pel de 8 amb folre i manilles. El de la Vella va quedar en un intent i el nostre el vam carregar pels pèls perquè l'enxaneta va caure encara amb el gest de l'aleta en l'aire. Era el primer que es veia a la històrica plaça. L'emoció, rivalitat i estratègia, i algun «farol» amb la colla rival, es van complir per arrodonir la bona diada castellerà.

Resumint. Vam completar la millor actuació de la diada i la millor mai vista a la plaça de la Font i a les Festes de Santa Tecla. Per celebrar-ho, ens van fer una bona «mamadeta» (m'imagino que igual com als excel·lents castellers de la Jove). No us espanteu: vull dir que ens van fer o preparar la beguda oficial de les festes, una barreja de licor Chartreuse groc, Chartreuse verd i granissat de llimona. No cal afegir que, per festejar l'efemèride, ens la vam beure només verda.

Foto: Fèlix Miró

Foto: Fèlix Miró

Torre, tower, tour, turm...

Abel Yuste

27 de setembre

Diada de la Mercè, Festa Major de Barcelona, plaça de Sant Jaume, Barcelona

4d9f, 3d9f, Td9fm i 2Pd5

Junt amb els Castellers de Barcelona i els Minyons de Terrassa

Després de trobar-nos -i superar- els camises rosades en terres tarragonines, tocava el torn als del Vallès. Les nostres armes? Uns castells de nou impecables i la tercera torre de 9 emmanillada de la temporada.

Una plaça de Sant Jaume a rebentar va veure com la màquina verda descarregava amb una facilitat insultant el 4 i el 3 de 9 folrats. Els enèsims de la temporada. Plantar castells de nou arreu on anem: quins pebrots que tenim!

A la tercera ronda tocava el plat gros de la diada: la nostra estimada torre. No hi havia gaire peu... i què? Sabem jugar a contracorrent i, ja se sap, a la Mercè, de guiris, n'està ple. Buscant pels racons de la plaça es va acabar de completar un peu internacional, que potser no era el millor per fer un gamma extra, però, sense falses modèsties, és que som molt bons.

L'estudi sociològic va resultar tenir un resultat excel·lent per als verds: alemanys, anglesos, xinesos... van poder gaudir en primera persona de la nostra tradició per la porta gran, vivint en carn i ossos un autèntic gamma extra. El «hands down and press chest» va funcionar a la perfecció i segons i folre es van començar a enfilar cap al cel barceloní. L'entrada del folre i manilles va ser força tensa, com sempre, amb nervis i canvis de peu constants, però, un cop van sonar gralles, la torre no va trigar gens a descarregar-se, davant la cridòria de la plaça. Vam sortir satisfets de plaça: la Mercè un altre cop era verda, i ja en van uns quants, d'anys. Tot i així, hi va mancar la cirereta final d'un pilar superior que finalment no es va poder veure a causa del cansament que comporta fer tres castells de nou. Però tant se val: missió complerta i un altre gamma extra al sarró!

Foto: Felix Miró

Foto: Miquel Arroyo

Foto: Fèlix Miró

Sant Boi de Llobregat

10 de setembre

Celebració de la Diada Nacional de Catalunya

Pd4cam, 5d7, 4d8, Td7 i Pd6

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Bellprat

19 de setembre

75è aniversari de la primera alcaldessa de Catalunya

1a Actuació de les castelleres dels Castellers de Vilafranca

id3d7, 3d7, Td6, 4d6net i Pd4

Foto: Fèlix Miró

Red Bull Air Race

27 de setembre

Barcelona

2Td6, 2Pd5 i 2Td6

Catedral amb campanar

Jordi Mir

3 d'octubre

9a Diada del Mercadal, plaça del Mercadal, Reus

3d9f, 4d9f, 5d8a i Pd7f

Junt amb els Xiquets de Reus, els Minyons de Terrassa, la Colla Joves Xiquets de Valls i la Colla Vella dels Xiquets de Valls

En molts ambients castellers es parlava de la poca afició dels Castellers de Vilafranca a les estructures de cinc, amb l'ànim de trobar alguna taca a la brillant trajectòria dels de la camisa verda. Però, després de la darrera diada del Mercadal a Reus, va resultar que no és així, senzillament que si és per poc, ja no s'hi posen...

Amb la magnífica execució del primer 5 de 8 amb agulla de la història, amb un *tempo* exacte i les mides perfectes per a aquest afer, els de Cal Figarot van demostrar que no només, si cal, dominen l'estructura de cinc, sinó que a més gosen *tunejar-la*.

La notícia va ser clarament el primer 5 de 8 amb agulla, però abans, els Castellers de Vilafranca havien clos les rondes lluint-se com és habitual amb un 3 de 9 amb folre i un 4 de 9 amb folre. El tro gros va petar a l'última ronda, quan els Castellers vilafranquins van anunciar un intent sobre l'inèdit 5 de 8 amb agulla. Molts somriures es van dibuixar als llavis tant del públic com de membres de les altres colles, tot recordant que els de Cal Figarot feia més d'un any que no portaven cap 5 de 8 a plaça, i resulta que ara el volien potinejar! Però la capacitat tècnica de la colla sembla no tenir aturador i davant l'admiració i la sorpresa general el van descarregar, rematant del tot i a la primera el tema de la catedral amb campanar. Un pilar de 7 amb folre dels de la camisa verda va arrodonir una diada en què, si bé no va presenciar cap gamma extra, es van poder veure bons castells i un novetat que sens dubte farà bullir l'olla, que era el que volia el cap de colla dels verds.

Foto: Manel Balaguer

Montserrat de nou

18 d'octubre

Romeria de Montserrat, plaça del Monestir, Montserrat

3d9f, 4d8, Td8f i Pd6

Junt amb els Castellers d'Esparreguera, els Moixiganguers d'Igualada i els Xicots de Vilafranca

Foto: Raquel Tarés/CATV

Foto: Félix Miró

Fotos: Félix Miró

Missa de Sant Miquel

29 de setembre
Basílica de Santa Maria
Vilafranca del Penedès
Pd5

Red Bull Air Race

4 d'octubre
Barcelona
4d7

Foto: Raquel Tarés/Cdv

Vilafranca

25 d'octubre
Fira Solidària i inauguració de la placa
al 3 de 8 amb l'agulla a la Cal Miralles
2 Pd5

Technifira

26 d'octubre
Vilafranca del Penedès
Pd5, Td6, 3d7 i 3Pd4

Conferència Canvi Climàtic

2 de novembre
Palau de Montjuïc, Barcelona
3d7, Td6, Vd5 i 3d7

Cal Figarot

8 de novembre
Actuació per a l'Associació d'Empresaris
Japonesos a Catalunya
5d7, 4d7a, 3d7 i Vd5

A Sitges res net

24 d'octubre

Diada de la Colla Jove dels Castellers de Sitges, plaça del Cap de la Vila, Sitges
3d9f, id4d9, id4d9, i4d9, Td8f i Pd5

Junt amb la Colla Jove dels Castellers de Sitges i els Castellers de Sants

Foto: Raquel Tarés/Cdv

Foto: Felix Miró

okabango

t o u r s

ESPECIALISTES EN VIATGES A MIDA

GC-1445 · Tel. 93 890 66 30 · Fax 93 891 57 29
c/ Cal Bolet, 11 · 08720 Vilafranca del Penedès
Barcelona

www.okabangotours.com
info@okabangotours.com

promocions · regals d'empresa
roba laboral · tèxtil publicitari
trofeus · plaques
productes vins i caves
taller propi

www.pdmgifts.net · pdm@pdmgifts.net

Av. Tarragona, 58, 1a planta
Tel. 93 890 21 93 · Fax 93 817 12 03
08720 Vilafranca del Penedès · Barcelona

Construccions F. **Munné** S.A.
LAVERN - Subirats (Alt Penedès)

Av. Zona Esportiva, 1-3
08739 Lavern (Subirats)

Tel. 93 899 41 25

Munné

Una òpera de tres gammes extremes

Fèlix Garcia

1 de novembre
Diada de Tots Sants, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès
i3d10fm, Td9fm, 4d9fa(c), 3d9f i Pd8fm (c)
Junt amb els Al·lots de Llevant, els Castellers de Lleida i els Capgrossos de Mataró

Com si es tractés d'una gran obra al Liceu, la plaça de la Vila s'havia engalanat per a l'ocasió i era plena d'aficionats, castellers i crítics d'arreu del país, impacients per assistir a una de les actuacions estel·lars de la temporada. En el repertori, quatre gammes extremes. Com sempre, una aposta de màxims.

L'obertura de la diada es basava en la nostra espineta històrica, el castell que no ens deixa dormir, el que ens posa nerviosos, el que ens hauria de il·lusionar més, el que necessita més castellers, l'obra perfecta, el castell total, el colossal i majestuós 3 de 10 amb folre i manilles. Amb una melodia diferent, es va començar a bastir un folre compassat, que ràpidament va deixar pas a part d'unes manilles experimentades, i per damunt d'aquests s'erigia un tronc amb el bo i millor del món casteller. Va ser un intent (el vint-i-setè) més digne que l'anterior, per Sant Fèlix, però no n'hi va haver prou. El castell es va enfonsar quan els dosos es col·locaven. Era un resultat pobre que no compensava el treball fet als assajos en el peu, folre, manilles i sobretot tronc.

L'acte I va oferir una construcció que dominem com és la torre de 9 amb folre i manilles. El 2009 la torre es va mostrar intractable, a excepció de l'accident de Mataró. El folre i les manilles, còmodes i compactes, es van sincronitzar -ara sí- amb el tronc i vam descarregar amb facilitat aquest

Foto: Fèlix Miró

gamma extra, que permetia tornar a encarrilar una actuació de màxims com és un Tot Sants. Va ser un castell de reacció i de perfecció en l'execució. Va ser la reacció d'una colla amb orgull de campió que sap fer les coses com cal.

A l'acte II tocava veure el castell que és l'emblema de la colla: el 4 de 9 amb folre i l'agulla. És un castell de la nostra denominació d'origen. El 4 de 9 va demostrar molta qualitat, com en tota la temporada, i no va passar per grans perills tenint en compte la complexitat de la construcció. Un cop desmuntat, deixava pas a un pilar que, per problemes al folre, no es va poder completar del tot. Amb la moral parcialment tocada després de caure per segona vegada en la diada, vam encetar un 3 de 9 que vam descarregar amb solvència.

El desenllaç de l'actuació va venir a la ronda de pilars. L'espadat escollit era -com no podia ser d'una altra manera- el de 8 amb folre i manilles, que ja havíem carregat dues vegades durant temporada. Amb una gran moral tant al peu, incansable i dur com una roca durant tota l'actuació, com entre els membres del pilar, l'espadat va pujar un pèl ràpid i insegur, i això va provocar que només tingués temps de carregar-se. La coronació del pilar representava el final de la temporada i la consecució del castell 154 de gamma extra.

Si fem un balanç tant de l'actuació com de la temporada, podem dir que vam demostrar que, a pesar de les adversitats, les caigudes i les crítiques, som capaços de fer els millors castells gràcies a la dedicació, al treball, a la tossuderia, a la qualitat i sobretot a la fe que tenim.

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Fèlix Miró

Foto: Felix Mito

www.dinamo.cat

Agenda
Notícies
Informació
Assessorament
Habitatge
Ocupació
Salut
Consum
Participació
Recursos

15 anys al servei dels joves

Consell Comarcal de l'Alt Penedès

El 3 de 9 amb l'agulla

Foto: Fèlix Miró

Guanyar-se a si mateix és la victòria més bella

Joan Badell

Les estructures de 3 de 8 i de 9 amb agulla han tingut molt menys ressò mediàtic i menys repercussió en l'àmbit casteller que els altres castells amb agulla per excel·lència, el 4 de 8 i de 9 amb agulla. D'una banda, el domini tècnic sobre l'estructura dels pilars (res a veure amb el que passava catorze anys enrere quan nosaltres mateixos

vam aconseguir els primers 4 de 8 i de 9 amb agulla) i per altra la certa «facilitat» i rapidesa amb què l'hem anat aconseguit les diferents colles que ens l'hem plantejat, ha provocat que fins ara el món casteller en general hagi infravalorat l'estructura del 3 amb l'agulla. A això, s'hi ha de sumar una campanya de desvalorització promoguda per certs

sectors que defensen a ultrança l'ortodòxia castellera i poc amants de la innovació. Tot plegat ha contribuït a fer que pràcticament estiguem davant d'una «raresa» i les colles en determinarem el futur si definitivament entra dins dels repertoris habituals. Sembla que a Cal Figarot, per sort, podem parlar de normalització.

Sitges 2006 i la Bisbal 2007

Per parlar del 3 de 9 amb agulla i de com s'ha aconseguit descarregar, és necessari comentar la curta història del mateix castell però amb un pis menys, és a dir, el 3 de 8 amb agulla.

Cap a finals d'una temporada exitosa, la de 2006, els Castellers de Vilafranca van decidir aportar una novetat al món casteller. Va ser al Cap de la Vila de Sitges quan, en els últims sospirs de la campanya, els verds van descarregar d'una manera aparentment fàcil i contundent el primer 3 de 8 amb agulla de la història casteller.

L'any següent el castell va entrar en escena per primera i única vegada a mitjans del mes d'agost i ho va fer gairebé per sorpresa. Va ser a la Bisbal del Penedès on el 3 de 8 amb agulla es va tornar a descarregar portant la nostra signatura. Placa, quatre calerons extres i castell aparcats fins... al Catllar 2008.

Malgrat deixar de costat el castell, vam veure com era possible de portar a terme un nou somni: aixecar-lo un pis (en el fons, això és el que fa interessant la vida del casteller). Això va provocar que es fessin les primeres proves per plantejar-se el 3 de 9 amb agulla, la qual cosa ens va permetre de recollir experiències a l'hora de treballar aquesta estructura dalt d'un folre.

Castell oblidat fins al Catllar

La temporada del 2008 va venir marcada per l'entrada d'un nou equip tècnic i directiu i evidentment per ser any de Concurs.

El nou equip tècnic, amb el David Miret al capdavant, vam optar per dissenyar una temporada pensant sobretot en Sant Fèlix i el Concurs de Castells. L'objectiu era tenir a punt castells de gamma extra, ja assolits per la colla en anteriors temporades, que ens permetessin afrontar aquestes dues diades amb màximes possibilitats d'èxit. Si tot anava bé, les novetats quedaven reservades per a finals de temporada (Tots Sants). Però al Catllar ens van fer canviar la previsió.

Va ser en una tarda de finals d'agost, quan el castell de tres amb agulla va entrar de nou en escena. La Vella entrava en el joc, ja no estàvem sols. Ningú comptava que aquell dia la Colla Vella tirés una carta nova per a ells i s'anotés el seu primer 3 de 8 amb agulla. Per sort nostra (error d'estratègia), ens el van ensenyar quan encara teníem capacitat de resposta. Com que som explosius, vam explotar.

Recordo perfectament la reunió tècnica dins l'Ajuntament. En un gest de màxima rivalitat i essència casteller, vam decidir ser valents i jugar a l'atac tirant un castell

que no havíem ni assajat ni plantejat per a l'actuació. Això sí, posant-hi un tronc i un pom de dalt carregats de confiança. La confiança en si mateix és el primer secret de l'èxit.

Amb l'orgull que ens caracteritza i amb Sant Fèlix a la vista, vam tornar a descarregar el 3 de 8 amb agulla i, de passada, vam aconseguir el punt d'inflexió que necessitàvem per afrontar l'important tram de final d'agost. Una vegada més, vam comprovar com ningú sap de què és capaç fins que no ho intenta.

La Vella l'intenta; els Minyons el carreguen

A partir de la diada del Catllar es va parlar obertament del 3 de 9 amb agulla i es va disparar el tret de sortida cap a la conquesta d'aquest nou castell. Aquell mateix dia, en el si de la colla ja es va parlar de fer un nou pas endavant en l'estructura de tres amb agulla. Ens hi havíem d'atrevir? El progrés només s'aconsegueix així... A més, des de Valls ens van arribar els primers rumors que la Vella l'estava preparant per portar-lo a plaça per Sant Fèlix. Així doncs, vam començar a fer-ne les primeres proves a menys de deu dies de la gran diada. Som qui som i aquest castell l'havíem de tenir, si més no estructurat i plantejat pel que poguéssim passar.

Per Sant Fèlix de 2008, de la mà d'una atrevida Colla Vella, es va veure el primer intent de 3 de 9 amb folre i agulla, un intent admirable i generós però que va quedar lluny de carregar-se. Nosaltres havíem descarregat el 4 de 9 amb folre i agulla i la torre de 9 amb folre i manilles i arribats a la tercera ronda i amb la major part de la colla que demanava d'intentar-lo, la Tècnica, en un gest de seny i conscient del poc assaig que havíem fet del 3 de 9 amb agulla, no es va deixar portar per l'eufòria i va optar per fer el 3 de 9 folrat. Hi va haver debat i va costar prendre la decisió, però d'aquesta manera vam completar un Sant Fèlix amb els tres castells i el pilar de 8 final, tot descarregat.

Per la Diada de Santa Úrsula d'aquell mateix any, la Vella va fer un nou intent fallit d'aquest castell. Aleshores van entrar en escena els Minyons de Terrassa, els quals, després de descarregar uns quants 3 de 8 amb agulla, van assajar intensament el castell amb un pis més. Abans que acabés l'any, i per evitar sorpreses de darrera hora, nosaltres també volíem «tastar» el castell, conscients que uns altres tenien opcions d'arribar-hi.

Amb més rodatge que per Sant Fèlix, el

Foto: Josep M. Petrus

Fotos: Fèlix Miró

teníem a punt per la Diada de Tots Sants, però una mala caiguda en el 4 de 9 net de sortida no ens va permetre portar a plaça el nostre primer intent.

Finalment, per la seva Diada de la Colla, els Minyons de Terrassa van aconseguir carregar el primer 3 de 9 amb folre i agulla de la història dels castells. La porta estava oberta. Ara calia tancar-la de cop i esforçar-nos per aconseguir el que encara quedava per fer.

Guanyar-se a si mateix és la victòria més bella

Un dels objectius que ens havíem marcat per a la temporada de 2009 era descarregar el 3 de 9 amb folre i agulla. Si volíem ser els primers a fer-ho no podíem deixar-lo per massa avançada la temporada, no fos cas que tinguéssim un nou ensurt.

Si durant la temporada de 2008 vam ser tres les colles que ens vam disputar el castell, en la del 2009 va fer la sensació que ni Vella ni Minyons, per motius diversos, mostraven gaire interès en aquesta estructura.

Arribats al mes d'agost, els Castellers de Vilafranca vam intensificar les proves de 3 de 9 amb folre i agulla i vam encadenar tres 3 de 8 amb agulla descarregats de manera brillant (La Bisbal, l'Arboç i Vilafranca, a la cercavila del dia 29).

Per la Diada de Sant Fèlix, i després d'haver descarregat el 4 de 9 amb agulla, intentat

el 3 de 10 i descarregat la torre de 9, ens vam enfrontar per primera vegada al 3 de 9 amb agulla. Va ser un intent que es va agafar malament per baix, va pujar bellugadís i va fallar a la primera batzegada. Una vegada més, no s'havia fet justícia, però els castells són així: són per a valents que saben aixecar-se.

El 31 té molt de mèrit

Com ha passat en altres ocasions i coneixent el caràcter guanyador de la colla, era fàcil de preveure que l'endemà de Sant Fèlix hi havia moltes opcions que tiréssim el tres amb agulla.

El dia 31 al matí vaig rebre la trucada del David Miret. Vam parlar de quatre detalls a modificar de l'intent del dia anterior i d'un parell de retocs a fer i vam quedar per al cap d'una estona a Cal Figarot per reunir-nos amb la resta de l'equip tècnic, revisar com estaven els lesionats del dia anterior, veure (això era molt important) l'estat d'ànim dels petits i comprovar si n'estaven convençuts. Tots estaven disposats a pujar! Un cop més hem de donar les gràcies a la canalla: tan petits i alhora tan grans.

Amb poca estona n'hi va haver prou, de seguida va quedar clar: hi tornàvem. Es van fer unes quantes trucades a alguns mitjans de comunicació perquè anunciessin l'intent i ens en vam anar cap a la plaça més castellera a anunciar-ho a la gent. Encara va

ser necessari substituir algun casteller de tronc per indisposició, però, tot i així, la confiança era absoluta.

Vam sortir de 4 de 9 amb folre i el vam fer xiulant, i, a continuació, decidits a escriure una nova pàgina en la història, vam encarar el 3 de 9 amb folre i agulla. Aquesta vegada el vam lligar molt bé per baix (no va tenir res a veure amb el del dia anterior). La pujada va ser compassada i serena, l'encavalcada de l'enxaneta damunt la cassoleta es va complicar i hi va haver uns instants de suspens que, amb valentia i elegància, el pom de dalt va resoldre demostrant que tenim la millor davantera del món: quatre «Messis» dalt de tot. Salvat aquest complicat moment i amb l'enxaneta coronant el pilar, només vam necessitar calma per anar desbastint el tres.

Pilar carregat i descarregat com uns autèntics veterans i l'objectiu de ser els primers a completar el castell assolit. De passada aconseguíem, després de molts anys (massa), superar el nostre màxim castell descarregat.

Només és capaç de realitzar els somnis aquell que, quan arriba l'hora, sap estar després.

Hi va haver molta alegria col·lectiva i individual, però, si us haig de ser sincer, encara em sap greu que no haguéssim pogut fer el 3 de 10 amb folre i manilles el dia 30. La felicitat no serà plena fins que no el descarreguem.

Onze secrets del 3 de 9 amb l'agulla

1. Pel que fa al tronc del castell, donem més consistència i més braç a l'estructura del tres. És a dir, deixem de banda el tres alleugerit que ens serveix per al 3 de 10 i apostem pel tres del cinc, que és més pesat.
2. El pilar renovat del 2009 és més prim que el pilar dels anys anteriors. Dins del tres amb agulla hi ha menys espai que dins del quatre amb agulla i, per tant, és millor tenir un pilar més alleugerit. Això va bé sobretot a terços i quarts perquè els castellers del tres no perden la referència visual respecte dels companys de pis i així es facilita la pujada dels quintes i de la cassoleta.
3. Al folre, el canvi més important respecte de les primeres proves és que hi hem tret les croses que portava el segon del pilar perquè aquestes croses no ens permetien lligar del tot bé el castell. En les primeres proves, el revestiment intern del pilar el formaven un primeres mans, una agulla i dues croses. Amb bon criteri, hem optat per treure'n les croses (tal com fem en el 4 de 9 amb agulla) i encabir-hi dos laterals tan primos com sigui possible.
4. A la part externa del folre, no hi ha cap complicació destacable. El primer vent que va entre esquerra i dreta agafa ja d'entrada el pilar i dona suport al primeres mans. Això provoca que el segon vent no pugui treballar còmodament perquè queda molt lluny del castell. A més, a part de portar davant el primer vent que agafa dins el pilar, duu un casteller de no gaire estatura que empeny l'esquena del primeres mans del pilar.
5. Per motius obvis, en no poder refiar gaire d'aquest vent, hem optat per posar dos laterals ben potents que pràcticament fessin el castell sols. Són els laterals de l'esquerra de l'esquerra i de la dreta de la dreta. No és cap inconvenient important ja que en el 5 de 9 també tenim aquests laterals que van sense vent, és a dir, entre la rengla (i la dreta i l'esquerra).
6. Entre la rengla i dreta i la rengla i esquerra, just davant del primer vent, també hi hem col·locat un casteller a cada una d'aquestes posicions (llarg i prim) que agafa dins al pilar.
7. Aquest plantejament del folre ens permet aconseguir que el pilar, malgrat tenir menys espai que en el quatre, estigui agafat per més mans. En total són sis castellers que d'entrada agafen el pilar directament, mentre que en el quatre amb agulla en són quatre. Així hem tret profit de la asimetria del castell.
8. Pel que respecta als cordons, l'opció que sembla que ha funcionat és la que situa cordons que no siguin excessivament grossos, que priven d'espai als primeres mans. Han de ser, però, potents i tècnics i una mica més pesats que els que acostumen a anar a manilles. Pel que fa a les croses, va bé que siguin de mida mitjana i sofertes. No convé que siguin excessivament amples perquè fan obrir el castell i el tres per si sol ja s'obre. S'han de tocar entre elles.
9. A la pinya, per a les croses es mantenen els criteris utilitzats en el folre, amb la diferència que encara tenen menys espai que al folre, sobretot per col·locar el cap.
10. A l'hora de tancar baixos, croses, cordons i la resta de la pinya, val la pena fer-ho molt a poc a poc respectant moltíssim l'entrada de les agulles i croses. D'aquesta manera no es desquadra el castell i cap crossa es queda a mig entrar.
11. Un lloc de la pinya que és molt compromès és el que ocupen les quatre agulles i el baix que van dins del castell. El seu treball és molt poc còmode, ja que aguanten molt de pes i reben oscil·lacions importants al damunt. Han de ser castellers que tinguin una complexió no gaire forta, que siguin soferts i estiguin mentalitzats del lloc on van.

Un 3 de 9 amb l'agulla folrat memorable

Josep Ribes

Simplement: emoció, superació, ràbia, orgull i unes quantes paraules més em passen pel cap si vull recordar, amb una nova lloança a Sant Ramon, el 3 de 9 amb l'agulla folrat -com a mi m'agrada anomenar-lo- que vaig patir en veu i nervis propis, sense oblidar-me de donar gràcies als Castellers de Vilafranca per una nova lliçó de mestria castellera.

«S'ha fet justícia»

A part de fer una mica el «ridícul» -només una mica- i permetre als vilafranquins fins i tot ser els líders de l'APM, vull donar les gràcies a tots els que d'una manera o una altra van riure amb mi i als que, com jo, van emocionar-se fins al moll de l'os. Però l'èpica d'un castell majestuós -el primer a desfer-se mereixia ser de color verd... i per això la meua frase «s'ha fet justícia»- barrejada amb tres dies seguits parlant de castells, matí, tarda i nit, van fer que el castell fos encara molt més valuós. Per cert, sobre els crítics amb la meua frase «s'ha fet justícia»... què voleu que us digui: ja estic cansat que els verds siguin sempre els dolents de la pel·lícula simplement per estar, des de fa una bona colla d'anys, al capdavant.

Un 3 de 9 amb l'agulla folrat viscut des de la finestra de la Casa de la Vila és impagable, i més un castell com aquell, en què la canalla va posar molt més del que es podia i el sant hi va fer la resta. Quin tros de castell i quins «pebrots» de la canalla, que van salvar-ho tot, absolutament tot.

Em va passar pel cap la conversa de la nit de Sant Fèlix amb uns membres de la colla que, com jo, creien que el castell era possible l'endemà: «Yes, we can».

«El castell és possible... si tots hi creiem i fem l'esforç». Tot just al matí, per ràdio i televisió podíem donar la notícia i fer que el tres amb l'agulla fos de tots i cadascun dels

que érem a la plaça de la Vila. Ens el vam creure i el vam fer entre tots. Sant Fèlix ens va deixar lluny del que es podia sobre aquest castell, però va donar la dosi suficient de «mala llet» per tornar-hi l'endemà.

Diada de grans fites

Sant Ramon, diada de grans fites que recordo vivament. En recordo diverses que voldria comentar per la importància que van tenir per a la colla.

Recordo aquell 4 de 9 amb folre de just feia quinze anys, el 1994, que va ser molt important per a la colla, després d'un Sant Fèlix sense poder carregar cap castell de nou. El primer castell de nou per Sant Ramon. També recordo el primer pilar de 8 del 1995.

Evidentment, vull comentar la fita més gran feta mai per una colla castellera i que sempre penso que no s'ha valorat com es mereix: els dos castells de nou simultanis de Sant Ramon del 2001.

Ja acabo amb els més recents, com el primer cop que la colla va fer tres gammes extres per Sant Ramon, l'any 2002, completant així una Festa Major impecable.

Però al cap em va venir un castell. El 4 de 9 amb l'agulla folrat del 2004, per la Festa Major, que va tenir un pròleg nocturn entre Sant Fèlix i Sant Ramon semblant al del 3 de 9 amb l'agulla folrat. En el Sant Fèlix de feia cinc anys només s'havia carregat i, com sempre amb aquest esperit únic de colla guanyadora, es va descarregar l'endemà. A més, s'arrodonia la millor diada mai vista per Sant Ramon amb tres gamma extra, igual que el 2002.

Per això i molt més, felicitats Castellers. Gràcies per deixar-me viure i comentar a viva veu la majoria dels castells que us he recordat abans, i sobretot per aquest 3 de 9 amb l'agulla folrat memorable.

Foto: Raquel Tarrés/CDV

implants i dents...
perquè esperar? si només cal un matí.

09:00

09:05

10:00

XEC REGAL 9è Aniversari

Estudi implantològic personalitzat

Inclou: visita i diagnòstic amb implantòleg
i models d'estudi, radiografies digitals
i pressupost

Financem el seu tractament a 12 mesos
sense interessos

www.salutdental.com

VILAFRANCA DEL PENEDES C/ General Prim, 7-9, local C · 938 199 110 · jbadell@salutdental.com

EL VENDRELL C/ Flors, 72, baixos · 977 154 959 · salutdental@salutdental.com

JA TÉ A PUNT EL SEU CELLER? VISITI LA NOSTRA BOTIGA ...

DISTRIBUIDOR AUTORIZAT DE PREMSES

Desde 1975 al servei de la viticultura en:

- Instal·lacions i accessoris per al celler
- Recepció de verema
- Despalilladores - Estrujadores
- Bombes helicoidals
- Bombes peristàltiques
- Bombes de rodet flexible
- Bombes centrífugues
- Cintes transportadores
- Dipòsits en acer inoxidable
- Caldereria en acer inoxidable
- Premses neumàtiques
- Premses verticals
- Reparació de tot tipus de maquinària

WILLMES

MAGUSA
MAQUINÀRIA VINÍCOLA

Pol. Ind. Domenys II, C/ Enologia 3-4,
08720 Vilafraça del Penedès. (Barcelona).
Tel. (+34) 93 892 26 98
Fax. (+34) 93 892 29 12

VINGUI A VEURE'NS I REULLI EL NOSTRE CATÀLEG

www.magusa.es

El 5 de 8 amb l'agulla pot pujar un pis més

Toni Bach

Els Castellers de Vilafranca hem tornat a descarregar a plaça un nou castell. No m'atreia gaire aquesta tendència «inventiva». En el seu moment el 3 de 8 amb l'agulla no em va fer ni fred ni calor. Haig de dir, però, que l'actuació del Catllar 2008 ha estat una de les més castelleres que he viscut, i que des d'aquell dia el 3 de 8 ja té el rang de «castell habitual» que molts li negàvem.

Els castells sempre han estat això: intentar fer alguna cosa superior o més complicada que els altres. No estem fent res més que el que ja feien els castellers de fa més de 250 anys, i sorprèn que des del «bressol» hi hagi veus que ens critiquin amb arguments molt poc consistents.

Ara li ha tocat al 5 de 8 amb l'agulla. Quan l'any passat vam fer el 5 de 7 amb l'agulla, em va passar el mateix que amb el tres, però el 5 de 8 amb l'agulla ha tingut uns al·licients especials.

Tots sabem que tothom té ganes que abandonem el liderat del món casteller. Cansa que sempre hi siguem els mateixos, al davant. El 5 de 8 ha estat moltes vegades un argument per trobar-nos alguna feblesa. Amb el cinc som sorprenents: som la segona colla que ha descarregat més vegades el 5 de 9 amb folre, però, de les quatre colles grans, som la que ha descarregat o ha fet menys vegades el 5 de 8; vam guanyar el Concurs del 1998 carregant el 5 de 9 amb folre sense haver fet cap 5 de 8 en tota la temporada (això sí, 5 de 9 amb folre fins a dosos a l'assaig!); el 2000 vam descarregar el 5 de 9 per Festa Major sense haver fet cap 5 de 8 i sense fer-ne cap més la resta

de la temporada, i el 2006 vam descarregar el 5 de 9 tres vegades i som encara avui la colla que l'ha descarregat més vegades en una temporada.

Tot i això, aquest any 2009 mateix, cada vegada que la Jove de Tarragona feia el 5 de 8, els periodistes esgrimien que nosaltres no el fèiem per ressaltar-ne la dificultat. No cal dir que això de fer-ne només un, i amb l'agulla, ens ha motivat a molts.

El 5 de 8 és un castell de gamma alta de vuit i és evident que posar-hi un pilar de sis al mig n'augmenta la dificultat. Ja vam poder comprovar en el tres que el pilar dificulta molt la visió dels castellers del tres i, per minimitzar-ho, es va optar per retardar al màxim l'entrada del pilar. És millor que l'enxaneta hagi d'esperar que hi hagi el pilar, que no pas que tot el pilar estigui fent nosa a dins el castell molt estona.

En el cas del cinc, que hi pugui molta gent fa que no es quedi ningú a terra i que els millors castellers de la colla siguin necessaris. Posar-hi l'agulla vol dir que, a més, s'ha de prescindir de sis dels millors castellers perquè han de fer el pilar de 6 al mig. Dir que del 5 de 8 normal al 5 de 8 amb l'agulla només hi ha una lleugera diferència - tal com ha afirmat algun periodista- és tenir moltes ganes d'amagar la veritat.

En molts aspectes es tornen a repetir preguntes que ens vam fer el 1995 en el 4 de 8 amb l'agulla. És possible fer-lo pujar un pis més? Malgrat l'extrema dificultat, crec que sí.

I, això de banda, com diu el Mènec: «Au vengà»! El 2010, castell de deu!

Foto: Raquel Tarrés/Cdv

El 5 de 8 amb l'agulla: una aportació vilafranquina al món casteller

Josep Almirall, periodista casteller

Sempre he pensat que el repertori casteller no s'ha de donar per tancat i que, més enllà dels anomenats castells estrambòtics, hi ha vida. El 5 de 8 amb l'agulla, i especialment el 3 de 8 amb l'agulla, en són la demostració, i un exemple a seguir si es vol aprofundir en la diversificació. No comparteixo, doncs, el tarannà dels que defensen que el món casteller ha d'estar tancat a pany i forrellat a anar més enllà del pilar, la torre, el tres, el quatre, el quatre amb l'agulla i el cinc. De fet, les èpoques castelleres esplendoroses han generat innovació en la tècnica casteller, i els períodes de crisi i poca lluentor han estat poc o gens productius en aquest aspecte. Ara encara som en un període d'expansió i és normal que colles de gran potencial i amb una direcció tècnica de mentalitat oberta vulguin anar més enllà, prescindint de crítiques o comentaris despectius. Sí que és cert que qualsevol mena de castell està subjecte a valoracions estètiques. Per exemple: a mi el castell que m'agrada més és el d'estructura de tres; crec que és el més equilibrat estèticament. L'estructura de cinc amb l'agulla -que vaig poder veure a Reus-, em va semblar estèticament atapeïda, però també més difícil que el tres i que el cinc. Per tant, en aquest sentit, crec

que no hem de jutjar els castells pels gustos estètics personals, i sí que hem de valorar si una nova estructura és casteller, o no; i el cinc de vuit amb l'agulla n'és. Vull dir que si un dia els Castellers de Vilafranca es plantegen fer la «pira», l'«escala», l'«alta de sis» o un pilar a l'estil que vaig veure aquest hivern als acrobates del Cirque du Soleil, sabrem tots que ens estan estafant, castellerament parlant, perquè la concepció i el tarannà d'aquestes estructures s'allunya molt del que tenen les construccions castelleres ja inventades o les que encara no s'han inventat.

Faria riure que jo, en aquesta publicació dels Castellers de Vilafranca, volgués jutjar tècnicament el 5 de 8 amb l'agulla. Crec que els que en sou lectors ja teniu a disposició gent com el David Miret, el Toni de Lloret, el Gatsby, el Lluís Esclassans, el Pere Almirall o el Melilla, i tots els que hi van pujar a Reus, perquè us en facin una lectura des d'aquest punt de vista. I són ells els que han de dir si el 5 de 8 *tunejat* ha de sovintejar les places o no, i si cal o si s'hi pot anar més enllà. Més enllà voldria dir, òbviament, posar-lo damunt d'un folre, com ha passat amb el tres amb l'agulla. A mi m'agradaria. De fet, confio que hi apostin fort, perquè el món casteller, que viu moltíssim d'oferir

espectacle i generar expectació, en trauria molt de rendiment.

Aquest any és any de concurs. El Concurs de Castells de Tarragona, que en les seves darreres edicions ha iniciat un camí de transformació i adequació cap als conceptes d'espectacle modern, ha d'incloure en la seva taula de puntuació l'estructura de 5 de 8 amb l'agulla en tots els seus graus de dificultat, és a dir, de set pisos, de vuit i de nou. Perquè el concurs no ha de ser un cau d'essències petrificades, ans al contrari: ha de ser un espai per a la innovació. Encara més: per a la competitivitat innovadora. El concurs ha de premiar l'esforç creatiu, encara que sigui transgressor. Perquè, francament, si arracona i menysté aquest esperit, perd interès. Jo ja m'imagino qui guanyarà l'edició del Concurs de Castells de Tarragona 2010, però no m'hi jugaria res si a les taules de puntuació hi incloguessin el 5 de 9 amb l'agulla, amb un valor determinant, i sabés que tres o quatre colles hi apostarien.

Permeteu-me, per acabar, que agraeixi als responsables d'aquesta revista que m'hagin encarregat aquest article d'opinió. I a tots els que porteu la camisa verda, us desitjo que tingueu una bona i profitosa temporada.

2009, un any de novetats

*La temporada del 2009
és la novena més destacada
que ha fet mai la colla*

L'Hereu Batllet

A principis d'any, semblava que la del 2009 havia de ser una temporada de transició, dedicada a la tan anunciada renovació del tronc i d'altres parts del castell, i que la colla se la prendria a un ritme en general més tranquil, sense l'exigència d'altres anys. Però, a l'hora de la veritat, no va ser així i el 2009 ens va portar grans diades i algunes novetats importants en el currículum de la colla i en la història dels castells, com són el primer 3 de 9 amb folre i l'agulla descarregat i el primer 5 de 8 amb l'agulla de la història. Tot plegat va permetre que, un any més, els verds es mantinguessin al capdavant perquè van realitzar els millors castells, van completar algunes de les millors diades i van aconseguir globalment la millor temporada.

De les tretze principals construccions que es van veure a les places castelleres durant el 2009, les que van de la torre de 8 amb folre al 3 de 9 amb folre i l'agulla, la colla de Vilafranca en va liderar deu: pilar de 7 amb folre, 4 de 8 amb l'agulla, 3 de 8 amb l'agulla, 4 de 9 amb folre, 3 de 9 amb folre, 5 de 8 amb l'agulla, torre de 9 amb folre i manilles, pilar de 8 amb folre i manilles, 4 de 9 amb folre i l'agulla i 3 de 9 amb folre i l'agulla. Només en tres de les tretze construccions els verds no van aconseguir el millor registre: la torre de 8 amb folre, liderada per la Colla Vella dels Xiquets de Valls; el 5 de 8, que va liderar la Colla Joves Xiquets de Valls, i el 5 de 9 amb folre, que tant Joves com Vella de Valls van carregar en una ocasió.

La colla de Cal Figarot és la que va aconseguir més castells de dificultat, un total de 64 castells (58 de descarregats i 6 de carregats), molt lluny dels registres de la segona colla, els Minyons de Terrassa, que en va fer 42 (41 de descarregats i 1 de carregat) i de la tercera, la Vella, que en va fer 37 (35 de descarregats i 2

Foto: Raquel Tarrés/CIV

de carregats). Si ens fixem en els castells de gamma extra, els verds en van ser els clars dominadors ja que van fer l'aleta a deu d'aquestes construccions: un 3 de 9 amb folre i l'agulla, dos 4 de 9 amb folre i l'agulla (un de carregat), tres pilars de 8 amb folre i manilles carregats i quatre torres de 9 amb folre i manilles. Els rosats en van aconseguir sis: un 5 de 9 amb folre carregat, dos pilars de 8 amb folre i manilles i tres torres de 9 amb folre i manilles (una de carregada). Els malves en van fer dos: un pilar de 8 amb folre i manilles i una torre de 9 amb folre i manilles. Finalment, els vermells de la Joves van tancar la classificació dels castells de gamma extra amb un 5 de 9 amb folre carregat.

Pel que fa a les actuacions, els Castellers de Vilafranca van firmar la segona millor de la temporada, a molt pocs punts de la primera, la que va completar la Colla Vella

dels Xiquets de Valls per Santa Úrsula. La tercera millor diada va correspondre a la Vella i els Minyons de Terrassa, i la quarta, la cinquena i també la sisena -la diada de Sant Ramon va sumar 3.828 punts- van tenir com a protagonistes els de Cal Figarot.

Si ens fixem en els cinc millors castells que es van bastir a les places durant el 2009, els tres primers van portar la rúbrica dels verds: el 3 de 9 amb folre i l'agulla, el 4 de 9 amb folre i l'agulla i el quatre de 9 amb folre i l'agulla carregat; el quart millor castell de la temporada correspon als vermells i rosats amb el 5 de 9 amb folre carregat, i el cinquè millor castell als rosats i malves amb el pilar de 8 amb folre i manilles.

Així doncs, alguns dels aspectes més destacats del 2009 i èxits dels Castellers de Vilafranca han estat: el primer 3 de 9 amb folre i l'agulla descarregat de la història; el primer 5 de 8 amb l'agulla carregat i descarregat de

la història; la millor actuació de la història feta a la plaça de la Font de Tarragona (4 de 9 amb folre, 3 de 9 amb folre, torre de 9 amb folre i manilles i pilar de 8 amb folre i manilles carregat, en un frec a frec amb la Colla Vella memorable); arribar a la xifra de 100 gammes extres descarregats per una sola colla (amb el 4 de 9 amb folre i l'agulla de Sant Fèlix) i als 105 gammes extres (amb la torre de 9 amb folre i manilles de Tots Sants). També cal destacar els viatges dels de Cal Figarot aquest any a Flandes, Anglaterra, Mallorca i el País Valencià (i especialment el 4 de 8 fet a Cúmbria amb només cent camises verdes), i el 3 de 8 amb l'agulla i «placa» de la cercavila de la vigília de la Festa Major.

En resum: un any d'estrena de castells i de castellers, que sens dubte hauran posat les bases dels èxits dels Castellers de Vilafranca del 2010.

Dades de l'1 de gener al 31 de desembre de 2009.

Les 5 millors colles del 2009

	Td8f	Pd7f	5d8	4d8a	3d8a	4d9f	3d9f	5d8a	Td9fm	Pd8fm	5d9f	4d9fa	3d9fa	TOTAL	PUNTS
	8d	5d		8d	4d	12d	14d+2c	1d	4d	3c		1d+1c	1d	58d+6c	
1 CV	8	5	0	8	4	12	16	1	4	3	0	2	1	64	49.630
	9d	1d+1c	11d		2c	5d	11d		1d	1d				41d+1c	
2 MT	9	2	11	0	2	5	11	0	1	1	0	0	0	42	27.275
	10d	2d	6d	2d		3d	8d		2d+1c	2d	1c			35d+2c	
3 VXV	10	2	6	2	0	3	8	0	3	2	1	0	0	37	26.025
	9d		14d		1c		5d+4c				1c			28d+6c	
4 JXV	9	0	14	0	1	0	9	0	0	0	1	0	0	34	20.479
	5d		12d			1d	3d+3c							21d+3c	
5 JXT	5	0	12	0	0	1	6	0	0	0	0	0	0	24	14.140
	41d	8d+1c	43d	10d	4d+3c	21d	41d+9c	1d	7d+1c	3d+3c	2c	1d+1c	1d	183d+18c	
TOTAL	41	9	43	10	7	21	50	1	8	6	2	2	1	201	137.549

Es comptabilitzen tots els castells de gamma alta de vuit, de nou i de gamma extra realitzats per cada colla durant el 2009.

S'utilitza la taula de puntuacions del Concurs de Castells de Tarragona 2008.

El 5 de 8 amb l'agulla s'ha puntuat amb 1.095 punts, per sobre del 9 de 8 amb tres anخانetes i per sota del 3 de 8 aixecat per sota.

 Castellers de Vilafranca Minyons de Terrassa Colla Vella dels Xiquets de Valls Colla Joves Xiquets de Valls Colla Jove dels Xiquets de Tarragona

Construccions que han liderat les 5 millors colles el 2009

Colla	Construccions que ha liderat	Total
Castellers de Vilafranca	Pd7f, 4d8a, 3d8a, 4d9f, 3d9f, 5d8a, Td9fm, Pd8fm, 4d9fa, 3d9fa	10
Joves dels Xiquets de Valls	5d8, 5d9f	2
Vella dels Xiquets de Valls	Td8f, 5d9f	2
Minyons de Terrassa		0
Jove Xiquets de Tarragona		0

Les 5 millors actuacions del 2009

	Actuació	Colla	Diada	Data	Població	Punts
1	Td9fm, 5d9f (c), 3d9f, Pd8fm	Vella dels Xiquets de Valls	Santa Úrsula	18 d'octubre	Valls	4.857
2	Td9fm, 4d9fa (c), 3d9f, Pd8fm (c)	Castellers de Vilafranca	Tots Sants	1 de novembre	Vilafranca del Penedès	4.725
3	3d9f, Td9fm, 4d9f, Pd8fm	Vella dels Xiquets de Valls	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	4.152
3	3d9f, Td9fm, 4d9f, Pd8fm	Minyons de Terrassa	Sant Narcís	25 d'octubre	Girona	4.152
4	4d9fa, Td9fm, 3d9f, Pd5	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	3.983
5	4d9f, 3d9f, Td9fm, Pd8fm (c)	Castellers de Vilafranca	Festa Major	20 de setembre	Tarragona	3.922

Els 5 millors castells del 2009

	Castell	Colla	Diada	Data	Població	Punts
1	Tres de nou amb folre i l'agulla	Castellers de Vilafranca	Santa Ramon	31 d'agost	Vilafranca del Penedès	1.914
2	Quatre de nou amb folre i l'agulla	Castellers de Vilafranca	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	1.882
3	Quatre de nou amb folre i l'agulla (c)	Castellers de Vilafranca	Tots Sants	1 de novembre	Vilafranca del Penedès	1.568
4	Cinc de nou amb folre (c)	Joves dels Xiquets de Valls	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	1.470
4	Cinc de nou amb folre (c)	Vella dels Xiquets de Valls	Santa Úrsula	18 d'octubre	Valls	1.470
5	Pilar de vuit amb folre i manilles	Vella dels Xiquets de Valls	Sant Fèlix	30 d'agost	Vilafranca del Penedès	1.379
5	Pilar de vuit amb folre i manilles	Minyons de Terrassa	Sant Narcís	25 d'octubre	Girona	1.379

Avinguda de Vilafranca, 7
P. I. Sant Pere Molanta
Tel. 93 818 04 60
Fax 93 818 04 94
08720 Vilafranca del Penedès
www.marbresmaso.com
info@marbresmaso.com

**cuines
innovadores**

**banys
de disseny**

**projectes
interiors**

**projectes
extersiors**

100 + 5

castells de gamma extra descarregats de color verd

En només quinze temporades els Castellers de Vilafranca han aconseguit superar la xifra de 100 gammes extres descarregats i arribar als 154 castells de gamma extra carregats i descarregats

*El 4 de 9 amb folre i l'agulla descarregat a la diada de Sant Fèlix del 2009 va ser el castell de gamma extra número 100 descarregat pels Castellers de Vilafranca.
Foto: Raquel Tarrés/CdV*

L'Hereu Batllet

En la primera ronda de la diada de Sant Fèlix del 2009, els Castellers de Vilafranca van descarregar el 4 de 9 amb folre i l'agulla, un fet força habitual en els verds els darrers anys a la diada nacional casteller. El que era notícia és que, amb aquest nou castell de gamma extra descarregat, els vilafranquins arribaven a l'extraordinària xifra de 100 castells de més dificultat descarregats. L'endemà, per Sant Ramon, els de Cal Figarot completaven per primera vegada a la història el 3 de 9 amb folre i l'agulla, que significava el gamma extra número 102 de la colla i també els permetia descarregar un castell superior al 4 de 9 amb folre i l'agulla, que fins aleshores era la construcció més important que havien descarregat. La torre de 9 amb folre i manilles de la diada de Tots Sants deixava la xifra de gammes extres descarregats en 105, a l'espera dels nous reptes castellers del 2010.

Superar la xifra de 100 castells de gamma extra descarregats en només quinze temporades -des de la primera torre de nou amb folre i manilles de la diada de Sant

Fèlix del 1995- té un mèrit molt gran, i més encara si comparem aquest registre amb les xifres que presenten les altres colles de gamma extra. Per darrere dels 105 castells dels Castellers de Vilafranca, trobem en segon lloc, els Minyons de Terrassa, amb 39 gammes extra descarregats; en tercer lloc la Colla Vella dels Xiquets de Valls, que en té 18, i en quart lloc la Colla Joves Xiquets de Valls, que n'ha completat 4. El percentatge de castells de gamma extra descarregats pels vilafranquins arriba al 63,3%, mentre que el de les altres tres colles juntes arriba al 36,7% del total.

De les set construccions de gamma extra que s'han aconseguit descarregar, els Castellers de Vilafranca dominen en nombre la torre de 9 amb folre i manilles, el pilar de 8 amb folre i manilles, el 4 de 9 amb folre i l'agulla i el 3 de 9 amb folre i l'agulla. El repte pendent dels penedesencs continua sent descarregar el 4 de 9 i el 3 de 10 amb folre i manilles, castells que, juntament amb el 5 de 9 amb folre, dominen els Minyons de Terrassa.

Si ens fixem en el total de castells de

gamma extra, carregats i descarregats, les xifres dels Castellers de Vilafranca continuen sent netament superiors, tot i que la diferència de castells de gamma extra carregats pels verds no és tan gran com en el cas dels descarregats. Els vilafranquins són els únics que tenen més castells de gamma extra descarregats que carregats -més del doble-, mentre que entre les altres tres colles els castells de gamma extra carregats superen els descarregats. Per darrere els 154 castells dels verds, hi ha els 79 dels malves en segona posició, els 49 dels rosats en tercera posició i els 20 dels vermells en quarta posició.

De les nou construccions de gamma extra que s'han aconseguit a dia d'avui, els Castellers han fet més aletes que ningú en set d'aquests castells: torre de 9 amb folre i manilles, pilar de 8 amb folre i manilles, 4 de 9 amb folre i l'agulla, 3 de 9 amb folre i l'agulla, torre de 8, 3 de 10 amb folre i manilles i torre de 9 amb folre. Els Minyons tenen més aletes celebrades de 5 de 9 amb folre i la Joves té el millor registre d'aletes en el 4 de 9.

Castells de gamma extra descarregats

	Td9fm	Pd8fm	5d9f	4d9fa	3d9fa	4d9	3d10fm	TOTAL	PERCENTATGE
1 CV	47	29	7	21	1	0	0	105	63,30%
2 MT	22	2	10	0	0	3	2	39	23,50%
3 VXV	5	5	6	2	0	0	0	18	10,80%
4 JXV	1	0	2	0	0	1	0	4	2,40%
TOTAL	75	36	25	23	1	4	2	166	100%

Es consideren castells descarregats els que no han sofert el despenjament de cap casteller

Tots els castells de gamma extra carregats i descarregats

	Td9 fm	Pd8 fm	5d9 f	4d9 fa	3d9 fa	4d9	Td8	3d10 fm	Td9 f	Total
	47d + 6c	29d + 15c	7d + 6c	21d + 5c	1d	4c	6c	6c	1c	105d + 49c
1 CV	53	44	13	26	1	4	6	6	1	154
	22d + 13c	2d + 5c	10d + 9c	6c	1c	3d + 4c		2d + 2c		39d + 40c
2 MT	35	7	19	6	1	7	0	4	0	79
	5d + 4c	5d + 6c	6d + 11c	2d + 5c		2c	2c	1c		18d + 31c
3 VXV	9	11	17	7	0	2	2	1	0	49
	1d + 4c		2d + 3c			1d + 8c	1c			4d + 16c
4 JXV	5	0	5	0	0	9	1	0	0	20
	75d + 27c	36d + 26c	25d + 29c	23d + 16c	1d + 1c	4d + 18c	9c	2d + 9c	1c	166d + 136c
TOTAL	102	62	54	39	2	22	9	11	1	302

Dades actualitzades a 31 de desembre de 2009

■ Castellers de Vilafranca
 ■ Minyons de Terrassa
 ■ Colla Vella dels Xiquets de Valls
 ■ Colla Joves Xiquets de Valls

Les nou construccions de gamma extra

CASTELL		COLLA	DATA	POBLACIÓ
Td9fm	c	MT	21 de novembre 1993	Terrassa
	d	CVXV	23 d'octubre 1994	Valls
Pd8fm	c	CV	31 d'agost 1995	Vilafranca
	d	CV	28 de setembre 1997	Vilafranca
5d9f	c	MT	24 de setembre 1995	Barcelona
	d	CVXV	27 d'octubre 1996	Valls
4d9fa	c	CV	1 de novembre 1995	Vilafranca
	d	CV	1 de novembre 1996	Vilafranca
3d9fa	c	MT	16 de novembre 2008	Terrassa
	d	CV	31 d'agost 2009	Vilafranca
4d9	c	MT	25 d'octubre 1998	Girona
	d	MT	25 d'octubre 1998	Girona
Td8	c	CV	1 de novembre 1999	Vilafranca
3d10fm	c	CV	15 de novembre 1998	Vilafranca
	d	MT	22 de novembre 1998	Terrassa
Td9f	c	CV	30 d'agost 2005	Vilafranca

Cronologia dels castells de gamma extra realitzat a dia d'avui.

Castells de gamma extra realitzats que els falta

Castellers de Vilafranca	Descarregar el 4d9 i el 3d10fm
Minyons de Terrassa	Descarregar el 4d9fa i el 3d9fa i carregar la Td8 i la Td9f
Vella dels Xiquets de Valls	Carregar i descarregar el 3d9fa, descarregar el 4d9 i el 3d10fm, carregar la Td9f
Joves dels Xiquets de Valls	Carregar i descarregar el Pd8fm, el 4d9fa, el 3d9fa, el 3d10fm i carregar la Td9f

Castells de gamma extra realitzats a dia d'avui i que les colles encara no han aconseguit.

Mitjana de castells de gamma extra per temporada

	Any 1r G.E.	Temporades	Total	Mitjana
Castellers de Vilafranca	1995	15	154	10,2
Minyons de Terrassa	1993	17	79	4,6
Vella dels Xiquets de Valls	1994	16	49	3
Joves dels Xiquets de Valls	1994	16	20	1,2

Mitjana de castells de gamma extra per temporada des de l'any que va aconseguir carregar o descarregar el primer cada colla.

De les setze estrenes d'aquests nou castells de gamma extra carregats o descarregats, els Castellers de Vilafranca han tingut l'honor de ser els primers en vuit ocasions -la meitat del total-, els Minyons de Terrassa tenen la primícia en sis ocasions i la Colla Vella dels Xiquets de Valls, en dues ocasions.

De les quatre colles grans, els que tenen menys deures pendants, entre els castells de gamma extra que s'han aconseguit fins ara, són els de la camisa verda, a qui tan sols els queda descarregar el 4 de 9 i el 3 de 10 amb folre i manilles. La segona colla amb menys feina pendent són els de la camisa malva, a qui els manca descarregar el 4 de 9 amb folre i l'agulla i el 3 de 9 amb folre i l'agulla i carregar la torre de 8 i la torre de 9 amb folre. Els tercers amb deures pendants són els de la camisa rosada ja que els resta carregar i descarregar el 3 de 9 amb folre i l'agulla, descarregar el 4 de 9 i el 3 de 10 amb folre i manilles i carregar la torre de 9 amb folre. I a qui els queda més camí per recórrer són als de la camisa vermella ja que han de carregar i descarregar el pilar de 8 amb folre i manilles, el 4 de 9 amb folre i l'agulla, el 3 de 9 amb folre i l'agulla i el 3 de 10 amb folre i manilles, i carregar la torre de 9 amb folre.

Si ens fixem en el nombre de temporades que han passat des del primer gamma extra carregat o descarregat per cada colla i el nombre total de castells aconseguit, aleshores podem calcular la mitjana de gammes extremes per temporada.

Els Castellers de Vilafranca tenen la millor mitjana amb 10,2 castells de gamma extra per temporada, seguits dels Minyons de Terrassa amb 4,6 castells per temporada, la Colla Vella dels Xiquets de Valls amb 3 castells per temporada i la Colla Joves Xiquets de Valls amb 1,2 castells per temporada.

Totes aquestes dades demostren el gran esforç que han fet les quatre colles capdavanteres, i especialment els Castellers de Vilafranca, per portar a les places aquests castells de gamma extra, les construccions que sens dubte necessiten més hores d'assaig i demanen la participació de més castellers i de més qualitat tècnica.

Esperem que aquests grans castells continuïn sent una realitat a les places d'arreu del país durant molts anys, que les colles vagin aconseguint els castells que els falten coronar i completar i, per què no, que s'arribi a ampliar la llista dels de gamma extra amb castells encara inèdits.

Renovem el pilar

Des de mitjans de la temporada passada corria el rumor que s'hauria de renovar el pilar. Tots n'érem conscients. Fins i tot els que, sense saber-ho, acabaríem fent els pilars del 2009

Ivó

Ja fa més de deu any que podem dir que els Castellers de Vilafranca estem al capdavant del món casteller. Any rere any hem aixecat les millors construccions per poder aconseguir fites com les que hem assolit: guanyar sis dels últims set concursos (96, 98, 02, 04, 06 i 08) i ser la primera colla a guanyar-ne quatre de consecutius, aconseguir la millor actuació de la història (4d9a, Td9f c, 3d10fm c, Pd8 c), i la segona, i la tercera, quarta i cinquena... Podria dir més gestes dels verds durant aquests últims deu anys, i totes elles tindrien un denominador comú: el poder dels grans pilars.

Des que vam carregar el nostre primer pilar de 7, el maig del 1995 a Vilafranca, que el domini de l'espadat ha esdevingut un fet. S'han carregat i descarregat construccions amb pilar que feia més de cent anys que no es veien, com el pilar de 8 amb folre i manilles, o que ni tan sols s'havien vist mai, com el 4 de 9 amb folre i agulla. Això a part, hem estat la colla que ha fet més pilars de 6, de 7 i de 8 i més 4 de 8 i de 9 amb agulla. Sense parlar de les innovacions que hem fet els verds en les estructures amb pilar al mig.

Aquest inici tan detallat té un objectiu: extreure la premissa que els Castellers de Vilafranca ens mereixíem mantenir el domini pilaner que fins el 2008 havíem tingut. I això és el que va creure el nou equip pilaner.

Moltes persones han fet grans pilars als Castellers de Vilafranca. Des d'aquell primer pilar de 6 carregat el 19 de desembre de 1971, en podríem anomenar més de vint. Però del que es tractava aquest any era de mantenir el nivell que havien agafat els pilaners dels últims anys. De la mateixa manera que l'Ignasi Pérez, Xaio, i el

Pilar de 6 descarregat. Romeria de Montserrat. 18 d'octubre de 2009. Foto: Felix Mito

Marc Fernández ho havien fet, agafant el relleu del David Montagudo i de l'Olga Álvarez, s'havia de trobar un nou equip. Calia renovar un equip de terç, quart, les dues canalles i sobretot de segon, cosa que no es feia des del 1995. El Fèlix Miret havia fet tots els pilars de 7 i de 8, com també tots els 4 de 8 i de 9 amb agulla, des del 15 de maig de 1995 fins a l'1 de novembre de 2008. Sense cap mena de dubte, es tractava d'una figura de qui era difícil agafar el relleu.

Els nous inicis

Des de mitjans de la temporada passada corria el rumor que s'hauria de renovar el pilar. Tots n'èrem conscients. Fins i tot els que, sense saber-ho, acabaríem fent els pilars del 2009.

Per a nosaltres tot va començar el mes de febrer. Un dia qualsevol, parlant amb la Núria Díaz (que només feia una temporada que era a la colla), ens vam preguntar què passaria aquell any i com es trobaria una alineació nova de pilar, ja que el Fèlix marxava. Semblava difícil mantenir l'espadat, i sobretot trobar algú amb ganes d'assajar amb prou intensitat per garantir-ne una mínima fiabilitat. Aleshores, sense ni pensar-ho gaire, vam dir: «i per què no l'assagem nosaltres?». Dit i fet. Era qüestió de buscar un segon i proposar-ho a la Tècnica.

Dues possibilitats ens feien el pes, però vam acabar per proposar al Miquel Rossell, Tiro, d'assajar el pilar amb nosaltres (ell mai havia fet cap castell amb els verds). Evidentment s'ho va agafar amb moltes ganes i de seguida ens vam posar a treballar. Fèiem pilars de 3 fins a avorrir-nos. I quan ja ho estàvem, en seguíem fent. Sembla mentida com pot arribar a costar fer un pilar de 3. No hi havia manera d'entendre'ns, fet que ens va portar a voler llançar la tovallola. La colla, però, necessitava un pilar, i nosaltres no sabíem si algú més l'estava assajant, ja que encara no havia començat la temporada. Vam continuar fent-ne proves fins que més o menys ens vam aguantar. Havia arribat l'hora de dir-ho a la Tècnica.

Va ser al sopar de col·laboradors del 2008, a Cal Figarot. Curiosament estava assegut prop del David, així que, en un dels moments del sopar, vaig aprofitar per dir-li que el Tiro, la Núria i jo estàvem assajant el pilar per a l'any següent. Ho vaig dir amb mitja rialla, així que s'ho va prendre en broma: «El Tiro?, la Núria?, tu?»». Va dir que assagéssim, però que ell tenia pensada una altra alineació, a banda d'una altra per sortir del pas.

I va arribar el primer dia d'assaig. Efecti-

Foto: Raquel Tarrés/CdV

«Els Castellers de Vilafranca ens mereixíem mantenir el domini pilaner que fins el 2008 havíem tingut. I això és el que va creure el nou equip pilaner»

vament s'assajaven dues alineacions més a part de la nostra. Totes anaven prou bé, i ràpidament totes tres van començar a fer pilars de 5 nets. La que més punts tenia en un principi era la que formaven l'Ignasi, el Marc i la Marta. Ells havien fet moltíssims pilars junts, tot i que en un pis per sobre d'on ho assajaven aleshores. Fins i tot van ser ells els que van carregar el primer pilar de 6 de la temporada.

Al cap d'uns dies nosaltres vam intentar el primer pilar de 6 sencer a la xarxa. El vam descarregar. Evidentment ens vam posar molt contents i l'èxit ens va donar ànims. Feia escassament un mes que havíem fet el primer pilar de 5 net, i tot just dos mesos que havíem començat a assajar-lo. Però tots tres junts vam durar poc temps més. Un dilluns, a assaig de pilars, la Tècnica va voler fer una prova: barrejar els dos equips

de pilar que encara continuàvem assajant. Així, finalment el pilar va acabar sent el que s'ha anat fent des del dia 27 de juny a Sant Pere de Ribes.

Fites pilaneres del 2009

Curiosament, aquest any que havia de ser de tràmit pel que fa als espadats ha estat la temporada amb més varietat de castells amb pilar.

El 14 de juny la colla descarrega el primer pilar de 6 a plaça amb el Tiro encara com a segon oficial. Minuts abans també s'havia descarregat el primer 4 de 8 amb agulla. Si bé el pilar va ser d'execució còmoda, l'agulla va patir unes trompades que es van aguantar perquè tothom cridava i ho celebrava, com si es tractés de la primera vegada que fèiem aquest castell a la his-

Quatre de 8 amb l'agulla descarregat. Festa Major del Cotlar. 22 d'agost de 2009. Foto: Felix Miró

tòria. Realment va ser emocionant, i va suposar aconseguir la millor actuació de la temporada fins aleshores.

El 12 de juliol, pràcticament un mes més tard, descarregàvem el primer dels cinc pilars de 7 que descarregaria la colla al llarg del 2009, sense comptar el que vam fer a l'assaig. Hem estat la colla que n'ha fet més aquest any. El primer pilar de 7 va ser a Torredembarra, després d'un cap de setmana rodó perquè en dos dies vam descarregar tres castells de nou, dos 4 de 8 amb agulla, una torre de 8 i un pilar de 6. Sens dubte, aquell pilar de 7 va anar perfecte, possiblement va ser el millor dels que vam anar aconseguint durant la temporada.

Per la Mare de Déu d'Agost vam afrontar un altre repte de la temporada. Si el superàvem, aconseguíem completar la millor actuació de l'any fins aleshores. Era el moment de descarregar el primer 3 de 8 amb agulla de l'any. Els Minyons ja l'havien carregat, però a la Bisbal nosaltres vam descarregar-lo. El castell va anar acompanyat d'un 3 i un 4 de 9 i del nostre segon pilar de 7. La colla va sortir molt reforçada de l'actuació per encarar la part més important de la temporada de la millor manera possible.

descarregar-lo. I ho vam fer passades les quatre i deu minuts de la tarda. Tot i haver d'incorporar algun canvi forçat d'última hora al tronc, el tres es va aguantar fermament, cosa que va permetre superar algun error als pisos superiors. Això va donar pas, un minut i quaranta-cinc segons més tard, a la baixada del pilar, animats pels crits i llàgrimes d'una plaça que era menys plena que altres vegades però entregada als seus castellers. Es feia història. La diada no s'acabava aquí ja que uns instants després es carregava el primer pilar de 8 de la nova alineació pilanera. Sens dubte va ser el millor dels tres que s'han carregat el 2009 i el que més lluny va arribar, però el cansament de la Festa Major va passar factura.

El 3 d'octubre, com a cirereta i per refermar la creativitat sense límits dels Castellers de Vilafranca, al mateix temps que se seguia demostrant que aquest any també hi havia pilar i sobretot 5 de 8 (el 2009 no se n'havia tirat cap, fet que alguns aprofitaven per dir que no el teníem), vam descarregar, a la diada del Mercadal de Reus, per primera vegada a la història, el 5 de 8 amb agulla. Va ser a la tercera ronda, ja que fins a l'últim moment no es va acabar de decidir si

«El 2010 cal descarregar el pilar de 8 amb folre i manilles i repetir els castells amb agulla»

Pilar de 8 amb folre i manilles carregat. Diada de Sant Ramon. 31 d'agost de 2009. Foto: Raquel Tanés/CHV

Per Sant Fèlix, per fi arribava el primer castell de gamma extra de l'any, que alhora era el gamma extra número cent que descarregàvem els Castellers de Vilafranca. Va ser el 4 de 9 amb agulla número vint-i-u de la colla i el primer descarregat sense el Fèlix Miret. Deixant de banda el pilar, però, cal dir que, en aquest castell, s'hi estrenava molta gent, com també n'hi havia d'altres que baixaven de pis o que el descarregaven després d'haver-lo carregat anteriorment. Sense cap mena de dubte, va ser un dels castells amb més connotacions de l'any. I més si tenim en compte que es va descarregar gràcies a una lluita constant de tota la colla, que va defensar els moments crítics per a l'estabilitat del castell.

L'endemà, per contrarestar el cop moral que havíem rebut el dia anterior, la Tècnica es va plantejar una diada de Sant Ramon d'aquelles que perduren a la història. Tant si com no s'havia de descarregar el 3 de 9 amb agulla, un castell que el dia anterior no havia anat com ens esperàvem, ja que els assajos havien anat molt millor del que es va demostrar a plaça. A part d'això, és un castell que ens vam inventar els Castellers de Vilafranca i mereixíem ser els primers a

s'intentaria o no. Finalment, però, el gran nombre de públic que va atraure l'anunci del castell, com també les altres colles a plaça, el van poder veure.

Reptes futurs

Això és el que han donat de si uns vuit mesos de treball dur i de moltes ganes d'assolir fites importants en el pla personal i sobretot com a colla. Tanmateix la feina no acaba aquí. De fet, tot just ha començat. Esperem que per a l'equip pilaner estrenat aquest any el 2009 només hagi significat un tast de tots els èxits que vindran. En primer lloc, cal descarregar el pilar de 8. Des que els Castellers de Vilafranca van descarregar el primer pilar màxim, cada any s'havia completat, i és per això que ens queda una espina que intentarem treure'ns com més aviat millor. En segon lloc, s'han de repetir castells amb agulla dels quals de moment som els únics propietaris, com el 3 de 9 amb agulla descarregat o el 5 de 8 amb agulla. I, en tercer lloc, hem de contribuir a aconseguir que els Castellers de Vilafranca continuïn sent la colla número u, admirada i envejada arreu del món.

Ferreteria **ABADIA S.A.**

Carrer Hermenegild Clascar, 10, 12 i 14
08720 Vilafranca del Penedès (Barcelona)
Tel. 93 890 16 44 · Fax 93 817 09 95
info@ferreteriabadia.com

FERRETERIA
JARDINERIA
MATERIAL INDUSTRIAL
GRIFERIA
SERRALLERIA
BRICOLATGE
ESTUFES
MENATGE
CRISTALLERIA
LLISTA DE NOCES
PARAMENT DE LA LLAR
MOBLES RÚSTICS
CAMPING
MATERIAL ELÈCTRIC
DROGUERIA

 APARCAMENT GRATUÏT

www.pellisarafols.com
93 817 04 26 vilafranca del penedès
93 815 84 83 vilanova i la geltrú

rètols lluminosos i senyalització

rètol m.

Inscripció breu que,
impresa o pintada
sobre un suport,
es posa en un lloc
visible per a
informar el públic.

...

PELLISA RAFOLS S.L.

JOANFER i FILLS

P L A N X I S T E R I A, S L

REPARACIÓ DE TURISMES I FURGONETES EN GENERAL

c/ Mare Ràfols, 5 - Tel. i fax 93 817 03 25 - 08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Un casteller de la primera fornada **Ricard Pallarès**

Gàltix

*«Estic molt content de veure la colla tal com està ara.
Quan recordo els primers anys i miro el que és avui en dia...»*

Nit de tardor, a la sala noble de Cal Figarot. Ens trobem amb el Ricard Pallarès per parlar amb un casteller que, seixanta anys després d'incorporar-se a la colla, va ser nomenat 'de soca-rel'. L'any 1948 va entrar a formar part dels Castellers de Vilafranca, juntament amb el Feis, el Garça, el Rauet, el Rossell, el Cusiné, el Tiburón... I avui encara el podem veure amb la gorra, el caliquenyo i el bastó, vespres i vespres per Cal Figarot. Alguns l'anomenen per un sobrenom des de fa molts anys, però, si en voleu saber el perquè, haureu de llegir l'entrevista.

Havíeu fet castells abans de la fundació de la colla?

«El meu pare m'explicava que, quan jo tenia cinc anys, pujava d'enxaneta en castells de sis. Ho feia amb un grup de gent de Vilafranca que anaven els diumenges a assajar al camp de futbol del Vendrell. Aquest grup es va anar trobant per assajar castells a Vilafranca, però jo era molt petit i no me'n recordo ben bé de qui hi havia. Això va durar un any i mig, entre el 1933 i 1934. El meu pare, quan es va fundar la colla actual l'any 48, em deia que aquesta aventura duraria com aquella altra del museu, però jo li preguntava: -Vols dir que aquesta colla no durarà una mica més?-. I mira, fins ara».

Foto de quan era jove.

Què recordeu del començament de la colla?

«Jo tenia vint anys quan la colla va començar. Hi havia un grup de joves de gent benestant de Vilafranca. Feien activitats com jugar a futbol o fer teatre i es trobaven a la rambla de Nostra Senyora. D'aquest grup, en va sortir un nucli inicial de la colla, i ens hi vam afegir altra gent com jo. El primer any érem uns trenta o trenta-cinc components. Vam començar a assajar a la sala de l'Agrícola i després al Coro, sempre vigilats per la policia (era època franquista). Abans de fer castells, jugàvem una estona a cartes. Durant l'any següent va anar entrant més gent que provenia de les classes obreres o més modestes de Vilafranca. Com ja s'ha dit moltes vegades, la primera sortida va ser a Sant Cugat Sesgarrigues».

Per cert, qui pujava de segon en aquell pilar de cinc que s'ha fet famós per la fotografia que s'ha publicat tantes vegades?

«Hi pujava el Rauet. El Jan Julivert va venir, però era més enrere. Ell no acostumava a pujar amb nosaltres. Aquella primera sortida la vam fer amb camions. Fins i tot a la primera sortida a Montserrat, hi vam anar amb camions».

«El Rossell va ser el primer cap de colla, però la feina que aleshores feia un cap de colla sol de decidir els castellers que havien de pujar i on s'havien de situar; això ell ho feia junt amb altres»

Continuem parlant dels inicis de la colla...

«Vam seguir actuant aquella tardor i vam anar a Sabanell, a la Granada i a Moja. El Rossell va ser el primer cap de colla, però la feina que aleshores feia un cap de colla sol de decidir els castellers que havien de pujar i on s'havien de situar; això ell ho feia junt amb altres, com per exemple jo recordo el Cusiné.

No sé per què però el Cusiné i el Rossell es van discutir i, des de llavors, al cap de dos anys, els castells els va dirigir junt amb el Sala. Me'n recordo d'un dia que no hi havia cap dels dos i els castells els va dirigir el Sol. A l'assaig següent, però, el Rossell va dir que els castells els dirigia el Sala o ell i que, si no hi eren cap dels dos, no se'n feien, de castells.

Les primeres sortides van ser per poblets de la comarca com Sant Quintí de Mediona, Moja, Sant Pere de Ribes, Sant Pere de

Riudebitlles... També anàvem cap amunt, a la Costa Brava, ja que hi havia algú de la colla que hi tenia casa. Aquells primers anys, però, no en feiem gaires, de sortides. Al principi cobràvem per cada actuació i al final ens ho repartíem entre tots els que hi havíem anat. Més endavant va ser quan la colla va decidir estalviar i fer calaix, per fer una sortida a l'estranger a final de temporada o bé, més endavant, per comprar un local per assajar».

Recordeu la primera Festa Major en què van actuar els Castellers de Vilafranca?

«Al cap d'onze mesos de començar la colla, ja vam fer el primer 4 de 7. Era per la Festa Major del 1949. Me'n recordo molt bé perquè jo hi pujava a terços i tenia tres germans més que hi anaven. L'enxaneta i la cassoleta d'aquells primers castells de set eren el fill del Sala, el Josep, i el Ramonet.

Ricard Pallarès va ser nomenat casteller de soca-rel el 2008. Foto: Fèlix Miró

La família Pallarès, una família molt castellera.

De fet, als nens de la canalla, els deien: -El primer que arribi a dalt que s'acoti-».

S'han explicat moltes històries sobre la canalla d'aquella època. Què en recordeu?

«A les primeres actuacions, l'any 1948, la canalla del Vendrell venia a fer castells a Vilafranca. Pujaven i ens ensenyaven com s'havia de fer. Venia canalla i també algun altre casteller més gran. L'any següent ja vam tenir canalla pròpia. El primer castell de set el vam fer amb canalla de la colla. Més endavant, com que els Nens del Vendrell es van quedar sense canalla, es va girar la truita. Els del Vendrell utilitzaven la canalla de Vilafranca per a les seves actuacions. El Ramonet, per exemple, pujava a Vilafranca i al Vendrell. Fins i tot havia treballat durant tres o quatre anys al Vendrell. Una vegada, la colla havia d'actuar a Sitges, però no hi vam poder anar perquè els Nens del Vendrell havien d'actuar el mateix dia a Igualada, i per descomptat necessitaven la nostra canalla.

Els del Vendrell venien a buscar la nostra canalla a l'estació de tren de Vilafranca. Moltes vegades ja venien el dissabte al vespre i els preniën cap al Vendrell. S'ha de dir que la canalla cobrava per pujar amb els Nens, fins i tot podien cobrar vint duros (100 pessetes). A la plaça de l'estació s'organitzaven baralles entre la gent del Vendrell i la de Vilafranca, que no volia que la canalla anés a pujar amb els del Vendrell. Més endavant va ser quan el Rossell va acostumar-se a prendre la canalla a la finca de Sant Marçal els cap de setmana. Però no hi havia només canalla que pujava amb uns

«En aquella reunió (1957), es va proposar de canviar el color de la camisa i passar al verd, com el raïm, la vinya, els ceps...»

i altres. Els del Vendrell també ens deixaven castellers de tronc a nosaltres i fins i tot algú de la colla Vella de Valls havia vingut a fer castells amb nosaltres».

Eren uns temps molt diferent als nostres...

«Sí, tot ha canviat molt. Un cop vaig anar a Reus amb bicicleta i, de tornada, vaig decidir agafar el tren. Allà vaig trobar tres castellers del Vendrell que estaven xerrant i deien: -Ja ens va bé que a Vilafranca tinguin colla castellera, perquè així, quan tinguin la canalla assajada, la farem pujar nosaltres als castells de vuit. Ells en no faran mai, de castells de vuit-. I ves per on, al final dels seixanta ja vam fer el primer.

També recordo que, amb el Ramonet i els seus germans, quan érem joves i vàiem venir els de la colla Vella a Vilafranca, amb aquells castellers grans i vells que duïen armilla, cigarret a la boca, boina al cap i alguns anaven amb bastó, ens preguntàvem: -Quan siguem vells farem la mateixa fila que aquests?-. I mireu-me ara: l'únic que duu gorra, caliquenyo i bastó i encara va venint a la colla sóc jo».

Amb tants anys movent-vos al voltant dels castells, en teniu una pila, d'anècdotes...

«I tant! Recordo una vegada, per allà l'any 53 o 54, que havíem d'anar a actuar em sembla que a Manresa. Havíem quedat a la

plaça de la Vila per anar-hi amb autocar. Just abans de pujar-hi, va passar per allà una processó i això que dic: -Malament: avui ja no farem castells-. Vam arribar al lloc i, mentre fèiem proves, el cap de colla va manar de baixar un castell de seguida. Resulta que passava un cotxe amb caixa. Al final vam caure de tots els castells».

Recordeu el canvi cap a la camisa verda?

«Era l'any 1957 quan es va organitzar una reunió a l'Ajuntament amb l'alcalde i amb el director de Ràdio Vilafranca, el Chulvi. Es va decidir renovar la colla i reorganitzar-la.

En aquella reunió, es va proposar de canviar el color de la camisa i passar al verd, com el raïm, la vinya, els ceps... Aleshores es va decidir canviar el color de la camisa del vermell al verd. També es va proposar de variar el nom de la colla. La raó que es va donar era que, si els de Valls diuen 'xiquets' a la mainada i al Vendrell en diuen 'nens', aquí en diem 'nois'. Per tant, podíem passar a anomenar-nos els Nois de Vilafranca. A mi m'estava bé de canviar el color de la camisa, però això d'agafar un altre nom no m'agradava gens, i així ho vaig manifestar a la reunió.

La primera actuació amb camisa verda va ser a la festa del 'Dia de la Província', que es va celebrar a Manresa. Hi vam anar com a única colla de la província de Barcelona».

Fins quan vau pujar als troncs dels castells?
«L'any 1957, per les festes de la Mercè, vam anar a fer castells a Barcelona. Aquell any va ser diferent perquè havíem d'actuar el dissabte al vespre davant de la catedral i el diumenge a la plaça. Jo havia acabat de ser pare del segon fill i encara tenia la dona a l'hospital i els dos fills a casa. Aquell cap de setmana vaig dir al cap de colla, que en aquella època era el Pedrol, que no hi podia anar, a fer castells. Ell va insistir que hi anés i, després de consultar-ho a la dona, vaig decidir d'anar-hi. Just abans de sortir cap a Barcelona, vaig veure que venien quatre homes fermes, quadrats, iguals d'estatura i ben plantats. Eren quatre bordegassos que venien amb el Pep de la Llet, des de Valls, per pujar amb nosaltres. Eren de la meua mida i de la dels Hill, que anàvem al mateix pis. Vam fer els castells al vespre i ni els Hill ni jo vam pujar, i l'endemà al matí van seguir pujant els mateixos quatre de la Vella. Al final de l'actuació, de tornada amb autocar cap a Vilafranca, li vaig comentar al Pedrola que no pujaria a l'actuació següent, que va ser la de les Fires de Maig del 1958. Aquell dia el cap de colla em va dir de pujar, però jo vaig complir el que li havia anunciat i no vaig fer cap castell. Des d'aquell dia no he tornat a pujar més a plaça. Als assaigs continuava pujant i fins i tot feia proves de castells de vuit, però a l'hora de les actuacions no pujava. Uns anys més tard, just abans d'entrar com a cap de colla, el Lluís Giménez em va dir que tornaria a pujar, però no va ser així i llavors ja vaig deixar la faixa a casa. Venia als assaig a fer pinya, però res més».

El Barça és l'altra gran passió vostra. Vau estar vinculat a la Penya Barcelonista, oi?
«Jo la colla no l'he abandonada mai. Als assaigs, si no he estat malalt, no hi he fallat. Va ser quan vaig participar a la junta de la Penya Barcelonista que vaig estar dotze anys sense anar a les sortides. Era l'encarregat d'anar a buscar les entrades a Barcelona per als partits que el Barça jugava a casa. Durant els dos primers anys, ho vaig anar combinant: quan el Barça jugava com a local anava a veure el partit i el dia que jugava a fora anava a les sortides de la colla. Després vaig estar des del 1973 i fins al 1985 sense anar a cap actuació.»

Com vau viure la fundació dels Xicots?
«Jo havia pujat amb els Hill i amb el Sol. Van venir a buscar-me per formar part de la nova colla. Van demanar-me que tornés a pujar al tronc del castell, però els vaig dir que feia temps que no pujava i que havien passat els anys. Tot va venir per si pujava

Una imatge típica del Ricard Pallarès. Fotos: Raquel Tarrés/cdv

«Jo la colla no l'he abandonada mai. Als assaigs, si no he estat malalt, no hi he fallat»

aquest i no pujava l'altre, però el Mènec estava ben vist per la majoria de gent de la colla. Vaig decidir quedar-me a la colla: ja m'havia passat l'època de pujar».

Com veieu la colla actual?

«Pensa que jo vinc a la colla des del principi i hi he viscut de tot. Estic molt content de veure la colla tal com està ara. Quan recordo els primers anys i miro el que és avui en dia... Penso en la gent que va fundar la colla i en la que venia els primers anys però que ara ja no hi són o bé l'han deixat per motius diversos. Si veiessin on hem arribat...! La colla la veig bé. Hi ha un bon grup de castellers que van junts. Continuo venint als assajos. És la sortida que he trobat per fumar perquè a casa la dona m'ho té prohibit».

Com vau viure això que us nomenessin 'casteller de soca-rel'?

(Li brillen els ulls) «Va ser una gran alegria que em donessin el soca-rel. Personalment, penso que aquest premi ha de ser per a aquells castellers que fa molts anys que vénen a la colla; aquells que porten molts assaigs i moltes actuacions a sobre. En els

últims temps, potser se li ha donat a gent que fa massa poc que són a la colla».

Teniu un sobrenom, oi?

(La pregunta no li fa gens de gràcia, però contesta) «Jo, de veritat, em dic Ricard Pallarès Mestres. Quan em vaig casar vivíem al Pi de la Serreta. La dona havia tingut la nena feia dos o tres mesos i un dia em va comentar que havia vist una serp per l'entrada de la casa. La serp es va ficar en un forat i jo hi vaig col·locar una pedra grossa per tapar-lo. Vaig anar cap a cal Miralles a buscar verí i vaig explicar el que havia passat. En principi no me'l volien donar, però al final, després d'insistir-hi, em van donar una bosseta de verí. Vaig tirar la bossa amb una mica d'aigua dins del forat i la serp no va tornar a sortir. L'endemà vaig anar a treballar i vaig explicar a l'encarregat que la tarda anterior no havia pogut anar-hi per això de la serp. El Fermí, que venia a la colla, va deixar anar: -Has fet festa una tarda per encantar una serp...-. I aquí em va quedar el nom. Era l'any 1955. Em pensava que això de l'encantador de serps duraria poc temps però veig que encara dura.»

60 anys després, el 3 de 9 amb folre i l'agulla

Josep M. Feliu

Era el 31 d'agost del 1949, i un grup d'homes amb camisa rosada enfilava el carrer de Santa Maria cap a la plaça de la Vila, en aquell moment anomenada del Generalísimo Franco. Si l'any 2008 la colla celebrava que feia seixanta anys que s'havia fundat, el 2009 li quedava pendent un segon aniversari a commemorar, potser el més destacat després de la creació de la colla. Aquest esdeveniment és el 60è aniversari de la primera actuació de la colla dels Castellers de Vilafranca per la Festa Major de la capital de l'Alt Penedès. Les actuacions de Sant Fèlix i del dia de Sant Ramon Nonat han estat les més espectaculars de la història de la colla, en les quals aquesta sempre ha anat a oferir la millor aposta. Un exemple clar d'això va ser l'actuació del dia 31 de l'any passat. Aquell 31 d'agost del 1949 es va completar amb el primer 3 de 7 de la colla, una torre de 6, un 4 de 7 i un pilar de 5. A la portada

*Primer 3 de 7 que va fer la colla a la Festa Major de Vilafranca, el 31 d'agost de 1949.
Foto: Arxiu CdV*

del programa de la Festa Major, hi apareixia un graller mirant enlaire, com si estigués a punt de fer sonar l'aleta, gairebé assenyalant el futur de la colla que s'estrenava a la Festa Major d'aquell any.

Amb els anys, especialment a partir del 1965, el protagonisme dels Castellers de Vilafranca a la Festa Major ha anat creixent, fins arribar a l'actuació de l'any passat, en què els dies 30 i 31 van posar un seguit de reptes a la colla que van finalitzar amb la consecució, seixanta anys després de la primera actuació per la Festa Major, d'un castell inèdit: el 3 de 9 amb agulla, aquests cop amb camisa verda.

Si fem un repàs de les actuacions del dia 31 d'agost al llarg de tots aquests anys, però, veiem com ha estat un dia ple de sorpreses (en algunes ocasions la colla fins i tot ha superat la diada de Sant Fèlix): el primer pilar de 8 carregat, el 1995; el primer 3 de 9 carregat, el 1987; el 3 i el 4 de 9 simultanis, el 2001; la torre de 8 i el pilar de 7 simultanis, el 2006; dos pilars de 6, el 2001; el primer 4 de 7 amb agulla, el 1953, o els primers 3 i 4 de 7 descarregats, el 1949.

Per recordar aquella primera actuació, reproduïm les notes que el setmanari local *Acción Católica* va dedicar a la diada.

Quatre de set del 31 d'agost de 1949. Foto: Josep Petrus Mata

Un acontecimiento folklórico

Se anunció, a últimos, nos entusiasmos y rebuemos varios días comenzando el hecho sin salir de nuestro asombro. Los muchachos de la realda Castellers de Vilafranca habían levantado frente al Ayuntamiento los esqueros de set, otros de set, torre de set y pilar de cinco. La historia del folklórico vilafranqués registra la más brillante de sus páginas y nuestra juventud realiza el más trascendental de los actos colectivos espontáneos desde 1929. La afirmación no es original, fue recogida a plena calle y la trasladamos a nuestras páginas sustrayéndola.

Salimos de grandes realizaciones y de castillos levantados con el mayor aplomo por la colla vilafranquesa en distintos pueblos de la comarca, pero mezclados con recelo y temor a esta primera exhibición que tenía por escenario el pabellón tradicional de Vilafranca. Lo cierto es que entre los componentes se pudo observar una emoción manifiesta, que pronto se contagió a todos los que acudieron el mediodía del 31 frente al Ayuntamiento para aplaudirlos y alentarlos. El éxito fue innegable y nuestros castellers nos ofrecieron con singular maestría una exhibición que no olvidaremos fácilmente. El hecho merece un más amplio comentario y debe quedar registrado en la hemeroteca local con un digno reportaje gráfico en las páginas de ACCIÓN CATÓLICA. Para cuando el aparezca en estas páginas, que será en uno de los números inmediatos, guardaremos nuestras más íntimas impresiones y nuestro mejor comentario.

Por el momento limitémonos a avanzar nuestra felicitación a los Castellers de Vilafranca y deseémosles éxito en las gestiones que están llevando a cabo para desplazarse a la vecina República, con el objeto de tomar parte en un magnífico festival que tendrá lugar próximamente en Perpignan. El camino está arizado de dificultades pero confiamos que serán vencidas y que el proyecto se convertirá en realidad. Deseamos a nuestros entusiastas Castellers una carrera ininterrumpida de éxitos, como el conseguido últimamente en las Ferias de San Saborní de Noya el pasado jueves, y hacemos un llamamiento a los vilafranqueses amantes de nuestras tradiciones para que no les regalen su apoyo.

Para dejar un testimonio perenne de su brillante actuación en el mediodía de la Festa Major de 1949 y rendirles el homenaje de pública admiración que merecen, registramos los nombres de los vilafranqueses que levantaron los castillos del día 31 al mediodía, haciendo extensivo este homenaje al esforzado grupo anónimo de castellers que alzó y subió en el interior de la sra. hicieron posible su realización.

Cuatro de set: Sala I, Morgado, Rober, Vallerbó, Soler, Angel, Pallarés I, Rabio, Jaques, Sala II, Pallarés II, Miró, Caballero, Antolin I; Sala III, Ramon. Tres de set: Sala I, Rosell, Vallerbó, Angel, Soler, Rabio; Sala II, Oscar, Nicolas, Antolin, Angel, Ramon; Sala III, Torre de set: Rosell, Juliver, Angel, Soler, Antolin, Jaques, Ramon; Sala III, Pilar de cinco: Via, Vallerbó, Soler, Sala III, Gimnall.

Castellers de Vilafranca

Dedicamos esta crónica a los «Castellers de Vilafranca» que la protagonizaron, desde el primer momento. Nos es grato ofrecer con ella a la historia local un magnífico documento gráfico de su actuación y a los vilafranqueses la amplia noticia que el hecho merece.

Agosto, 31. Mediodía de Festa Major en Vilafranca. Música, alegría, color, entusiasmo y sol, mucho sol en calles y plazas, preparando el único medio ambiente en que pueden sobrevivir, estrechamente unidos a nuestra tradición, las ideas manifestaciones del folklórico local. En esta Festa Major de 1949 y en este mediodía del 31, floja en el aire una emoción particular. Al alba y a la simpatía que siempre nos movió el entusiasmo y vitalidad de los castellers, tenemos que añadir hoy un interés descomunal. Hoy nos disponemos a cumplir a nuestros propios castellers, a los Castellers de Vilafranca, intentando emular a los collas viqueñas que el día anterior nos brindaron una magnífica exhibición. En esta valerosa intención, nuestros muchachos van a poner en juego su promesa frente a sus entusiastas vilafranqueses. De esta presentación oficial ante Vilafranca, depende el fortalecimiento de su moral y la propia continuidad. Se resaca una atmósfera de inquietud en la plaza. ¿No estará en peligro la existencia de la colla vilafranquesa a pocos días de aquí 14 de Septiembre que señala el primer aniversario de su institución y de su primera salida a San Cugat?

Son pocos más de los doce y medio. Ha llegado el momento. Brazos, cuerpos y cabezas que ponen todo su empeño en la empresa, se agitan en compacto masa a la vera de las Casas Consistoriales. El gigantesco tronco de tanta gente se levanta y va creciendo en un mar de vivo azul, ofreciéndonos una estampa de sin igual belleza. Sobre nuestros muchachos, la variedad y van formando la impresionante arquitectura. Primero es el esqueleto de set, un «cuatro de set» firme y seguro, que lleva el sello de una experiencia que pronto habrán de superar. Desde que la agulla lanzó al aire el primer alarido, nuestros nervios se han mantenido tensos y nuestros corazones han desbordado el ritmo acompasado de los tambores. El cuerpo del castillo se mantiene firme y los pequeños trozos con singular maestría hacia la cumbre. Son momentos de gran emoción. Los débiles brazos del alarido, parecen querer mostrar desde el cielo la frágil construcción, mientras fuertemente se dispone a crecer. Continuamos la respiración. El castillo registra peligrosas oscilaciones, uno de los segundos se inclina ligeramente y tenemos por la suerte del castillo. Pero el pequeño alarido suelta ante el peligro y cuando lanza su brazo al aire aparece una vacante que comienza el más insostenible de los esfuerzos.

Tres de set: Sala I, Rosell, Vallerbó, Angel, Soler, Rabio; Sala II, Oscar, Nicolas, Antolin, Angel, Ramon; Sala III, Torre de set: Rosell, Juliver, Angel, Soler, Antolin, Jaques, Ramon; Sala III, Pilar de cinco: Via, Vallerbó, Soler, Sala III, Gimnall.

Pronto se destaca sobre el grupo anónimo de la «cuerpo» el primer anillo del set de set formado por Sala I, Rosell y Vallerbó. Se construye el castillo sabiamente, con seguridad y aplomo, ocupando cada uno el lugar más adecuado a sus posibilidades y pronto al formar nuestros pequeños la «camarita», se nos ofrece el que será su lugar a todas el mejor castillo del mediodía, tanto en el aspecto estético como en el técnico. Buena prueba de ello es el aplomo y la oscuridad delante que sube el paso de Sala III por la cima del castillo. Aun persiste el eco de los aplomos cuando, siguiendo el orden tradicional, los «Castellers de Vilafranca» nos ofrecen una equilibrada torre de set y se preparan para dar un digno colofón a la fiesta con el «pilar de cinco».

El pilar de cinco es la meta de las aspiraciones que regularmente movieron a los «collas» bandos de castellers, ya que del pilar de cinco sólo con nuestros muchachos y medios difíciles de realizar. Sabemos que nuestros muchachos intentarían levantarlo seguidamente y en nuestro futuro interés continuo tira desconfianza, a pesar de que el hecho se haya repetido en diferentes pueblos de la comarca. En la ruta esta Via y Vallerbó ostentan a este magnífico intento que se soler y sobre las espaldas de uno último van dedicándose Sala III y «Gimnall» para ofrecernos un «pilar de cinco» que, dominando seguridad y equilibrio, arance decidido hacia los balcones del Ayuntamiento, mientras Vilafranca aprende la vital belleza de estos muchachos que acaban de escribir una página brillante en la historia de nuestro folklórico.

Este es la técnica breve, de un hecho trascendental.

Torre de set: Rosell, Juliver, Angel, Soler, Antolin, Jaques, Ramon; Sala III.

Pilar de cinco: Via, Vallerbó, Soler, Sala III, Gimnall.

La primera actuació amb camisa verda

Jaume Grau

Actuació a Manresa, la primera amb camises verdes, 5 de maig de 1957. Foto: Arxiu CdV

Els Castellers de Vilafranca van fer l'any 2008 seixanta anys d'existència com a colla però, si retrocedim cinquanta-dos anys enrere, veurem que van estar a punt de desaparèixer

El 1956 la colla, dirigida pel malaguanyat Joan Bolet, *Garsa*, va fer solament una actuació per la Festa Major petita de Vilafranca, per Sant Ramon de Penyafort, al gener. Després vindria un llarg silenci, tan llarg que fins i tot *La Vanguardia* parla de «completa disolución». El fet, però, és que, tot i no arribar a dissoldre's, la continuïtat de la colla vilafranquina penjava d'un fil molt però que molt prim. El 1957 havia començat sense cap perspectiva de continuïtat; els castellers vilafranquins i penedesencs, molts d'ells, se n'havien tornat a fer castells al Vendrell o a Valls. Era una crisi sense precedents.

Intervenció de l'Ajuntament

Malgrat tot, d'aquella crisi, en surt una reestructuració moderna dels Castellers de Vilafranca (podríem anomenar-la així). L'Ajuntament franquista intervé a la colla.

Cal puntualitzar que en aquells temps el simple fet de reunir-se per assajar requeria el permís de «la autoridad» del règim donada la llei que impedia «las reuniones» de més de tres persones per a finalitat pública. Totes les colles estaven fortament controlades per la policia política franquista. Així que una manera de subsistir era posar-se sota el «paraigua» dels «ajuntaments», que, tot i que també eren afins al règim, a l'àrea tradicional tenien una certa sensibilitat cultural «folklòrica» pels castells. Així doncs, la intervenció de l'Ajuntament de Vilafranca va ser clau per superar la crisi vilafranquina. José M. Saumell, llavors tinent d'alcalde, i Alfonso Chulvi, de l'antiga «Radio Vilafranca» del «Movimiento», van apostar per mantenir la colla de Vilafranca i, des de la ràdio, es va començar a fer campanya. Una reunió a la primavera del 1957 a la Casa de la Vila decideix la continuïtat

de la colla i dona lloc al «Patronat dels Castellers de Vilafranca». També es redacta un «reglament» per a la colla (avui en diríem estatuts). Això (tenir un reglament i separar el patronat de la mateixa colla) era un fet ben innovador per a les colles de castells del moment, en les quals el cap de colla era gairebé «omnipotent» i tenia el poder absolut.

Cal dir que, quan es crea el Patronat dels Castellers de Vilafranca, ja existia el Patronat dels Xiquets de Valls, encara que no eren figures homologables perquè el patronat vallenc era independent de la colla/les colles de la ciutat, el dirigia l'Ajuntament i s'havia pensat més amb la funció d'exercir un control sobre la colla/les colles per part de les autoritats del règim. Els Castellers de Vilafranca passarien, doncs, a tenir dues figures de «direcció»: el president del Patronat i el cap de colla.

La reunió es va fer a l'Ajuntament de Vilafranca, el mes d'abril, i la presidència de la reunió i del Patronat la va agafar qui llavors era alcalde, Manuel Galimany, segundat per tot el consistori franquista. Per tal que el patronat també fos part de la colla, en la mateixa reunió es van nomenar «castellers honoraris» l'alcalde i tots els regidors de l'Ajuntament. D'aquesta manera assumien la representació del patronat com a membres de la colla. A la reunió esmentada, també

va ser designat el cap de colla de manera directa i per intervenció del consistori. Es tractava d'un cap imposat per l'Ajuntament -com ja havia passat també a Valls o al Vendrell- i no pas elegit per la colla. El nou cap va ser en Josep Pedrol, *Pedrola*, (EPD), un gran cap de colla que, tot fent la viu-viu amb els poders del moment, va consolidar la pervivència de la colla i els castells de set, i va formar el nucli modern essencial del que avui són els Castellers de Vilafranca.

Camisa verda

En aquella reunió també va sortir el color verd de la camisa actual: el color dels pàm-pols de les vinyes del Penedès que acabarà lluint a la camisa amb l'escut franquista de la vila a la butxaca. L'Ajuntament va establir, però, una contrapartida: la presentació de la nova camisa verda i la primera actuació serien a Manresa, en un acte plenament franquista com «el Dia de la Província», el 5 de maig del 1957 (no el 4, com diu el retall de premsa que il·lustra aquest article). Cal recordar que en aquells moments els Castellers de Vilafranca formaven l'única colla de castells de la «província» de Barcelona (tot i ser del Penedès, les comarques del qual i la seva seva antiga vegueria, després d'anys de la desaparició del franquisme, encara estan repartides entre les «províncies» de Tarragona i Barcelona).

Com diu la premsa, aquesta decisió «d'anar a Manresa» va ser presa per «unanimitat, secundando el deseo superior del alcalde», és a dir, «per bemolls», tal com es feien les coses aleshores, quan no eren del bon parer del poble. De tot aquell moviment important, també en sortirà un gran impuls casteller a Vilafranca, i de retruc a tot el món casteller, fruit del qual el 1963 es va erigir el primer Monument als Castellers, a Vilfranca, i fet per subscripció popular (però, d'això, ja en parlarem un altre dia).

Cal tenir en compte que gràcies a aquella crisi i a aquelles persones, moltes malauradament desaparegudes, avui els Castellers de Vilafranca han sobrepasat ja els seixanta anys tal com els coneixem. Aquesta també és una part de la història dels castells i de les colles actuals.

Primera actuació a Vilafranca amb camises verdes, maig de 1957. Foto: Arxiu CdV

BARCELONA
ESPLUGAS DE LLOBREGAT

Ampliación de un grupo escolar

El pasado día 1 de los corrientes tuvo lugar en esta villa la bendición e inauguración de una nueva planta compuesta de cinco aulas en el grupo escolar municipal. Asistieron al acto nuestras autoridades, presididas por el alcalde, don Luis Lorenzo Sampedro; Junta de Enseñanza local y diversas personalidades invitadas. Sumóse a la ceremonia numeroso público. A lo largo de los parlamentos, que tuvieron ocasión de gloriar la importancia de esta mejora, quedó bien patente el celo y la preocupación que mueve a nuestras municipalidades, por todo lo que supone mejorar las condiciones de la población escolar que, a no tardar, contará con medios suficientes para desarrollarse dentro de un marco amplio y eficaz.

— Celebróse en el salón de actos consistorial un pleno extraordinario de F. E. T. y de las J. O. N. S. al cual asistió nutrida concurrencia. — G.

VILAFRANCA DEL PANADES
La «Colla Els Castellers»

Vilafranca del Panades es la única población de la provincia que ha conseguido formar una colla de xiquets con la denominación de «Els Castellers de Vilafranca», que ha podido competir con los «Xiquets de Valls», «Xiquets de Tarragona» y «Nens del Vendrell» en la formación de sus atrevidos y espectaculares castillos, torres y pilares humanos levantados en las fiestas populares catalanas, no sólo en esta localidad, sino también en la Ciudad Condal y otras poblaciones, y en refidos concursos con aquéllas.

Cuando más floreciente era la actuación y rotundos éxitos de dicha agrupación vilafraquinca surgieron algunas desavenencias y deserciones de componentes, que motivaron su completa disolución.

A petición del teniente de alcalde don José María Saumell Gili, secundado por el director de Radio Vilafranca, don Alfonso Chulvi Revoltós, en el salón de sesiones de las Casas Consistoriales se ha celebrado recientemente una interesante reunión del «Patronat dels Castellers» y simpatizantes quienes, bajo la presidencia personal del alcalde don Manuel Guilmany acompañado del teniente de alcalde señor Amadó y de los concejales señores Galofré y Guarro, en el transcurso de la cual fueron exponiéndose diversas iniciativas para la reorganización de la colla dándose lectura del nuevo reglamento.

Fueron nombrados «castellers» honorarios el alcalde y demás concejales del Ayuntamiento, entregándose a los mismos

la correspondiente ficha individual, y designándose cap de colla a don José Pedrol Boix.

Por unanimidad, a petición del alcalde secundando deseo superior, se acordó que la reaparición en público de «Els Castellers de Vilafranca» y su primera salida fuera en el próximo día 4 de mayo a Manresa con motivo de la concentración del «Dia de la Província», para poder figurar exclusiva y genuinamente de población de la provincia los castillos y torres humanas, en unión del típico «Dracs» y «Ball de gitanes» de esta localidad, que en el transcurso de los años y con otras comparsas y danzas locales vienen formando los espectáculos populares de la fiesta mayor de Vilafranca, conocida como la «más típica de Cataluña», repetidamente glorada en estas páginas de LA VANGUARDIA. — Santiago ABELLA.

MANRESA
Obrero electrocutado

En las obras de construcción de la nueva escuela en la barriada de San Pablo resultó electrocutado el obrero Emilio Morata, de veintinueve años, natural de Cuenca y con residencia en Manresa. El hecho se produjo por pasar una línea de alta tensión a un metro y medio de la obra, y el infortunado productor al tirar la cinta métrica para tomar medidas, el viento se le llevó la citada cinta metálica hacia los cables recibiendo la descarga que le ocasionó la muerte instantánea. — Cifra.

Coloquio del «Tambor del Bruch»

En el coloquio número quince organizado por «Tambor del Bruch» disertó Juan Germán Schorderer sobre el tema «Teatro: dirección escénica», ante selecta concurrencia siendo muy aplaudido. — Cifra.

Viaje a Portugal
CONGRESO EUCARISTICO
ANDALUCIA, LISBOA, FATIMA, COIMBRA, OPORTO, MADRID

Salida 17 de mayo. Ptas. 3.850
AUTOPULLMAN diario a PERPIGNAN, enlace con los trenes de PARIS, GINEBRA y ROMA. Todos los martes a CARCASSONNE, TOULOUSE, PARIS y LONDRES
SOLICITEN FOLLETOS A
VIAJES TABER
Caspe, 21. Tel. 31 73 00
(G.A.T. 24)

El 2009 ha estat sens dubte un dels anys més viatgers dels Castellers de Vilafranca. Us presentem un recull dels quatre viatges que entre abril i maig va fer la colla a Flandes, Algemesí, Cumbria (Anglaterra) i Manacor. Estrenyeu-vos el cinturó, que ens enlairem!

Els verds actuem a Flandes

Laia Colomer

L'últim cap de setmana de març, els Castellers de Vilafranca vam tenir l'honor de portar un cop més el fet casteller més enllà de les fronteres catalanes. En aquesta ocasió va ser la regió de Flandes (Bèlgica) la destinació de l'expedició verda.

Estàvem convidats a la vila de Sint-Truiden, on hi ha el mercat més antic de tot Bèlgica, per fer-hi una actuació dins dels actes de la fira "Sigueu un ciutadà de Sint-Truiden per un dia!". A la fira s'exposen els productes més típics de la zona i és una bona ocasió per conèixer la vila; però abans d'arribar-hi, nosaltres vam visitar la bella ciutat de Bruges, anomenada «la Venècia del nord».

El llarg viatge en autocar va començar el divendres 27 a mitja tarda amb moltes ganes de passar un gran cap de setmana. Cal puntualitzar que en aquesta sortida es va estrenar un autocar nou de l'empresa Autocars Penedès personalitzat amb els colors de la colla i amb una imatge del 3 de 10 amb folre i manilles. Durant el trajecte vam parlar diversos cops per estirar les cames, ja que van ser moltes les hores que vam estar viatjant per arribar a Flandes.

L'endemà al migdia ja érem a Bruges, on vam fer una visita guiada pel centre històric i una actuació per deixar constància i un bon record del nostre fugaç pas per la ciutat. No anàvem disposats a fer grans construccions, i cinc pilars de 4, una torre de 6, un 3 de 7, un 4 de 7 amb agulla (carregat) i un pilar de 5 van ser suficients. El 4 de 7 amb agulla tan sols es va poder carregar, però l'endemà es va acabar de completar en una nova actuació.

El nostre viatge continuava en direcció a Sint-Truiden, destinació de l'escapada a Flandes, i on diumenge a la tarda estava prevista la nostra actuació. Vam arribar-hi a l'hora de sopar i, un cop amb l'estómac ple, els més petits i els més grans van retirar-se cap a l'allotjament, mentre que els joves van aguantar i gaudir unes hores més de la nit flamenca. Fins i tot van fer un pilar de 3 i diversos poms de dalt al mig de la discoteca on van anar! No cal descriure la cara amb què es va quedar la gent que era dins: estaven completament bocabadats.

Diumenge tocava llevar-se d'hora i eren moltes les cares de son. Tota la colla ens vam dirigir cap a la plaça Grote Markt, lloc central de la fira i on faríem l'actuació. Malgrat que no estava previst en un principi, vam actuar també al matí i vam repetir la mateixa actuació que dissabte a la tarda; però en aquest cas no va ser el 4 de 7 amb agulla el que va

deixar un mal regust de boca, sinó el 3 de 7, tot i que a la tarda es van solucionar els petits problemes que havia mostrat l'estructura. Per tant, cinc pilars de 4, la torre de 6, el 4 de 7 amb agulla, el 3 de 7 (carregat) i dos pilars de 4 per iniciar la jornada més intensa del viatge.

Després vam passejar, contemplar la vila i tastar els plats més típics de la regió. A la tarda vam fer l'actuació principal del cap de setmana, amb més públic i amb la presència de premsa flamenca i de membres del casal català de Brussel·les, a més d'algun vilafranquí que es va deixar veure entre el públic. No vam quedar malament i tot es va descarregar: quatre pilars de 4, 4 de 7, 3 de 7, torre de 6 i pilar de 5. La cara de la gent ho deia tot, i és que la fascinació pels castells no té fronteres. Un cop acabada l'actuació, vam estar-nos una estona més per Sint-Truiden i, sopats, vam emprendre el viatge de tornada cap a casa.

Dilluns va acabar aquest gran cap de setmana dels Castellers de Vilafranca. És en situacions com aquesta que t'adones que ser en aquesta colla t'aporta moltes experiències personals que van més enllà de fer castells, encara que aquest objectiu sigui el punt que ens uneix. Grans i petits, veterans i novells, tots formem part d'aquesta gran família, que el passat mes de març va mostrar als flamencs el que millor sap fer: castells.

Fotos: Raquel Farrés/CdV

«Carro gros» a Algemesí

«El Cronista de Llunyanes»

El dissabte 9 de maig, els Castellers de Vilafranca van plantar un magnífic 4 de 8 a la plaça Major d'Algemesí, en el marc de la 10a Trobada de Muixerangues i en companyia dels Falcons de Vilanova i les dues muixerangues locals. Va ser precisament la més veterana d'aquestes dues -la Muixeranga d'Algemesí de tota la vida- la que va convidar els castellers vilafranquins, talment com ja havia succeït nou anys abans en la primera edició de la trobada.

La quàdruple exhibició va començar pels volts de les 7 de la vesprà, amb les diverses figures dels falcons vilanovins. Després, les altres tres colles alternarien les seves prestacions. La Nova Muixeranga d'Algemesí va plantar la tomasina, la senya, la trobada (després de desmuntar un primer intent) i un pinet (pilar) de cinc aixecat i baixat per sota. Al seu torn, la Muixeranga d'Algemesí va aconseguir la tomasina, la morera i l'alta clàssica (de cinc pisos, atès que no disposava de prou efectius per fer la de sis).

L'actuació dels Castellers de Vilafranca va començar amb un castell poc usual com és

el 5 de 7 amb l'agulla al mig; va continuar amb l'esmentat 4 de 8, el qual, en bona lògica, és el que va fer vibrar la plaça amb més intensitat; el tercer castell fou la torre de 7, amb figuereta inclosa i amb clara projecció de torre de 8; i per rematar la feina es va triar un 4 de 7 amb l'agulla al mig que presentava la novetat d'un muixeranguer al terç del pilar (cosa comprensible si es té en compte que també és membre actiu -quan les circumstàncies li ho permeten- dels Castellers vilafranquins). A la ronda de pilars se n'aixecaren de 4, sis dels quals de color verd.

Un concorregut sopar, amb les autoritats i els membres de les quatre colles -amb parlaments i intercanvis d'obsequis, i una ballaruga per als més joves- va completar un programa que no es va acabar fins a les tantes de la matinada, just per emprendre el viatge de tornada i arribar a la vila quan ja començava a clarejar. Així finia la quarta sortida dels Castellers a la vila de la Muixeranga, on sempre han gaudit certament d'una acollida francament immillorable.

Fotos: Raquel Tarrés/CIV

JORDI
ESTRANY
PINTORS

- Pressupostos sense compromís
- Decoració d'interiors i pintura en general
- Àmplia gamma d'estocats decoratius

c/ General Vallès, 21, 2n. · 08720 Vilafranca del Penedès
Tel./Fax 938 900 621 · Mòbil 661 863 428 · 667 718 861
estranyjordi@gmail.com

El carro gros a Anglaterra

E. Lakeverd

El quart cap de setmana de maig, els Castellers de Vilafranca vam viatjar fins a la Gran Bretanya no només per fer-hi turisme, sinó que també per tornar-ne amb la maleta plena d'un ampli ventall de castells, torres i pilars, presidits per un coratjós 4 de 8 aixecat al bell mig del centre històric de la ciutat de Carlisle, la capital del comtat de Cúmbria, al nord-oest d'Anglaterra i al llindar d'Escòcia. El motiu del viatge fou participar al festival Lakes Alive, una mena d'avançada cultural de promoció dels Jocs Olímpics de Londres del 2012, amb el lema "Castles in the air" i sota el denominador comú, juntament amb altres espectacles, de voler apropar-se al cel. Durant tres dies, els 101 castellers desplaçats es van endur l'admiració i la simpatia de milers d'espectadors que van aplaudir i ovacionar amb ganes totes i cadascuna de les construccions i, a més, van participar activament a les pinyes tot donant més seguretat a l'hora d'enlairar els castells.

El dissabte, un cop instal·lats al cèntric hotel County de Carlisle (al rovell de l'ou de la gresca nocturna dels caps de setmana a la ciutat, la qual cosa va fer les delícies dels més joves i dels no tan joves), l'expedició es traslladà, travessant una bona part del Lakeland, el Districte dels Llacs, fins a Bowness-on-Windermere, una bonica localitat d'estiueig i d'acampada, situada a la riba del llargut llac de Windermere, el més gran de la zona. En aquest indret, davant d'una nodrida i animada concurrència i després d'un pilar de 4 caminant per la gespa, vam descarregar la torre de 6 neta, el 3 de 7, el 5 de 7, el 4 de 7 amb agulla i un vano de 5, en el qual les enxanetes dels dos pilars de 4 desplegaron les banderes d'Anglaterra (amb la Creu de Sant Jordi) i de Catalunya.

El diumenge el vam dedicar a fer turisme, tot esperant l'actuació a Carlisle, a última hora de la tarda. Al matí vam visitar la ciutat, amb el castell, els parcs, l'estació del tren i una esplèndida catedral anglicana com a elements més significatius. Al migdia, una nova excursió ens portà fins a la lluminosa i també turística vila de Keswick, a tocar d'un altre llac, el Derwentwater, amb paratges idíl·lics i activitats nàutiques i d'esbarjo de tota mena. L'actuació al centre de Carlisle, davant de l'Old Town

Hall, on conflueixen els carrers dedicats als anglesos i als escocesos (potser perquè ningú no s'enfadi), es convertí en la més important de tota la gira: hi vam descarregar, després del pilar de 4 d'entrada a la plaça, el 5 de 7, el 4 de 8, el 4 de 7 amb agulla i la torre de 6 neta, a més del vano de 5 amb les banderes. El públic va vibrar i gaudir d'allò més, i la satisfacció entre els verds per aquest nou carro gros, el quart de la temporada fins llavors, es féu ben palesa a tots nivells.

El dilluns, l'activitat castellerà ens portà a la ciutat de Penrith, on tingué lloc, al cèntric carrer de Devonshire, la darrera exhibició de la sortida: pilar de 4 caminant, torre de 6, 4 de 7 amb agulla, 5 de 7, 3 de 7 amb agulla i el ja ineludible vano de 5 amb les dues banderes representatives. Després de l'actuació, uns cap a Liverpool i els altres cap a Manchester per agafar els avions de la interessada i garrepa companyia Ryanair i fer cap a Barcelona i Girona, respectivament (també hi havia hagut participació als vols d'anada, tots dos des de Girona i amb l'arribada d'un contingent a Liverpool i l'altre a Durham-Teeside Wally). Resumint, una experiència del tot positiva, aquesta primera presència dels Castellers de Vilafranca a Anglaterra (sembla que potser hi podríem tornar el 2012, any olímpic, per a una reedició del Lakes Alive), amb un 4 de 8 que fa costat als altres castells de vuit bastits més enllà dels Països Catalans –a Roma, Santiago de Compostel·la, Copenhaguen, Salamanca, Dunkerque, Donostia, Frankfurt, Valparaíso i Santiago de Xile-. També cal dir que, fins al moment, hi havia el precedent dels Capgrossos de Mataró –a Londres- com a colla que ja havia bastit un castell de vuit, en aquest cas el tres, a la Gran Bretanya.

Tal com assenyala el comunicat oficial de la colla, l'expedició dels Castellers de Vilafranca va ser un èxit tant en l'àmbit casteller, com en el social, el mediàtic, el de representació institucional del Penedès i el de la cultura catalana a Anglaterra, ja que a cada ciutat vam ser rebuts per les autoritats locals en recepcions oficials i per diversos mitjans de comunicació locals i nacionals. Sense anar més lluny, el cap de colla, David Miret, i el president, Miquel Ferret, van ser entrevistats a la seu de Cúmbria per l'emblemàtica BBC.

Fotos: Raquel Tarrés/CdV

Fotos: Raquel Tarrés/CDV

Castells de vuit a Manacor

Larsson

Els Castellers de Vilafranca van actuar el darrer cap de setmana de maig a Manacor, juntament amb els Al·lots de Llevant i els Castellers de Mallorca, en l'actuació castellera programada dins la celebració de les Fires i Festes de Primavera.

Van ser, sense cap mena de dubte, el viatge més lúdic que va fer la colla el 2009. L'expedició vilafranquina va sortir el divendres al vespre amb vaixell amb destinació a Palma de Mallorca. Superada l'organització de les cabines, la canalla va aprofitar la nit per jugar pels passadissos del vaixell i els joves i els no tan joves per començar la festa nocturna.

Arribats a Palma de bon matí (tot i que una mica més i tres castelleres es desperten a Eivissa) es va fer el desplaçament fins a Manacor i assaig a bat de sol al local dels Al·lots, amb castellers de la colla manacorina, enmig d'una calor intensa. Just després de dinar, vibrants partits de futbol entre molts dels membres de la colla, petits i grans, dins del pavelló on s'allotjaven. A la tarda, l'actuació dels Castellers de Vilafranca a la plaça de sa Bassa va començar amb un pilar de 4 caminant, portat per l'Antoni Puig, casteller manacorí membre de la colla. Després, un 4 de 8 (lleuger de pes i molt bonic), un 3 de 8 (pesat i amb la rengla un poc oberta), una torre de 7 i un vano de 5 amb dos pilars de 4 extrems. Tant els Al·lots de Llevant com els Castellers de Mallorca van fer una esplèndida actuació amb castells de la gamma alta de set. Els Al·lots completaren el quatre de set amb l'agulla, la torre de set i el cinc de set, acompanyats d'un vano de cinc de comiat. Al seu torn, els Castellers de Mallorca completaren el 4 de 7 amb l'agulla, el 5 de 7, el 4 de 7 i dos pilars de 5. Acabada l'actuació, els Castellers de Vilafranca van rebre una placa commemorativa en agraïment pel 3 de 9 amb folre alçat a Manacor el 2 de juny de 2001.

Al vespre, hi va haver un sopar de germanor i la festa (amb comiat de solter inclòs) al local dels Al·lots. La festa va continuar per diferents locals i al ball de la plaça de Ramon Llull, amb pilars improvisats, toc de gralla i cànctics fins a altes hores de la nit. Tot plegat es va acabar la festa al pavelló de La Salle, on les portes d'entrada no acabaven d'ajustar prou bé!

Diumenge de bon matí, toc de gralles (a algú toc de timbal fins i tot) i tots cap a la platja, encara que el dia estigués ben tapat i l'aire fos fred. Vam agafar el bus cap a Porto Cristo i tots a l'aigua a jugar i a fer castells. Llàstima que un intens ruixat va fer sortir tothom de la platja i posar-se a aixopluc una bona estona. A la tarda, un cop ja a Manacor, hi va haver una cercavila i desfilada de carrosses locals. Després vam veure el vídeo de l'actuació del dissabte al local dels Al·lots i, per acabar la festa, es va fer un ball típic de bastoners dels cossiers de ca na Vallespina.

Un cop ho vam tenir tot recollit, vam agafar un altre cop el bus i vam anar cap al port de Palma per agafar el vaixell de tornada. Aquí el cansament del cap de setmana ja es va notar de ple i tothom va anar a dormir més o menys aviat, que l'endemà, en arribar, s'havia d'anar a treballar, i la canalla, a l'escola.

Castells en xarxa. Resum dades 2009

Web dels Castellers de Vilafranca

74.082 visites de 94 països diferents

1r Espanya: 67.316 visites

2n Xile: 1.139 visites

3r Estats Units: 1.003 visites

Partner Member

107.569 vídeos reproduïts

1r - 3 de 9 amb folre i l'agulla

2n - Primer 3 de 10 amb folre i manilles

3r - Castellers de Vilafranca a l'APM

206 àlbums amb fotos des del 2005

4.222 admiradors

3.697 amics

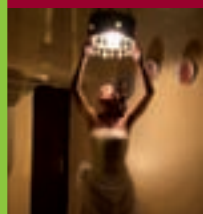
126 seguidors

En 14 idiomes

el 3 de vuit .cat

i els Castellers de Vilafranca
sempre fent pinya!

UN DIA

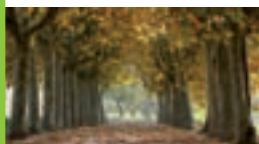

INOBLIDABLE

CASAMENTS
ACTES D'EMPRESA
CELEBRACIONS FAMILIARS

Informació: Cal Soler: Tel. 938 922 929 · www.calsoler.com

Feu pas a les dones!

Foto: Fèlix Miró

Crònica de la primera actuació de les castelleres dels Castellers de Vilafranca, primera actuació en què tots els troncs dels castells únicament els van formar dones

Laia Colomé i David Miret

El 19 de setembre passat van actuar per primera vegada les castelleres dels Castellers de Vilafranca. Ho van fer a la localitat de Bellprat (Anoia), dins dels actes de celebració del 75è aniversari de la primera alcaldessa de Catalunya, Nativitat Yarza. Aquesta va ser la primera actuació, i de moment l'única, en què els troncs dels castells els van formar completament nenes, noies i dones. El 3 de 7 va ser el castell més emblemàtic d'aquell dia. Aquest esdeveniment, però, només va ser la cirereta d'un pastís que ja feia força temps que es preparava.

Ara fa dos anys, a Xile, es va descarregar la primera torre de 8 amb folre amb un pis de quints femení. D'aquesta manera es va començar a marcar la tendència posterior. Ja feia anys que les nenes tenien un paper

molt important dins de la colla, sobretot pel que fa als pisos superiors, però, a partir d'aquell moment, es va veure que era possible posar noies a pisos inferiors. Així es guanyava tècnica i lleugeresa. Després de treballar durant molts mesos, la temporada passada es va poder completar el primer 3 de 9 amb folre en què tot el pis de quints era format per noies. Fins i tot es va aconseguir fer un 4 de 8 en què pujava una noia a terços, per primera vegada a la història de la colla.

Diferències entre sexes

Què aporten les dones als castells que no tinguin els homes? Què té una dona per sobreposar-se a la força que posseeix un home? Les dones guanyen en tècnica i,

d'aquesta manera, són capaces de suplir la manca de força que tenen respecte als homes. L'equilibri i la força del castell han d'estar molt més mesurats i, per tant, aquest s'ha de treballar molt més, però, a canvi, les dones aporten molta tècnica i sobretot alleugereixen el castell de pes. A part d'això, és evident que la musculatura d'una dona no està tan ben preparada com la d'un home per aguantar pes i, per aquest motiu, s'ha de vigilar molt més per no crear problemes d'esquena. Sigui com sigui, però, per als troncs dels castells en general la incorporació de la dona significa una gran revolució, perquè es treu pes de dalt i es guanya en delicadesa i eficàcia. Un altre factor a favor de les noies (o, en aquest cas, a favor de les nenes) és que aquestes es concentren molt més i,

per tant, és molt més senzill ensenyar-los posicions noves. En els nens això s'aconsegueix repetint una posició moltes vegades. Les noies s'hi fixen molt més, són més àgils i lleugeres, i normalment tenen més capacitat de coordinació.

Crosses

A part de les posicions al tronc, la revolució de les dones als castells ja fa anys que es va iniciar d'una manera molt clara pel que fa a les crosses. Col·locar dones en aquesta posició va suposar una gran millora al moment de plantejar-se folres i manilles perquè als castells amb manilles, on hi ha menys condicions de respiració, les dones que van al peu aguanten molt més. Pel que fa als folres i a les manilles, una dona fent de crossa ajuda a aconseguir que l'estructura no pesi tant.

Els Castellers de Vilafranca hem demostrat que les dones són capaces de fer molt més del que en un principi es creia, i que poden arribar a ser igual d'eficaces que un home o més, dins dels seus límits. Si se segueix aquesta tendència, segur que aquest fet significarà fer un gran pas endavant (si no és que ja ho ha significat a hores d'ara).

GRILL TOT VESTIR BRODATS COMPLEMENT

- ✓ Tot tipus de roba per a balls de Festa Major
- ✓ **Roba castellera: camises, pantalons, faixes i mocadors**
- ✓ Brodat d'escuts i logos
- ✓ Roba escolar

c/ Consellers, 17 · Tel. i fax 93 892 20 33
08720 VILAFRANCA DEL Penedès
brodatgrill@gmail.com

restaurant • pizzeria

la trebbia

cuina artesanal

plaça de la sardana 3

•
vilafranca del penedès

•
93 817 13 99

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Cyntia Maciel castellera xilena a Sant Fèlix 2009

Josep Giménez, Beppo

«Agradezco la grandeza de espíritu que me permitió no sólo estar con ustedes, sino aprender y compartir este mensaje con distintas collas y personas.»

Ja fa uns quants mesos d'aquella estada de la castellera xilena Cyntia Maciel a Catalunya. La seva visita va crear molta expectació, no tna sols a Vilafranca i durant la Festa Major, sinó ja abans, als assajos i les actuacions a plaça i també en múltiples visites a colles, entitats o persones significatives dins el món dels castells.

I és que un any després de l'estada de trenta membres dels Castellers de Xile a Sant Fèlix 2008 ens arribava una nova castellera xilena, alegre, desperta i àvida de conèixer-ho tot sobre els castells a Catalunya i de portar-nos notícies dels Castellers de lo Prado, de Cerro Navia, de Talca i de la Usach.

Tot i que el viatge de la Cyntia va néixer d'una iniciativa personal seva i que la va anar lligant en contacte amb diferents membres de la nostra colla i d'altres, el cert és que ràpidament la comunitat castellera xilena va omplir de contingut el seu viatge. El mateix Marcos Lara la va definir com «relacionadora» dels Castellers de Xile.

Lucho Carrasco, inspirador de l'experiència castellera a Xile, li deia a mitjan juliol: «Etic segur que tindràs una experiència

Foto: Raquel Tarrés/CdV

inoblidable i de gran aprenentatge per seguir expandint el virus de la convivència, del qual tu ja tens una visió molt àmplia». I continuava: «Crec que els nostres germans i amics de Vilafranca seran feliços de rebre't i estaran encantats de contactar amb tu perquè els expliquis les nostres aventures i coneguis la seva manera de viure».

Deia la Cyntia abans del viatge: «La meua gent vol que vagi 'a tot', a explicar, a mostrar, a aprendre, a rebre; a coses molt transcendents, però també quotidianes. Tots em parlen d'emocions, que faci això o allò. Els nens m'han promès cartetes per als seus amics. En fi, igual com va ser l'any passat, que viatgi un de nosaltres significa d'alguna manera que ho fem tots».

La Cyntia tenia l'encàrrec de connectar amb el Miquel Vendrell, organitzador del Concurs; amb el Miquel Botella, president de la Coordinadora, i amb els gestors de programes que vinculen la universitat amb el fet casteller. També tenia ganes de contactar amb alguna colla mitjana, més a escala de l'actual realitat xilena.

Vam acollir la Cyntia a casa d'alguns castellers de Vilafranca, la vam integrar als assajos, a les actuacions (terç de pilar de 4, crossa del baix a dos pilars de 7!), la vam acompanyar a conèixer altres colles de comarques de Barcelona i de Tarragona, a la Coordinadora de Colles, a l'organització del Concurs de Tarragona, a la Universitat, a conèixer projectes d'integració social per mitjà dels castells, a conèixer diferents indrets de Catalunya...

Crec que el suport dels Castellers de Vilafranca al projecte xilè dels castells ha sortit reforçat gràcies al viatge de la Cyntia.

El balanç global serà molt positiu, ja que ha estat una excel·lent ambaixadora dels castellers xilens i, de rebot, ha estat també «relacionadora» dels Castellers de Vilafranca amb altres colles, ja que tothom la veu molt lligada a la nostra colla i sap que, d'alguna manera, els l'hem portat també a casa seva.

Poc després de tornar a Xile, en una *carta oberta als Castellers de Vilafranca* la Cyntia

ens deia entre altres coses:

«Todos y cada uno de ustedes contribuyeron a esto que hoy me llena de convicción: quienes me acogieron en sus casas como una hija más, los veteranos que me entregaron conversas e historias, los niños que rieron y jugaron junto a mí, aquellos que acompañaron mis pasos en diadas y procesiones... Agradezco la grandeza de espíritu que me permitió no sólo estar con ustedes, sino aprender y compartir este mensaje con distintas collas y personas.

Amigos, sepan ustedes que puse todo de mi parte para estar a la altura de la labor encomendada, sigan sabiendo que aquí Marcos, Lucho, profesores, niños, Lo Prado, Talca, Usach, Cerro Navia hacen lo propio en el día a día. Que estos locos chilenos vimos en un Castell un maravilloso motivo y desafío que nos llena de vida.»

Però l'atterratge no va ser fàcil. Com fer arribar al món casteller xilè tot el que havia rebut i après en trenta dies molt intensos a Catalunya?

«Estic parlant de la part del viatge que toca ara, el traspassar experiències i compartir aprenentatges. Això és molt gran, no sé per on agafar-ho, no descobreixo per on recollir l'experiència. He vist els companys castellers: tots s'interessen per aspectes distints del meu viatge...».

«El treball a la colla m'ha costat una miqueta; ara participo més activament ajudant el Ramírez a la pinya... Això ha implicat separar-me dels nens, ui, quin dolor!».

«He après que amb petites correccions s'aconsegueix un gran progrés, i en això sí que he pogut aportar, de vegades en coses bàsiques però vitals, com omplir amb disciplina i ordre el mapa d'una pinya».

«A Talca, hi aniré de cap de públic: em quedo fora de l'estructura i fico tothom que puc a la pinya, per veure si hi ha gent que sent la dolça abraçada que a mi em va atrapar. Voldria que tots sentís aquesta experiència de trobar-se dintre del castell!».

Si haig de fer un resum d'aquest pas de la Cyntia entre nosaltres, començaré per dir

que ha tingut una activitat de relacions dins el món casteller incansable i molta presència als mitjans de comunicació (premsa, ràdio i televisió d'àmbit local i nacional), i amb això ha fet molt per mantenir viva la presència aquí dels castellers xilens. Continuaré recordant que els castells necessiten anys per arrelar i per consolidar-se, i més en un entorn allunyat de la tradició. I acabaré opinant que, tot i tenir molta capacitat per retenir la informació i les experiències, la Cyntia, com altres castellers xilens que han viscut des de dins els nostres castells, necessitarà també temps per pair tot això i per trobar la plenitud del seu propi camí en aquesta aventura extraordinària de fer castells a Xile. Però l'entusiasme i la profunditat de les idees i sentiments dels castellers xilens estan garantits i se'ns encomanen! I estic convençut que ens tindran sempre al seu costat.

Foto: Raquel Tarrés/CdV

Foto: Fèlix Miró

Lluís Mas, primer documentalista fotogràfic dels Castellers de Vilafranca

Eloi Miralles

Lluís Mas i Graells va ser un seguidor fidel i entusiasta dels Castellers de Vilafranca. Com a organista de la basílica de Santa Maria al llarg de seixanta-cinc anys, li hem vist i sentit interpretar manta vegades les músiques pròpies dels balls de Festa Major –les llibertats d'orgue, segons diuen els experts, com ara en Joan Cuscó-, les quals, en bona lògica, inclouen les que tenen a veure amb l'activitat casteller. Tot i això, m'agradaria destacar la seva bona disposició i la dedicació incondicional que tingué envers la nostra agrupació a l'hora d'acompanyar-nos en les anyals celebracions de la diada de la colla. No va faltar mai a la cita per tal que l'orgue fes sonar el *Toc de castell* o la música de les matinades sota el seu reconegut mestratge.

Penso que aquesta actuació personal es deuria iniciar l'any 1969. Han estat, per tant, gairebé quaranta anys de bona simfonia –i simfonia, també- enriquidorament compartides. Recordo que vam seure a taula, el 12 d'octubre d'aquell any –sota l'envelat que hom havia instal·lat a la plaça de Sant Joan, davant del «Coro»- per tal de beneficiar-nos del dinar de cloenda de temporada i, de retruc, per celebrar que els verds havíem aconseguit carregar per primera vegada el 4 de 8. Una jornada pletòrica, doncs, en la qual el *Toc de castell* –amb les gralles- que va acompanyar aquell carro gros havia tingut el preàmbul del que en Lluís havia interpretat a l'orgue, minuts abans, durant la missa, però amb l'avantatge simbòlic per a ell d'haver-lo pogut

«descarregar». Fou per això, precisament, que esdevingué un dels convidats d'honor d'aquell dinar amarat d'eufòria casteller. Estic d'acord amb l'amic Ricard Rafecas que Lluís Mas hauria estat un bon –i un gran– pregoner de la nostra Festa Major. Ignoro si alguna administració li va arribar a demanar mai aquest privilegi. En tot cas ens haurem quedat amb les ganes d'escoltar el seu missatge, una lectura que hauria volgut abrandada de vilafranquisme, ben segur, però també amb l'indubtable contrapunt de la seva seriositat, del seu humanisme, de la seva subtilitat, de la seva manera de dir i de fer. Com pertocava a «tot un senyor», tal com va definir-lo encertadament el seu nebot Josep Pausas, flamant nou arxiprest del Garraf, en l'homilia exequial que presidí.

Tanmateix, allò que voldria destacar encara de Lluís Mas, dins del caràcter polifacètic de la seva trajectòria, és el fet d'haver esdevingut el primer documentalista fotogràfic de la colla dels Castellers de Vilafranca (la Cristina París, a la crònica que li dedicà, ja feia esment de la seva afició per la fotografia). En efecte, d'ell són les conegudes imatges (que acompanyen aquest escrit) impressionades a Sant Cugat Sesgarrigues, el 14 de setembre del 1948, amb motiu de la primera actuació pública de la colla. N'hi ha una, sobretot, –la dels dos pilars de 4 flanquejant l'entrada del Sant Crist a la processó del migdia– que ha estat molt divulgada, però molt poca gent en coneix l'autoria (fins i tot, a *Món casteller* figura com a realitzada per un «autor anònim»). És la que va servir també per il·lustrar la crònica d'urgència que un altre bon amic, en Josep Maria Santacana *Tiburón*, va publicar al setmanari *Acción Católica* quatre dies després (18-IX-1948). Una altra foto reporta el primer 3 de 6 de la nounada colla; i la tercera un pilar de 5 davant la rectoria, parat a segons pel fundador i primer cap de colla, Oriol Rossell. Es pot ben dir que, si no hagués estat per en Lluís, probablement no hauríem pogut disposar mai de cap testimoniatge gràfic que recordés aquell debut casteller. I no cal dir que aquesta activitat documental es va fer palesa en les successives sortides que la colla realitzà i que la perllongà encara força anys més, no solament amb clixés de castells sencers, sinó també amb fets i personatges relacionats amb el món casteller. Precisament de l'amistat d'en Lluís amb l'Oriol en fruità, anys a venir, una altra imatge fotogràfica castellerana que fou premiada en un certamen fotogràfic de l'època. Té molta força expressiva i correspon a un intent de carro gros de finals dels anys 60; s'hi pot veure el veterà casteller, que pujava a segons, concentrat en la seva tasca. Malauradament, aquell

Oriol Rossell retratat per Lluís Mas a finals dels 60.

intent –per Festa Major– no reeixí, però sí que tingué èxit el del 12 d'octubre de 1969, com ja hem dit.

Finalment, deixem constància també que Lluís Mas fou un dels promotors de la idea per tal que els Castellers de Vilafranca, el 1957, canviessin el seu color distintiu. De llavors ençà, les camises de color verd –el color dels pàmpols de la vinya en plenitud, el color penedesenc per excel·lència, doncs– s'han fet presents a la vila i s'han consolidat sense interrupció, substituint les rosades i vermelles que van prendre carta de naturalesa durant el període 1948-56 i que l'advocat/amic va poder veure i captar per a la posterioritat. De debò que el trobarem a faltar, però el seu record, talment com aquelles imatges que ens va llegar, romandrà per sempre entre tots els qui vam poder gaudir de la seva amistat. A reveure, Lluís.

Trilogia castellerana a Sant Cugat Sesgarrigues. 14 de setembre del 1948.

Els castells als programes i cartells de la Festa Major

Josep M. Feliu

Els castells han estat des de sempre un element indissociable de la festa, i el cas de la Festa Major de Vilafranca, en la qual les construccions humanes han estat des d'antic un dels principals atractius, no és n'és una excepció. És per aquest motiu que festa i castells formen un tàndem que els reclams publicitaris no han deixat de banda. Un repàs a les portades dels programes i als cartells de la Festa Major de Vilafranca del segle XX ens mostren aquesta unió. Aquest cop d'ull també ens deixa entreveure com la creació d'una colla local a Vilafranca i les fites que va anar aconseguint des de la seva creació, el 1948, va influenciar els il·lustradors a

l'hora de triar tema per a les seves obres. Començant en l'època coneguda com la decadència casteller (1890-1926), les colles que van venir a actuar a Vilafranca van ser les de Valls i els Xiquets de Gràcia. El primer programa que reflecteix el fet casteller a la portada el trobem el 1906. Hi apareix la partitura *Los Xiquets de Valls. Toca dels castells*, composta per Anselm Clavé, que va venir a la vila a inspirar-se de la mà de l'autor teatral vilafranquí Eduard Vidal i Valenciano. Aquest tema va servir per inaugurar el Palau de la Música el 1908, juntament amb *El cant de la senyera* i *Els Segadors*. De l'any següent, 1907, és el cartell de la Festa Major més antic que es conserva, amb

una representació d'una entrada de Sant Fèlix que vol conjuntar els elements més representatius de la Festa Major, en aquest cas el mateix Sant Fèlix a punt d'entrar a la basílica de Santa Maria, el drac, els gegants, els cercolets i, al centre, una torre de 6. El mateix dibuix, lleugerament modificat amb la inclusió de l'àliga, es va tornar a utilitzar en la portada del programa del 1926. I de nou a la portada del programa i el cartell del 1939: però aquesta vegada no hi apareixia l'àliga de la vila, sinó l'àliga negra amb les ales desplegades i una banda on s'hi llegeix «Una, grande y libre». Una altra imatge, del 1919, la trobem a la portada del programa amb un dibuix

del drac de Vilafranca en primer terme i, al fons, el campanar de Santa Maria. El fum del drac envolta tota l'escena, però al centre ens deixa veure un pilar al costat dels gegants.

Entre el 1926 i el 1935, durant l'inici de la renaixença casteller, vénen a actuar a Vilafranca les colles de Valls i del Vendrell. En aquesta etapa tenim quatre programes amb el tema casteller a la portada. A banda de la del 1926, ja comentada abans, tenim les portades del 1929 i del 1931, totes dues d'en P. Valls, amb la silueta urbana de Vilafranca. La primera té un gran esclat al fons i un castell de quatre a l'esquerra. La segona, una vila futurista per l'època, plena de blocs de pisos, amb el fons vermell, on apareix el monument a Milà i Fontanals, i a la banda esquerra un castell de quatre. I el 1934 torna una construcció de quatre a la portada amb una noia i un noi vestits amb vestuari tradicional català a banda i banda del castell, a la base del qual hi ha l'escut de Vilafranca.

Un cop passada la Guerra Civil, durant l'etapa de postguerra, que s'allarga fins al 1950, trobem dues portades en què el motiu principal són els castells i dues més en què apareixen de fons. En aquesta etapa actuen a la vila els de Valls, els del Vendrell, els de Tarragona i, ja el 1949, els de Vilafranca. El 1940, a la portada apareix un dibuix d'en Pau Boada amb un grup de tres castellers, un adult i dues enxanetes, amb el drac espetegant al fons. El 1942, un dibuix amb les tres gràcies o virtuts, el campanar de Santa Maria al fons i a l'esquerra un pilar amb castellers vestits amb camisa vermella, d'esquena i saludant al campanar, obra de Mercader-Miret. Al cartell del 1946 trobem dos castellers a un costat. El 1948, any de fundació de la colla dels Castellers de Vilafranca, la portada està ocupada per un muntatge amb una fotografia en blanc i negre d'una torre de 6 i al fons un dibuix de la basílica de Santa Maria, obra d'en Carles Munts. Tot i la dificultat per identificar els protagonistes de la foto, podria correspondre als Nens del Vendrell, la colla habitual en les actuacions a la vila a la dècada dels 40. Val a dir que la foto devia haver estat presa en un moment no oficial de la festa, fet que es podria deduir tant pel poc volum de la pinya com per la presència d'alguns vilafranquins al tronc. El 1949, any del debut dels Castellers de Vilafranca per la Festa Major de Vilafranca, el dia 31, diada de difunts, la portada va anar il·lustrada amb un altre dibuix d'en Pau Boada, que representa un graller amb la gralla alçada anunciant l'enxaneta.

A partir del 1951 comença una etapa que s'allarga fins el 1981, quan començarà la

segona època d'or dels castells. Aquí ja es deixen veure els efectes de tenir una colla pròpia a la vila i els castells apareixen amb una alta freqüència a les portades dels programes. En total surten a quinze portades, la meitat de les d'aquesta època, apuntant ja el ressorgiment que es viurà als anys 80. Precisament els anys 70 és la dècada amb un major nombre de portades ocupades pel tema casteller o amb referència casteller: un total de cinc de consecutives, del 1971 al 1975. És el moment en què la colla saltava als castells de vuit i guanyava el seu primer concurs de Tarragona, el 1972.

A la portada del programa del 1951 repeteix en Mercader-Miret, i s'hi representa un mural ceràmic amb una noia al centre que aixeca entre les mans l'escut de la vila, a l'esquerra el drac, i a la dreta un pilar de 5. El cartell és d'en Pau Boada, i al voltant de Vilafranca hi situa cinc balls de la Festa Major, un d'ells son dos castellers. El 1954 a la portada del programa hi trobem un dibuix amb la figura d'un graller al centre de la imatge. Al seu darrera, en primer terme, un perfil de gent amb el drac a la dreta i un pilar de 5 a l'esquerra. I al fons en segon terme un perfil amb al façana de la basílica de Santa Maria a l'esquerra i el campanar de la Trinitat a la dreta. El seu responsable és en Carles Munts, que a l'any següent repeteix. Així, el 1955 torna a incloure la basílica de Santa Maria amb un pilar de 5 al seu costat, tot sobre un fons daurat. I al cartell, també d'en Munts, el tema central és un 4 de 8 amb Vilafranca al fons. Cal dir que en els programes del 1951 i 1954 s'anuncia la participació dels castellers de Vilafranca el dia de Sant Fèlix, però finalment no hi van actuar.

El 1957 l'autor de la portada del programa és en Colomer, i tria com a tema principal un graller, però al seu voltant hi apareixen diferents balls de la Festa Major, i entre ells hi veiem un pilar de 6. Aquell any els Castellers de Vilafranca van adoptar la camisa verda. Per la Festa Major van actuar els dies 29 i 31, dies que es mantindrien fins a la actuació els tres dies de Festa Major ja definitivament el 1965.

El 1959 el tema casteller torna a aparèixer, però aquesta vegada al cartell. L'obra d'en Casanelles opta per representar una torre de 7 en plena caiguda a l'esquerra de la imatge i l'escut de la vila a la dreta. L'any posterior el mateix autor dona una imatge d'estil contemporani al programa, la qual trenca amb el classicisme que s'havia vist fins aquell moment en les portades dels programes de la festa major: hi trobem un quatre de 6 representat amb cubs, tot sobre un fons negre. El 1961, tot i que els castells no apareixen a la portada, sí que se'ls dedica un escrit

històric a l'interior, amb el títol «En la castellera plaza». El text es basa en la foto que apareix al costat i comenta els dos mites tressos de nou aixecats simultàniament a la plaça de la Vila, en algun moment entre el 1875 i el 1880. Més endavant s'hi feia una pregunta: si Vilafranca ja tenia la plaça castellera per antonomàsia, estava també cridada a tenir una colla de primera?

El 1962 apareixen per primera vegada els Castellers de Vilafranca amb camisa verda a la portada del programa de la Festa Major fent un pilar de 5, obra del pintor Esteve. A l'interior, un text històric sobre els castellers. Els verds també apareixen al cartell, d'en Casanelles, amb un 3 de 7 enmig de la processó mentre Sant Fèlix s'ho mira des del cel.

L'any següent és l'any de la inauguració del monument als castells a la plaça de Jaume I. En Casanelles rep l'encàrrec per la portada del programa i repeteix el tema dels Castellers de Vilafranca, amb un disseny innovador d'influència cubista. A l'interior s'hi reproduceix l'obra del pintor José María Sert amb el títol *Los Xiquets de Valls*, que va realitzar a la casa d'un català a Buenos Aires. Al cartell continua la temàtica cas-

dibuixos infantils organitzat per la festa major d'aquell any. L'any després il·lustra la portada una fotografia d'Antoni Grau, amb una torre de 7 aixecada pels Castellers de Vilafranca a la plaça de la Vila. Per Sant Fèlix de l'any anterior s'havia descarregat el primer 3 de 8 de la colla i, el 17 de novembre, la primera torre de 8 amb folre. El 1976 una foto de l'Aragonès en què hi havia el primer 3 de 8 de la colla va servir per anunciar la Festa Major amb un cartell de grans dimensions. Aquell any el programa duia de regal un disc de 45 rpm i, dels quatre temes que s'hi podien escoltar, un era el *Toc de castell*.

El 1978, una fotografia d'en Josep Marimon ocupa la portada del programa, en aquest cas la imatge del 3 de vuit carregat per la colla verda, pel Sant Fèlix de 1975. Aquell any els Castellers de Vilafranca celebraven el seu 30è aniversari i el programa incloïa un ampli monogràfic sobre la colla. Val a dir que aquell any el tercet d'administradors estava format pels infal·libles verds: Josep Galofré, Eloi Miralles i Joan Perelló.

A partir dels anys 80, la segona època d'or dels castells, tot i el ressò mediàtic que comencen a tenir, la necessitat d'innovar

«Festa i castells formen un tàndem que els reclams publicitaris no han deixat de banda»

tellera amb una dibuix d'en Garbayo.

El 1965 els Castellers de Vilafranca actuen per primer cop a la diada de Sant Fèlix. La temàtica castellera no torna a protagonitzar la portada del programa o el cartell fins el 1968, any de la I Enxaneta de Plata, amb una obra d'en Pau Boada que representa un grup de castellers. El 1971, al programa s'opta per un disseny d'en Colomer, amb una construcció formada per castellers amb camisa verda a la part superior i per figures humanes de pedra a la part baixa.

El 1972 es reproduceix a la portada del programa una fotografia d'en Joaquim Aragonès amb una entrada de Sant Fèlix, en què els Castellers de Vilafranca aixequen un pilar de 5. Un any més tard, l'autor de la portada és l'Angel Quadros, el qual segueix amb el tema dels Castellers de Vilafranca amb un dibuix que representa un pilar de quatre sobre un fons vermell. L'any anterior, per Sant Fèlix, la colla havia descarregat el seu primer pilar de sis i havia guanyat el concurs de Tarragona per primera vegada.

El 1974 es reproduceix al programa un dibuix amb dos pilars de 5 aixecats al davant de l'ajuntament, obra d'en Carlos Batet, un nen d'onze anys guanyador del concurs de

que hi ha en el món del disseny repercuteix en els programes. Això fa que tant el tema casteller com la resta d'elements clàssics d'inspiració de la Festa Major que s'havien utilitzat més fins aquell moment hi apareguin inusualment. Així, el 1980, amb un dibuix obra d'en Baró a la portada del programa, hi trobem un pilar dels Castellers de Vilafranca, representat al fons d'altres elements de la Festa Major situats en l'ordre de la processó, tot i que en primer terme hi ha una mocador casteller.

El 1984, l'autor de la portada del programa va ser el publicista Francesc Osuna, que reproduceix en una imatge digital diversos elements de la festa, entre els quals hi ha l'aixecador i l'enxaneta fent l'aleta.

El 1987, el regal que acompanyava el programa era una carpeta que sota el títol de «Vilafranca 125 anys de castells» recollia vint làmines amb algunes de les millors imatges castelleres a la plaça de la Vila des del 1861. Dos anys abans, per Sant Fèlix, els Castellers de Vilafranca havien descarregat el seu primer 5 de 8. Només el 1988 un disseny de l'Óscar Valverde tornava a utilitzar un castell com a tema principal en el cartell de la Festa Major de Vilafranca d'aquell any.

Cal Figarot es posa al dia

Joan Mestres

Durant el 2009 s'han dut a terme importants obres de reforma i millora de Cal Figarot. Per fer-les, s'ha comptat amb la col·laboració de molts castellers i professionals. Aquestes millores han de continuar durant l'any 2010

El mes de juny passat vam inaugurar la cafeteria-restaurant de Cal Figarot. Després de molts anys de servei, es feien necessàries unes reformes en un dels llocs on fem més vida tots els castellers. Aquestes millores també culminaven amb un canvi de gestió de la cafeteria de Cal Figarot que permetia ampliar l'horari d'obertura, obrir tots els dies de la setmana i oferir tant menús al migdia com sopars.

Dues grans fotografies de dos moments àlgids de la colla presideixen l'espai. La primera mostra la celebració de la primera torre de 9 amb folre i manilles, castell que ens va obrir les portes del liderat castellero dels darrers quinze anys. La segona és la torre de 9 amb folre, la construcció més gran que ha fet la colla fins ara. També s'ha volgut donar importància a les fotografies dels caps de colla tot col·locant-les en un lloc més visible i destacat.

En un altre espai s'han habilitat tres punts d'accés a Internet i un projector amb pantalla gegant, i s'han instal·lat dues grans pantalles de televisió de plasma i altaveus. La millora de l'accés a les noves tecnologies a Cal Figarot es completa amb una xarxa wifi lliure i gratuïta. També s'han fet millores menys visibles, però no per això menys importants, com la renovació de la instal·lació elèctrica amb bombetes de baix consum, la millora dels lavabos i la reforma de la cuina per guanyar espai i fer-la més moderna.

En aquesta fase també s'ha intervingut a l'entrada principal de la nostra seu social: l'escala ha estat restaurada, així com també el terra de pedra, i s'ha pintat tota per donar-hi més lluminositat.

Totes aquestes millores són fruit de molta feina. D'una banda, de les juntes anteriors que van apostar fort perquè els Castellers de Vilafranca tinguéssim un dels millors locals del món castellero. De l'altra, de la junta actual i d'una bona pila de col·laboradors que han fet llargues jornades de feina perquè tot això sigui possible. Gràcies a tots.

Fotos: Raquel Tarrés/CdV

La Montse deixa el bar

El mes de març passat, la Montse Figueras va deixar la gestió del bar de Cal Figarot, després d'estar cinc anys encarregant-se'n. Ho deixava just abans que la colla iniciés les obres de reforma i millora de l'espai del bar, que van durar més de tres mesos i que implicaven un increment dels dies i horaris d'obertura del servei de cafeteria i restaurant. Va tenir la cessió del servei des del 2004, juntament amb el seu marit, Marcos Quezada.

De la Montse, en destaquem el seu tracte amable i cordial, i que sempre estava disposada a col·laborar en les activitats de la colla.

Que tinguis molta sort, Montse, en aquesta nova etapa professional. Moltes gràcies per tot i a reveure!

La Montse mostra el ram de flors que els seus amics de la colla li van regalar el dia del seu comiat, a la Calçotada Verda de 2009.. Foto: Raquel Tarrés/CdV

Ser soci, un gran avantatge

Durant el 2009 s'ha iniciat una campanya de relançament del carnet de soci dels Castellers de Vilafranca amb l'objectiu d'augmentar la massa social de la colla i oferir al soci més i millors avantatges.

Amb el nou carnet de soci s'ofereix un ampli ventall d'ofertes, que van des de serveis de fisioteràpia esportiva fins a oferta de cinema, passant per avantatges en tota mena de comerços. Una trentena d'establiments del Penedès ofereixen als socis dels Castellers de Vilafranca descomptes en els seus productes i serveis.

Paral·lelament, la colla també s'obre a tots els socis oferint lloguers avantatjosos d'espais de Cal Figarot. D'aquesta manera, el que avui és l'actiu principal de la colla guanya dinamisme i tothom se'n pot beneficiar per fer-hi celebracions familiars i petites festes en els múltiples espais de què disposa el local social.

Ser soci és avui la millor manera de col·laborar a mantenir gran i independent de recursos la colla. Continua sent una bona opció per establir un vincle d'identificació més fort amb la colla, però cada cop més s'està convertint en la millor manera de gaudir de les excel·lents ofertes que un grup d'empreses, que segur que cada vegada serà més nombrós, ens brinden com a col·lectiu.

Establiments col·laboradors:

CINEMA KUBRIC - BOGART MULTICINES SL - C/ General Prim, 7 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

CINE CLUB VILAFRANCA

SALUT DENTAL PENEDÈS - C/ General Prim, 9, local C - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

GRÀFIQUES KERPE, SL - C/ Pere el Gran, 16 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

L'ELECTRA - C/ dels Ferrers, - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

FISIOTERÀPIA EL CENTRE - C/ Coll, 13 baixos - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

RESTAURANT 1000 KADIRES

TOT GRILL VESTIR - C/ Consellers, 17 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ACTUAL PROJECTS - Estudi d'Arquitectura i Enginyeria Tècnica

C/ Germanor, 26, 2n pis - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

QUIROPRÀCTICA PENEDÈS - C/ Parellada, 4t 1a - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

SENS, Centre de Salut i Teràpies - C/ Eugeni d'Ors, 33, baixos - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ED'S, Espai d'Sport - C/ Igualada, 63 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

FISIOESPAI Centre de Fisioteràpia i Acupuntura

C/ Dr. Cuscó, 5, bxs. dreta - LA GRANADA

IMAGINA'T - C/ Puigmartí, 44, 1r 2a - BARCELONA

BIOSCA PENEDES SL - C/ Cal Bolet, 9 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ELECTROMECÀNICA MOLAS - C/ Pere el Gran, 22 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

PASTISSERIA BADIA - Av. Tarragona, 72 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

OPTICA AMADÓ - C/ Sant Pere, 2 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

LA GIRAFÀ - C/ General Prim, 20 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

LLIBRERIA BENAJES PUJOL - C/ Cort 25 i Rbla. Sant Francesc, 9 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

TEIXITS ROCA - C/ Ferrers, 25 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

TERRADES TERRA D'ESPORTS - C/ Santa Maria, 8 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

CÈ INTERIORISME - C/ Raval, 47-49, baixos, local 2 - SANT SADURNÍ D'ANOIA

OFIC. D'ENG. ANTONIO E. NUÑEZ - C/ Raval, 47-49, baixos, local 2 - SANT SADURNÍ D'ANOIA

XAUXA - Rambla de Catalunya, 14 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

OFIMA - C/ Sant Pere, 148 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ARUNHA VINATERIA - C/ Coll, 7, baixos, 2a - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

PASTISSERIA BERTRAN - C/ Cort, 20 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ESTANC DE LA RAMBLA - Rbla. Sant Francesc, 3 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

MCV PERRUQUERIA - Amàlia Soler, 18 baixos - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

EL PARQUET - C/ Sant Joan, 8 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ECOBOTIGA CASES BLANQUES, alimentació ecològica - Av. Europa, 21-25.

Resid. El Parquet. La Girada - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

RESTAURANT L'HEREU - C/ Casal, 1 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

NATÀLIA BRUNA ESTILISTES - C/ Misser Rufet, 3 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ÍNTIMS moda interior - Plaça Constitució, 5 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS

VILALOGÍSTICA

Supervverd

Renovació de canalla i molta activitat

Anna Riba

Al llarg de la temporada 2009, vam treballar amb uns trenta nens i nenes, tot i que, que formin part de la canalla, en comptem vint-i-dos, que són els que van venir regularment a assaigs i actuacions.

Renovació

La temporada per a la canalla va començar a finals de febrer. El gruix de la colla encara no havia començat a rodar, però la canalla, la Tècnica i l'equip de la canalla ja tenia feina programada. Al començament de l'any, la Tècnica es plantejava renovar el tronc i la canalla no en quedava al marge: alguns havien de baixar de pis, altres s'havien de consolidar en posicions que ja havien anat preparant la temporada anterior i els més petits havien d'estrenar-se...

La feina que va fer l'equip de la canalla i la canalla mateixa va donar fruits al llarg de tota la temporada. Així, durant l'any, vam estrenar tres enxanetes, quatre cassoles i quatre dosos, i es van consolidar en la posició de sisens alguns integrants de l'equip de canalla.

A part dels castells

Per als més petits no tot van ser castells. Van començar la temporada fent un viatge a París. La canalla que durant la temporada 2008 havia participat en castells de nou va marxar tres dies del mes de febrer a Eurodisney.

La colla va voler premiar el treball i l'esforç de tota la temporada i, amb aquesta finalitat, va organitzar una visita al parc aquàtic de WaterWorld, a Lloret de Mar, al mes de juliol. També va preparar dues sortides de tres dies: la primera a Sant Pere Pescador, al mes d'agost, en què tota la canalla va gaudir de diferents activitats a la natura, i la segona a Montserrat, coincidint amb la Romeria. L'expedició es va instal·lar a l'hotel Abat Cisneros. El dissabte al matí van fer excursions i a la tarda van participar en les diferents activitats organitzades per diferents associacions de Vilafranca.

Beques

Al novembre hi va haver la segona edició de les Beques Castellers de Vilafranca. En aquesta ocasió es van atorgar setze beques: quatre per a alumnes que cursen ESO, cada una amb una dotació econòmica de 250 euros; onze per a alumnes de primària, de 125 euros cada una, i una per a la més petita, que encara és a l'etapa infantil.

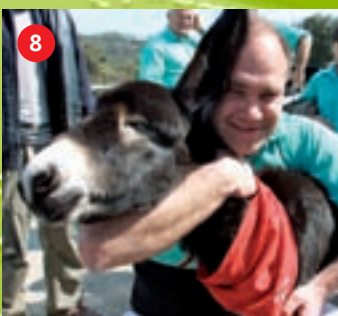
Se li va donar un lot de productes per a l'escola (llibres, llibretes, colors...) per un valor de 40 euros.

Per acabar la temporada, durant el pont de desembre, la canalla que havia participat en castells de nou pisos, així com dos dels dosos del 5 de 8 amb agulla, es van desplaçar a Madrid, per visitar el parc de la Warner Bros. Formaven l'expedició d'aquest viatge tretze nens i nenes, fet que demostra el bon moment que està vivint la colla pel que fa a la canalla i la bona feina que ha portat a terme tot l'equip de la tècnica i de la canalla dels Castellers de Vilafranca.

1. Beca per a la canalla, 2. Montserrat, 3. Waterworld, 4. Sant Pere Pescador, 5. Eurodisney. Fotos: Raquel Tarrés/CdV

CASTELLS A BANDA

1. Visita del Rei Gaspar a Cal Figarot 2009
2. Joan C. González i Josep Faura guanyadors del Certàmen Poètic 2009
3. 90è aniversari de l'Oriol Rossell
4. Assemblea anual de la Colla
5. Torneig Intercasteller de Futbol Sala a Sants
6. Calçotada Verda 2009
7. Presentació dels nous autocars
8. Apadrinament del Ruc Català «Anxaneta Fèlix»
9. El Suplement de Catalunya Ràdio a Cal Figarot
10. Concurs de paelles 2009
11. Sopar de Socarrels a Cal Figarot

Fotos: Fèlix Miró i Raquel Tarrés/CdV

- 12. Fotografies per a l'Exposició de Roger Velázquez
- 13. Cinema a la Fresca al jardí de Cal Figarot
- 14. Sopar d'immensos 2009
- 15. Musical Figarot, concert de Daños y perjuicios
- 16. Presentació del cartell de la Festa Major 2009
- 17. Figatrònic 2009
- 18. Berenar de veterans i Bateig casteller
- 19. Pedalada Verda 2009
- 20. Plantada de 60+1 arbres a la riera del Llitrà
- 21. Lluís Esclassans i Conxita Martínez, soca-rels 2009 i Lurdes Adell, fidelitat casteller 2009
- 22. Presentació del llibre «Fin» de David Monteagudo
- 23. Exposició i conferència sobre Joan Amades

El Figarot

Suplement humorístic

Tot per l'espectacle!

Jugar i, a més a més, oferir espectacle: aquesta és la filosofia que últimament s'ha escampat en l'àmbit esportiu, i que sembla que també s'ha encomanat al món dels castells. La nostra colla sempre s'ha caracteritzat per seguir aquesta doctrina, presentada en exemples tan evidents com l'acolorida actuació de la diada de Sant Miquel del 2008; la diada de Tots Sants del 2009, amb acompanyament instrumental d'orquestra de vent inclosa (que més d'un va pensar que era al Liceu en comptes de ser a la plaça), o la llampanat decoració dels cascs de la canalla, que harmonitza més amb la indumentària castellerà que no pas l'original, com també en moltes altres innovacions que encara no han vist la llum, però que ben aviat seran de domini públic.

Salvant la necessària discreció que s'ha de seguir abans de presentar qualsevol novetat, hem enxampat el Miquel Ferret provant una d'aquestes innovacions: la indumentària que duren a partir d'ara crosses i homes del darrere.

Com no podia ser d'altra manera, en aquesta secció de El Figarot no estalviarem crítiques sobre aquesta nova ocurrència (sempre pensant en el bé de la colla, és clar): no ens acaba d'agradar el color de la roba, l'un és massa rosat i l'altre es confondrà amb la faixa; ni tampoc ens fa el pes el pentinat de les crosses, que segur que es ficarà al nas d'agulles i baixos i provocarà estornuts inoportuns que fotran els castells a terra... En canvi, valorem molt positivament el maquillatge, que anirà molt bé per dissimular les esgarrifoses cares que més d'un fa a sota el peu del quatre amb l'agulla o el tres de deu.

Frisem, doncs, perquè arribin les primeres actuacions del 2010 i tinguem l'ocasió de contemplar els Molas, Miquel de les crosses, Manel pintor, Doctor, Facs, Urtís, Lluís Galofré, Mingu i companyia guarnits amb aital abillament.

Els mèrits del Guardiola

Són pocs els que posen en dubte el mèrit que ha tingut el Pep Guardiola en els èxits extraordinaris que ha tingut el Barça durant tot l'any 2009: que si la copa, que si la lliga; ara la xàmpions, ara les supercopes d'Espanya i d'Europa; la intercontinental de postres; el 2 a 6 inoblidable; els partits de bava i *motxo* cada tres per quatre..., Tot plegat ha provocat que els culers visquessin la millor temporada de la història, i això també ha comportat que els seguidors dels equips rivals s'acabessin rendint al joc del Messi i companyia. Fins i tot alguns dels incondicionals més acèrrims del Madrid o l'Espanyol han fet el pas, com en el cas del Faust, fins fa poc gran periquito i convertit ara a la fe blaugrana, com demostra clarament abraçant-se en senyal d'amor sincer a la senyera dels que des d'ara són els seus nous colors. Confiem que tal conversió només tingui efecte en les passions que genera el futbol (l'avisem que s'ho passarà millor però que patirà tant o més) i que no vagin més enllà i s'encomani als castells, que el rosat, vermell o lila no li escauran gens bé, segur.

Torna-la a tocar, Bach!

Ja sabíem que el Toni Bach és un home polifacètic i que, en això dels castells, ha fet tots els papers de l'auca: ha passat per uns quants pisos a gairebé tots els castells; ha estat a l'equip de la canalla i a l'equip tècnic; ara fa de mà dreta del cap de colla... També se l'ha vist per Cal Figarot vestit d'escocès, repartint cafeteres o fent tota mena de feines en favor dels Castellers de Vilafranca.

El que ignoràvem, però, és que ara li ha agafat per aprendre a tocar la gralla. Les males llengües -que sempre n'hi ha- diuen que es prepara el terreny per quan el «jubilin» dels castells -ep, d'aquí a molts anys...-. En fi, que ens sembla molt bé que tiri per música -de cognom il·lustre, no n'hi manca, a fe

de Déu-, i que s'escarrassi per ser tan bon graller com bon casteller. I si no se'n surt, en això d'acompanyar els castells amb la gralla, sempre li quedarà el recurs de guanyar-se la vida a les places convertit en un autèntic encantador de serps. Ara bé, si es torna un virtuós de l'instrument i el fixem, d'aquí uns anys, quan sigui l'hora de tirar amunt un castell, el cap de colla, per fer que sonin les gralles, en comptes de l'habitual crit de «terços amunt!» sempre tindrà el recurs de manar-li allò tan conegut de «torna-la a tocar, Bach!».

Tot sigui per la colla!

Hem viatjat tant durant el 2009 que es deuen haver acabat els calers que havíem arreglat gràcies a les variades arts que l'eficient equip econòmic s'ha anat empescant per omplir el compte corrent de la colla. Tant és així que, per continuar tombant pel món sense haver de passar el platet després de fer un castell, els que manen han hagut de recórrer a dràstiques mesures d'estalvi com, per exemple, que, en desplaçaments en què s'hagi d'agafar un avió, alguns castellers es facturin amb les maletes. D'entrada, podríem pensar que fóra difícil trobar gent amb tanta capacitat de sacrifici per acceptar de bon grat de viatjar envoltat de bosses i paquets, però, demostrant una vegada més que tenim una munició de «guerrers» de primera línia de combat, ens ha arribat que, ben lluny d'això, la llista de voluntaris i voluntàries no para de créixer. Observeu amb quin posat tan impassible esperava un dels «afortunats» castellers que algú el passés a recollir a la cinta corresponent de vés a saber quin aeroport (ningú no ens ha volgut dir, però, el nombre de voltes que va haver de fer per la maleïda cinteta). Lluny de perdre la calma, es veu que repetia monòtonament als astorats passatgers que anaven a recollir els seus embalums: «Tot sigui per la colla...».

Antologia de frases que han fet història

Fraser: "Ja ens hem clavats una altra espina".
Autor: Joan Ventura, àlies "Juanito"

Moment: Actuació de Fires de Maig.

Època: Primers anys de la dècada dels 90 del segle XX.

Si bé als més joves de la colla els sembla que sempre hem tingut una fiabilitat absoluta a l'hora de fer els castells que podríem anomenar bàsics, això no ha estat així, ni de bon tros. No seria un disbarat afirmar que avui en dia fem el 3 o el 4 de 9 més segurs que en l'època de què parlem fèiem el 3 o el 4 de 8. A més a més, l'any que teníem bé l'un, l'altre no anava fi, i a l'inrevés.

En un d'aquests anys en què havíem començat la temporada molt actius fent castells de vuit, ja havíem descarregat el carro gros però, en canvi, el 3 de 8 ens provocava bastant més de basarda. Tant és així que, en una actuació a Vilanova, a l'abril, ens l'havíem fotut per barret, amb les conseqüents repercussions físiques i psicològiques que comporta una llenya en un castell que ja tens travessat.

Així doncs, arriba la següent sortida de compromís, la de Fires, i, un cop "despatxat" el 4 de 8, encarem el 3 amb aquella alegria que ens caracteritza quan tirem un castell que ens ha tret el son i la gana (de menjar i de fer altres coses que no direm...) durant unes quantes setmanes (els més joves ho entendran si pensen en el 3 de 10). Però aquesta cop sí, fruit dels bons assajos, el vam descarregar sense patir traumes gaire importants. Ja us ho podeu imaginar: eufòria col·lectiva, abraçades, comentaris de "ja era hora, collons!" o "ja em puc morir!"... i aquí ve quan el Juanito, en un atac de seny, situat al centre de la celebració desmesurada, demana calma al personal adduint que l'actuació encara no s'havia acabat. I, quan ha aconseguit que les aigües tornin a mare, es gira cap un casteller veterà i, en veu baixa plena de franca complicitat, li deixa anar la perla: "Ja ens hem clavats una altra espina..."

Fent un judici precipitat de la sentència, alguns pensareu que el Juanito es va equivocar i que, en realitat, volia dir que ja ens havíem tret una altra espina, però no és així. Sens dubte, el Juanito, casteller bregat, el que volia era alertar que no ens havíem de refiar, que la relaxació pot jugar males passades, que cal estar sempre a l'aguait i no adormir-nos en els llorers (uns quants caps de colla dixit). I, per estar ben desperts i amb els ulls com a taronges, no ens negareu que no hi ha res més efectiu que et martiritzin clavant-te unes quantes espines... Prendre'ns a la lleugera la gran recomanació del Juanito ens va costar fotre'ns per barret el 3 de 8 a l'actuació següent.

L'altra cara dels castellers

Josep Lluís Delriu Belma

Miquel Gallart

«A Vilanova em sento molt estimat»

Dit ras i curt, en Josep Lluís Delriu és el jugador d'hoquei sobre patins vilafranquí que ha tingut més èxits de tota la història. Va debutar en el primer equip del Vilafranca quan tenia 18 anys, deu anys més tard va fitxar pel Flix per a una sola temporada, va tornar a Vilafranca dos anys més fins que, amb 31 anys, va fitxar pel Vilanova on es va retirar quan tenia 34 anys, havent aconseguit aixecar la copa de la CERS com a capità. Va continuar a Vilanova la temporada següent com a ajudant de l'entrenador, però a mitja temporada es va haver de fer càrrec de l'equip i va aconseguir l'objectiu de salvar la categoria. Aquesta ja és la tercera temporada que entrena el Vilanova i les coses li pinten prou bé.

Des de quan et dediques a practicar aquest esport?

«Em sembla que els primers patins me'ls vaig posar quan tenia 4 anys».

Per què l'hoquei i no el bàsquet o el futbol?

«M'imagino que la colleta que tenia a pàrvuls em devia dur cap aquí».

Veient els ingressos milionaris de jugadors d'altres esports, si ara poguessis tornar a triar, escolliries l'hoquei?

«Ara de gran potser no, però quan ets petit no hi penses, en aquestes coses, i l'únic que et preocupa és passar-t'ho bé».

De la teva dilatada carrera com a jugador, quins èxits en destacaries?

«Per sobre de tot destacaria quan vam ser campions de la CERS amb el Vilafranca. Jo era el capità de l'equip. També van ser grans moments quan vam ser finalistes de la CERS, també amb el Vilanova, o semifinalistes de la Copa del Rei i de la Lliga amb el Vilafranca».

I com a entrenador?

«D'èxits, de moment no n'he tingut cap. La primera temporada vaig agafar l'equip molt avall i vam acabar a la meitat, en novena posició; i l'any passat vam acabar els desens».

Com disfrutes més, fent de jugador o d'entrenador?

«Jugant es disfruta molt més. Entrenant t'ho passes bé plantejant cada partit, però és diferent. Quan jugues estàs realment competint, i a mi m'agrada competir».

Com va aquest any el Vilanova? Teniu algun objectiu definit?

«De moment anem molt bé: Aquesta temporada s'ha fet mig equip nou incorporant gent molt jove, i, és clar, al començament de temporada no sabíem si aquests jugadors s'integrarien de seguida a l'equip o els costaria; però hi ha molt bon ambient, molt bon rotllo, i això es nota. Tenir un calendari favorable al principi també ens ha ajudat a guanyar força partits a l'inici del campionat.

Pel que fa a objectius, no en tenim cap de concret. De fet, jo tinc un objectiu personal, però no el puc dir».

Quan es va disputar el partit Vilafranca-Vilanova, què vas sentir? No ets ja una mica més d'allà que d'aquí?

«Ara com ara et diria que sí. En aquests moments m'estic a Vilanova i em sento molt estimat allà. Em van donar l'oportunitat d'entrenar el primer equip sense tenir gens d'experiència i això s'ha d'agrair. Però sempre miro el que fa el Vilafranca i, si no juguen contra nosaltres, vull que guanyin».

Una pregunta políticament incorrecta que demana una resposta igual d'incorrecta. Quan eres jugador del Vilafranca, quin equip odiaves més: el Noia o el Vilanova?

«El Noia, i encara em dura».

Ara que estàs esperant un altre fill, el germanet de la Martina, quin esport t'agradaria que practiqués de gran?

«M'agradaria que practiqués un esport d'equip com ara el bàsquet. És un esport que m'agrada molt i crec que no és tan complicat arribar a un cert nivell en què t'hi pugués dedicar professionalment».

Passem als castells. Sabem que la teva ocupació, primer com a jugador i ara com a entrenador, t'impedeix tenir continuïtat en els castells. Si vinguessis als assajos i sortides més assíduament, ja saps que tindries un lloc a les manilles (el Perri t'ho ha assegurat no sé quants cops). Si poguessis triar una posició, però, de què t'agradaria fer?

«Sempre m'ha agradat el lloc de vent. Ets al mig de l'estructura, agafes el castell amb els braços oberts i considero que has de ser molt valent per posar-t'hi».

Vas poder seguir la temporada 2009?

«Sí, la vaig seguir perquè els Xulus estaven contínuament parlant de castells. Per tant, vaig estar al dia de tot».

I com la valores?

«Pel que fa a la regularitat, va ser força positiva, però un dels objectius principals, el 3 de 10, no es va aconseguir i això va decebre una mica la colla i l'afició, i a mi també».

Et faig una pregunta que és bastant habitual de fer en els darrers temps. Castells: esport o tradició?

«És tradició. Jo penso que no estant al nivell d'un esport. Han evolucionat molt, és cert: els assajos, l'anàlisi de les estructures...; però els veig com una tradició, folklore, i no pas com un esport».

Ara et faré una altra pregunta que no s'ha fet mai. Si haguessis de triar, prefereixes guanyar Sant Fèlix o guanyar el Concurs?

«Sant Fèlix».

Quin és el teu castell favorit?

«No m'ho havia plantejat mai, però et diria que és la torre de 9 amb folre i manilles, pel que ens va costar d'aconseguir-la i pel gran domini que n'hem arribat a adquirir».

I quin castell t'agradaria aconseguir dels que encara no hem pogut fer?

«M'agradaria descarregar el 3 de 10».

VILAFRANCA DEL Penedès

CIUTAT DEL VI

**PATRONAT
de COMERÇ
i TURISME**

**AJUNTAMENT
VILAFRANCA
DEL PENEDÈS**

www.vilafranca.cat

+ productes
màxim interès

TAE màxima: 5,00%

TAE mínima: 1,50%